

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

МАТЕРІАЛИ

звітної наукової конференції

Івано-Франківського фахового коледжу

**Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
за 2021 рік**

4 квітня – 8 квітня 2022 року

УДК 001(08)

Збірник матеріалів звітної наукової конференції Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за 2021 рік. Івано-Франківськ, 2022. 161 с.

Рекомендовано до друку засіданням Педагогічної ради Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол 3 від «19» травня 2022 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Москаленко Ю. М., Нестеренко С. В., Вольвин Е. М., Глушко В. І., Гой Н. В.,
Гоцуляк К. І., Наконечна І. М., Павлюк С.М., Савчин Н. В., Селепій О. Д.,
Солонець Д.М., Стребкова І.В.

ДАТА ПРОВЕДЕННЯ: 4 квітня – 8 квітня 2022 року

ЗМІСТ

ГУМАНІТАРНА СЕКЦІЯ Проблема: «ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ»	7
МЕТОДИКА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СОКРАТА Галина Катівчук.....	7
ПОЧАТОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ В УКРАЇНІ ТА ОКУПАЦІЯ КРИМУ Маргарита Катівчук .	10
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПСИХОАНАЛІЗУ ЗИГМУНДА ФРОЙДА Мар'яна Кудрявець ..	12
АРИСТОТЕЛЬ ПРО ВЛАСТИВОСТІ ДУШІ Наталія Роїк.....	14
ЗДОБУТКИ ЄВРОМАЙДАНУ ТА РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ Іван Сем'янків	16
ФОРМУВАННЯ МЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ Вероніка Сенко.....	18
НЕБРАТ: СПРОСТУВАННЯ МІФОЛОГЕМИ БРАТЕРСТВА РОСІЙСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДІВ Андріана Рушак.....	20
РОЗВИТОК МЕДІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Кармеліта Вішован.....	22
МЕДІАКОНТЕНТИ В РЕФЛЕКСИВНІЙ ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Ірина Фірман.....	24
ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ШІСТДЕСЯТНИКА Й ДИСИДЕНТА ВОЛОДИМИРА ІВАНИШИНА Вікторія Микитинець.....	26
МИСТЕЦТВО ЖИТИ ЗА ВЧЕННЯМ ФРІДРІХА НІЦШЕ Христина Фелик.....	30
ЦІННІСТЬ ГІДНОСТІ У ФІЛОСОФІЇ Г. СКОВОРОДИ Уляна Шулик.....	32
СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» Проблема: «СУЧАСНЕ ДОШКІЛЛЯ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»	34
«КВІТКОВИЙ РАЙ» КАТЕРИНИ БЛОКУР У ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Іванна Ганущак.....	34
ОРІЄНТИРИ ОСВІТНЬОГО НАПРЯМУ «ДИТИНА У СВІТІ МИСТЕЦТВА» Мар'яна Тимків	38
ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЕМОЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Валерія Потоцька.....	41
СЛОВЕСНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Антоніна Дичка	45
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «МНЕМОТЕХНІКА» НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ Надія Левицька	47
ПОРТРЕТ КОМПЕТЕНТНОГО ВИПУСКНИКА ЗДО. ВЕКТОР НАСТУПНОСТІ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ Анастасія Арабчук.....	49
ПЛАТФОРМА COURSERA: ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ІНКЛЮЗІЇ Софія Житняк	51
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Ольга Кулик	53
MUSIC AND VISUAL ART AS MEANS OF MASTERING SOFT SKILLS IN INCLUSIVE LEARNING ENVIRONMENT Лідія Михайлівна Сидорів	55

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА» Проблема: «ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»	57
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СОЦІАЛЬНИХ ІСТРИЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Лідія Михайлівна Сидорів.....	57
ДІТИ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ Ліліана Горова, Христина Озорович.....	61
АРТ-ТЕРАПІЯ ТА ЇЇ ХАРАКТЕРИСТИКА. ПОРАДИ ВІД АРТ-ТЕРАПЕВТІВ Соломія Онишко, Софія Телюк	63
ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГА З БАТЬКАМИ УЧНІВ НУШ ЧЕРЕЗ РІЗНІ МЕСЕНДЖЕРИ Роксолана Андрейчук	65
ОБМІН ДОСВІДОМ РОБОТИ ПЕДАГОГІВ ЧЕРЕЗ БЛОГИ ТА СОЦІАЛЬНІ СТОРІНКИ Мар'яна Базюк.....	67
ПАРАДИГМА КОУЧИНГУ ЯК ОСОБЛИВОГО СТИЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Анна Будзяк	69
АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ФАКТОР ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НУШ В УМОВАХ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИН Юлія Андрусак.....	71
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОЛЕКТИВНОЇ РОБОТИ НА ІНТЕГРОВАНІХ УРОКАХ У НУШ Катерина Мельник.....	73
ВАРІАТИВНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В НУШ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ Андріанна Гальчак.....	75
МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Марія Петрашук.....	77
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В АРСЕНАЛІ ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Марина Тонюк.....	79
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРЕДМЕТУ «АНГЛІЙСЬКА МОВА». ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ Ілона Бандура.....	81
ФОРМУВАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ МЕТОДОМ СТОРІТЕЛЛІНГУ Марія Лукинюк	83
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ Анна Борищак	85
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ Юлія Гаврилюк	87
ПОТЕНЦІАЛ НОВОГО ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ МЕДІАГРАМОТНОСТІ Вікторія Гуменяк	89
НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ Мар'яна Кудрявець	91
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРИ УРОКУ МАТЕМАТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ Христина Фелик	93
ІННОВАТИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ Лілія-Валентина Щербанюк.....	95
СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИЗАЙН» Проблема: «НЕОБХІДНІСТЬ НАВЧАННЯ ВИСОКО ПРОФЕСІЙНИХ ДИЗАЙНЕРІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА»	97

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА МИСТЕЦТВО В УКРАЇНІ Іван Димашок.....	97
ВПЛИВ БАУХАУСУ НА СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН Катерина Остапенко.....	100
ОЗЕЛЕНЕННЯ ЕКСПЛУАТОВАНОЇ ПОКРІВЛІ ДЛЯ МІСТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ Юлія Мартинів.....	103
ЕКО ЕНЕРІЯ. СОНЯЧНІ БАТАРЕЇ. ЗАСТОСУВАННЯ Дарія Коржак.....	106
РОЛЬ ФІТОДИЗАЙНУ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРИ Анна Мельник.....	108
СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА» Проблема: «ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ»	
ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ СЛАР МЕТОДОМ ПРОГОНКИ (АЛГОРИТМ ТОМАСА) Божена Семененко.....	110
ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ НЕЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ МЕТОДОМ ЛАНГРАНЖА Ганна Бойчук	113
ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ НЕЛІНІЙНИХ ТРАНСЦЕНДЕНТНИХ РІВНЯНЬ МЕТОДОМ БІСЕКЦІЇ Тетяна Вівчарчук.....	115
РОЗРОБКА ДОДАТКУ «МУЛЬТИКАЛЬКУЛЯТОР» НА C# Володимир Галицький.....	117
РЕАЛІЗАЦІЯ АЛГОРИТМІВ СОРТУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ WINDOWS FORMS C# В VISUAL STUDIO Володимир Берладин.....	119
СЕКЦІЯ ПРАВНИЧИХ НАУК Проблема: «ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВИХ НАУК ОЧИМА ПРАВНИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ»	
ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ДОСТУПНОСТІ ПРИНЦИПУ ПРАВОСУДДЯ Іван Лавриць	121
ШПИГУНСТВО. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА Дмитро Грицюк	123
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ЗГВАЛТУВАННЯ Христина Когут.....	125
ЗАХОДИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ВПЛИВУ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ Олександра Козак.....	127
ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА Світлана Самуляк.....	129
ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ-ОСНОВА ЗБЛИЖЕННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ Таміла Рудак.....	131
РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА УКРАЇНИ Віктор Болюк	133
ФОРМА ПРАВЛІННЯ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ Наталія Торбин.....	135
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ Вероніка Стефанишин	137
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ Владислав Майструк.....	139
СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА» Проблема: «ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ І ЇЇ ТУРИСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ».....	
ПОЧАТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ. СТАРІ ТУРИСТИЧНІ ПРИТУЛКИ НА ЧОРНОГОРІ Марина Дуленчук.....	141

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ВЕРХОВИНЩИНИ Юрій Зеленчук	145
СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» Проблема: «СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ І СВІТІ»	147
ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇН СВІТУ Наталія Королик....	147
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ Анна Гринів	150
ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ В УМОВАХ COVID-19 Марія Данилюк.....	152
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ ВІЙНИ Уляна Клим'юк....	154
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ Олеся Когуч.....	156
ГІГІЄНА ТА САНІТАРІЯ ЯК СКЛАДОВА КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ В'ячеслав-Василь Кукурудз	158
ВАЖЛИВІСТЬ ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ Ольга Рак	160

ГУМАНІТАРНА СЕКЦІЯ

Проблема: «ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ»

6 квітня 2022 року о 13.00

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/nmp-wnhw-cwr>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії загальної підготовки, кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Н. В. ГОЙ.

СЕКРЕТАР – викладач циклової комісії загальної підготовки, кандидат історичних наук, спеціаліст вищої категорії Н. М. НАДУРАК.

МЕТОДИКА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СОКРАТА

Галина Катівчук

студентка 4 курсу, спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Пятківський Р. О.,

кандидат філософських наук, доцент,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Однією з важливих сторін багатогранного процесу становлення особистості, засвоєння індивідом моральних цінностей є моральне виховання. Процес становлення методики морального виховання має довгу історію. Однак біля її витоків стояв давньогрецький філософ Сократ (бл.70 – 399 до н. е.), який закликав орієнтуватися на ідеал, жити згідно з принципами, нормами і правилами моралі, втілюючи переконання і уявлення про належне в реальних вчинках і поведінці. Застосування елементів сократівської методики морального виховання є важливим інструмент морального виховання учнів у початковій школі.

Мета. Розкрити зміст сократівської методики морального виховання та її потенціал у навчально-виховному процесі учнів молодших класів.

Виклад основного матеріалу. Перші кроки людства в організації суспільного життя були невіддільні від усвідомлення необхідності морального

виховання. Це насамперед було зумовлено потребою передати моральний досвід старших поколінь молоді, виховати у її представників певні моральні якості і спосіб життя, котрі відповідають ідеалам цього суспільства, його моральним принципам, нормам і правилам.

Біля основ європейської системи морального виховання знаходиться філософ Сократ, якого сучасники, за словами Ксенофонта, вважали «найкориснішим керівником, який прагне до моральної досконалості». Зробивши моральне буття людини предметом розгляду у філософії, Сократ намітив загальний підхід до розв'язання проблем морального виховання.

Мораль, на думку філософа, є наслідком пізнання змісту і наслідків добра і зла, яке, в свою чергу, виступає способом морального піднесення особистості і міцною опорою її діяльності. Якщо традиційне виховання виходило з розуміння моральних норм як установлених волею предків чи навіть самими богами, то, згідно з Сократом, ці норми, перш ніж стати регуляторами поведінки людей у суспільстві, повинні бути обґрунтовані за допомогою розуму людини. Тому справді добродесний спосіб життя Сократ пов'язував з високим рівнем самосвідомості особи, її здатністю «більше соромитися самого себе, ніж інших». Особливу роль у процесі морального виховання мислитель відводив переконанням, вважаючи, що більш добродесним буде той, хто до неї буде покликаний внутрішнім потягом і словесним переконанням, ніж законом і силою.

Найкращим методом морального виховання Сократ вважав діалог, в процесі якого людина здійснює ревізію своїх переконань та вчинків, усвідомлює моральність мотивів і наслідків своєї поведінки, отримує змогу вірно оцінити власний вибір у конкретній ситуації і своє життя в цілому. Завдяки діалогу та саморефлексії в особи поступово прокидається совість, яку Сократ називав «внутрішнім божком», котрий перешкоджає людині з легкістю коїти лихе.

Моральне виховання особи Сократ невіддільно пов'язував з її самовихованням впродовж усього свідомого життя. Тому не сліпе схиляння

перед авторитетом, а насамперед здатність керуватися свідомо засвоєним переконанням, вміння протистояти хибним думкам, спираючись на істинні знання, допоможуть особі морально діяти у ситуаціях непростих життєвих виборів і ствердити себе як морально суверенну особистість.

Висновки. Методика морального виховання Сократа побудована на поступовому вихованню особистості в процесі діалогу, коли вона знайомиться зі змістом добра і зла, моральних цінностей, глибоко усвідомлює наслідки добрих та злих вчинків. Безперечно, такий підхід є ефективним методом морального виховання учнів початкових класів.

ПОЧАТОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ В УКРАЇНІ ТА ОКУПАЦІЯ КРИМУ

Маргарита Катівчук

студентка 2 курсу, спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Надурак Н. М., кандидат історичних наук, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. У кінці лютого 2014 р., коли Україна ледь оговтувалась від кривавих подій на Майдані, стрімко розгорнулася відкрита збройна агресія Росії. Першим об'єктом якої став Крим, а далі схід України. І знову у лютому вже 2022 р. Росія здійснила повномасштабне вторгнення.

Мета. Висвітлити перебіг російської агресії в Україні та окупацію Криму для виховання патріотизму й активної громадянської позиції.

Виклад основного матеріалу. Операція по захопленню півострова розпочалася 20 лютого 2014 р. Проте, підготовка до цього відбувалась вже декілька років. Росія створила у Криму потужну агентурну мережу, готову у будь який час розпалити сепаратистський рух. У ніч на 27 лютого парламент та уряд Криму були захоплені «зеленими чоловічками» (російським спецпідрозділом). Починаючи з 1 березня російські війська розпочали масштабні силові акції, спрямовані на блокування українських військових баз на території Криму, захоплення адміністративних приміщень, контроль транспортних магістралей та інших стратегічно важливих об'єктів [2]. Після майже місячної облоги і силових дій воєнні об'єкти України в Криму були захоплені. Прикладами героїзму українських військових стали: дії підрозділу на чолі з полковником Ю. Мамчуром на аеродромі в Бельбеку, які без зброї, строем, з розгорнутим прапором, виконуючи Гімн України, розблокували частину; силовий спротив морських піхотинців у Феодосії; опір екіпажів кораблів у заблокованому Донузлавському озері; відмова частини курсантів військово-морського училища в Севастополі давати присягу на вірність Росії. 16 березня був проведений незаконний референдум щодо статусу Криму, а вже 18 березня було підписано так званий Договір про прийняття Криму до

складу Росії. 27 березня Генеральна Асамблея ООН ухвалила резолюцію на підтримку територіальної цілісності України (за проголосували 100 держав). 2 липня 2014 р. Парламентська асамблея ОБСЄ визнала такі дії Росії військовою агресією, неспровокованою і заснованою на абсолютно безпідставних припущеннях і приводах. Події у Криму стали прикладом для роздмухування сепаратистських рухів в інших регіонах України: Донецьку, Луганську, Харкові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Миколаєві, Херсоні та Одесі. У квітні у Донецьку (7 квітня), Харкові та Луганську (28 квітня) були проголошені Народні Республіки [1, с. 23]. У інших містах ці спроби були подолані українськими правоохоронцями. Незабаром був придушений сепаратистський рух і в Харкові. На допомогу сепаратистам прийшли російські збройні загони, а керівниками ДНР і ЛНР стали громадяни Росії. До кінця квітня під їх контролем опинилася половина території та населення Луганської та Донецької областей. У відповідь український уряд оголосив 15 квітня про початок «антитерористичної операції» (АТО) на Донбасі. У червні почалися активні бойові дії.

Висновки. Головною проблемою для України в умовах несподіваної війни стала нестача боєздатних частин. Форсоване формування добровольчих батальйонів у складі ЗСУ, які мали високий бойовий і патріотичний дух та масштабна реформа ЗСУ допомогли вистояти за вісім років «гібридної війни». Довготривала війна стала серйозним випробуванням і для української економіки. Проте, здобутий досвід дозволяє нам вистояти сьогодні.

Список використаних джерел

1. Головка В., Палій О., Черевко О., Янішевський С. Революція Гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України: наук.-метод. матер. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 36 с.
2. Горбулін В. Крим. Війна: передумови російської агресії. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/ua/Diialnist/2399.html> (дата звернення: 01.04.2022).

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПСИХОАНАЛІЗУ

ЗИГМУНДА ФРОЙДА

Мар'яна Кудрявець

студентка 4 курсу, спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Пятківський Р. О., кандидат філософських наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Вчення Зигмунда Фрейда змінило наше уявлення щодо поведінки людини, адже засновник психоаналізу першим спробував виявити приховані механізми функціонування людської свідомості. Цим він проклав шлях для діяльності багатьох психологів та філософів. Теорія психоаналізу пішла далеко вперед, однак фундаментальні ідеї Фрейда, як і раніше, прояснюють важливі сторони людської психіки.

Мета. Дослідити основні концептуальні засади психоаналізу Зигмунда Фрейда, їх вплив на усвідомлення сучасне розуміння механізмів функціонування людської психіки.

Виклад основного матеріалу. Зигмунд Фрейд – це видатний австрійський психоаналітик, що розробив унікальний метод вивчення особистості – психоаналіз. Він першим досліджував приховану частину психіки - несвідоме та її роль у житті людини. [3]

Психоаналіз – це напрям, що спрямований на вивчення впливу внутрішнього світу людини, її поведінки, культурних і соціальних умов на формування психічного життя людини та її реакцій. Вчення про психоаналіз вивчається в межах фрейдизму. [1, с. 202]

Всі психологи і філософи звикли ставити у центр психіки людини – свідомість. Їм важко було уявити щось інше. Яке ж було їхнє здивування, коли свідомість виявилася лише вершиною айсбергу, більша частина якого прихована від сторонніх очей під водою.

У своїх ранніх роботах Фрейд виділяв такі аспекти нашого психічного життя, як свідоме, надсвідоме та несвідоме. Свідоме – це те, що ми розуміємо,

усвідомлюємо, робимо в даний момент часу. Надсвідоме – це те, що ми можемо «дістати» з нашої пам'яті, доклавши певних зусиль. Несвідоме – це ті аспекти нашого існування, які ми не усвідомлюємо. [1, с. 203]

Пізніше Фройд трохи видозмінив свою теорію і ввів в анатомію особистості три основні структури: воно, его і супер-го.

Щоб краще зрозуміти цю структуру, можна використати приклад. Уявіть собі студента на парі, який дуже хоче їсти. На цей випадок у нього є дуже смачна булочка. На рівні «воно» існує тільки це бажання зараз же її з'їсти і задовольнити свою потребу в їжі. «Ід» це примітивні інстинктивні аспекти особистості. Але рівень «над-я» підказує, що шарудіти обгорткою і їсти на парі некрасиво і неправильно. «Супер-его» або «над-я» дає нам систему цінностей, які ми отримуємо в процесі соціалізації. Тоді в роботу вступає «Я», яке враховує бажання «воно» і «над-я» та приймає рішення потерпіти до кінця пари і піти в їдальню, щоб поїсти. «Его» або «я» – це раціональна частина особи, відповідальна за прийняття рішення. [2]

Висновки. Отож, можна зробити висновок, що не важливо скільки минуло років, концептуальні засади Зигмунда Фрейда, незважаючи на час, знаходять відображення у нашому житті. У структурі психіки і досі існують «Я» - «медіатор», який відповідальний за прийняття рішень; «Над-Я» - «суспільні норми», що являють собою стандарти поведінки і «Воно» - «хочу негайно», що представляє собою примітивні інстинкти та вроджені аспекти особистості.

Список використаних джерел

1. Подольська Є. А. Філософія. Підручник – К.: Фірма «Інкос», 2006. С. 201-206.
2. Твоя психологія [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=PxEgRPbFKwA>.
3. Хто є основоположником психоаналізу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://pyrogiv.kiev.ua/xto-ye-osnovopolozhnikom-psixooanalizu/>

АРИСТОТЕЛЬ ПРО ВЛАСТИВОСТІ ДУШІ

Наталія Роїк

студентка 4 курсу, спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Пятківський Р. О., кандидат
філософських наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. У теперішній час ми спостерігаємо як черствіє людська душа, як людина здатна занепасти свою душу. Саме тому потрібно вміти її розпізнати, оскільки пізнання душі сприяє пізнанню будь-якої істини.

"Шукати істину – і легко, і важко, бо вочевидь ніхто не в змозі ні цілком її досягнути, ні зовсім її не помітити, але кожен додає потроху до нашого пізнання природи, і із сукупності всіх фактів складається велична картина"(Аристотель).

Мета. Висвітлити і дослідити поняття душі у філософії Аристотеля.

Виклад основного матеріалу. Аристотель (384 – 322 р. до н.е.) – великий давньогрецький філософ, зачинатель психології і вчений-енциклопедист, твори якого охоплюють всі існуючі в стародавні часи сфери знання. Він автор трактату «Про душу», першого в світовій літературі систематичного дослідження з проблеми душі. Для Аристотеля тіло і душа невід'ємні одне від одного як форма і матерія. «Душа – ентелехія природного тіла, що володіє можливістю життя». [1. II, гл. 1. 12 с. 394]

Душа — це супутниця життя. У своєму мінімумі душа є всюди, де є життя: «Вирушаючи в своєму розгляді від вихідної точки, ми стверджуємо, що істота відрізняється від неживого наявністю життя» [1. II, 2, С. 396]

Аристотель виділяє три різні душі – рослинну (відповідає за споживання, ріст і розмноження), тваринну (відчуття, жадання) і розумну, яка властива тільки людині. Таким чином, людина є єдиною, яка володіє трьома рівнями душі. У всіх випадках спільним є те, що душа має причину руху в собі самій. Відмінність рослини і тварини від каменю полягає в тому, що камінь не може рухатися сам по собі, а душа рухається (з визначення душі).

Філософ розрізняє два види розуму: розум пасивний і розум активний. Бог, за Аристотелем, є джерелом творчої активності. Саме Бог наділяє всі існуючі тіла їхньою специфікою, тобто особливою формою. Пасивним розумом володіє людина, тому що вона іноді мислить, а іноді ні. Розум людини є безсмертним, після смерті він зливається із всесвітнім розумом.

Душа людини має відношення до пізнання. Її здатність до пізнання закладена самою природою. Воно неможливе без розумної душі, яка незалежна від тіла, бо мислення вічне.

Відчуття є тільки там, де є душа. Наші емоції – це функції як душі, так і тіла. Організм сприймає світ слухом, нюхом, зором і так далі. Все, що зафіксували органи чуття, піддається аналізу. Орган, який цим займається - це душа.

Висновки. Аристотель залишив велику спадщину не тільки для науковців та філософів, але і для педагогів. Педагогічна діяльність, власне качужи, це формування особистості з маленької дитини, душа якої є чистою і невинною. Саме Аристотель звертає увагу на цілісність душі з тілом, що дозволяє знайти баланс у житті. Унікальність нашої професії полягає в тому, що ми, педагоги, поступово розвиваємо всіма вербальними і невербальними методами дитячу душу, тобто формуємо її цілісний світогляд. Тому саме початкова освіта є тим першим щаблем, який дозволяє виховати розумну та самосвідому людину, яка в швидкому часі зробить внесок у розвиток нашої держави.

Список використаних джерел

1. Аристотель. Соч. у 4-х томах. Т.1, М: "Думка", 1976. С. 371-448
2. Історія філософії. Словник / КНУ ім. Т. Г. Шевченка; За заг. ред. В. І. Ярошовця. — К.: Знання України, 2005. — С. 89-93.

ЗДОБУТКИ ЄВРОМАЙДАНУ ТА РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Іван Сем'янків

студент 2 курсу, спеціальності «Прикладна математика».

Науковий керівник – Надурак Н.М., кандидат історичних наук, викладач, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. В сучасному світі забуваючи історичні події, ми немов по спіралі приходимо до проблем, які вже відбулись, але не стали для нас певним життєвим уроком. Актуальним є вислів Михайла Рильського: «Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього, хто не відає про славу своїх предків, той сам не вартий пошани». Вже тридцять років відновлення Української державності і тридцять років наш народ щоденно відстоює її незалежність. Яскравим прикладом чого стала Революція Гідності.

Мета. Проаналізувати здобутки Євромайдану та Революції Гідності для виховання патріотичного світогляду й активної громадянської позиції, пошани до державної символіки України.

Виклад основного матеріалу. У січні–лютому 1992 р. Верховною Радою було затверджено державні символи України. Минуло тридцять років, але ми знаємо, що наш герб, прапор та гімн надихали наш народ протягом століть і майоріли у руках українців у найважчі хвилини, як наприклад під час Революції Гідності. 21 листопада 2013 року – у річницю Помаранчевої Революції – уряд Азарова скасував підписання асоціації України з Європейським Союзом. Ввечері на майдані Незалежності зібралася група мирних протестувальників, які з прапорами України та ЄС вимагали повернення до європейського курсу, так почався Євромайдан [2]. Переломним моментом став силовий розгін протестувальників у ніч на 30 листопада 2013 р. Результатом став «Марш мільйона», коли люди вийшли захистити свою гідність і, як символ прощання з радянським минулим, активісти знесли пам'ятники Леніну. Трагічними днями для українців стали 18–20 лютого 2014 р., коли відбулись розстріли героїв Небесної сотні. Революція Гідності

завершилася перемогою, режим Януковича було повалено. Провідні держави світу підтримали Україну на шляху демократичного поступу та реформ. Наслідками Революції Гідності стали: Відновлення основних громадянських свобод, порушених «диктаторськими законами»; Припинення визискування ресурсів країни кланом Януковича; Відновлення можливостей для реформування країни; Відновлення руху України до Європи; Становлення України у світовій громадській думці як держави з власною самобутністю, історією та гідністю; Зростання самоповаги, патріотизму та солідарності громадян України [1, с. 16]. Але в найважчі для нашої держави часи змін, новим ударом стала агресія Росії, яка здійснила анексію Криму, розпочала гібридну війну і на сьогодні повномасштабне вторгнення.

Висновки. Саме Євромайдан став точкою відліку нової історії нашої країни, продемонстрував єдність українського суспільства, його звитяжну боротьбу за свої права. Майдан показав здатність українців до самоорганізації, взаємодопомоги та самопожертви, виявив, що для наших співгромадян, незалежно від регіону проживання, етнічної належності та мови важливими цінностями є свобода, людська гідність, право обирати свою долю. Тоді відвернули загрозу знищення України Росією. А основним геополітичним наслідком Революції Гідності став вихід України із зони впливу Росії в політичній та економічній сферах, зменшення мовно-культурних зав'язків. Було розпочато масштабну реформу Збройних сил України, завдяки якій ми долаємо ворога сьогодні.

Список використаних джерел

1. Головка В., Палій О., Черевко О., Янішевський С. Революція Гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України: наук.-метод. матер. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 36 с.
2. Карабань С., Якунов Є. Революція Гідності. Згадаймо головне // Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/2122489-revolucia-gidnosti-zgadajmo-golovne.html> (дата звернення: 01.04.2022).

ФОРМУВАННЯ МЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Вероніка Сенко

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Н. В. Гой, кандидат економічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Негативні інформаційні впливи на суспільні процеси з боку засобів ЗМІ стають причиною свідомого загострення конфліктних ситуацій. У характері цих конфліктних ситуацій спостерігається перехід від суто воєнного протистояння до застосування широкого застосування інформаційних впливів на державу та суспільство. «Медіаграмотність – це необхідне вміння сучасної особистості» [1, с. 12].

Мета. Дослідження має на меті визначити роль засобів масової інформації і комунікації у формуванні медіаграмотності в контексті інформаційній війні.

Виклад основного матеріалу. «Сьогодні у світі між інформацією та дезінформацією точиться боротьба, жертвами якої, як і в класичній війні, можуть стати мільйони людей», – зазначив Володимир Зеленський [1]. Саме тому у контексті інформаційної війни сутність категорії «інформація» можна розглядати як потенційну зброю. Сучасні діти мають справу з технологіями з найменшого віку. Тому їм важливо знати, що таке медіаграмотність уже в початковій школі.

Сьогодні медіаосвіта щодо проти пропаганди має формувати у громадян навичок усвідомленого фільтрування інформації, вміння відрізнити фейки також стійкої навички відшуковувати першоджерела інформації. Названі завдання є надзвичайно складними, бо потребують для якісного їх виконання тривалого часу і ґрунтовної професійної підготовки системи медіаосвіти, залучення значних ресурсів (передусім, матеріальних та часових) та найкращих фахівців, зокрема й іноземних [2, с. 66].

Серед методів, які застосовують засоби масової інформації для прихованого спотворення інформації, можна виділити наступні. По-перше, це – дезінформація. Йдеться про введення особи в оману щодо справжності намірів. По-друге, в інформаційному медіапросторі надзвичайно поширеною є пропаганда. Ще один метод, який масово застосовують засоби масової інформації – диверсифікація громадської думки. Також через засоби масової інформації цілком можливо чинити психологічний тиск – вплив на психіку людини шляхом залякування. Ключовими важелями впливу пропаганди є ті меседжі, що викликають у суспільства негативну реакцію. Проте насправді існує й зворотний зв'язок: коли людина починає аналізувати і думати над інформацією, то емоційне навантаження цієї інформації значно знижується [2]. Щоб протидіяти інформаційній війні потрібно перевіряти джерело інформації [2, с. 17]; не вірити інформації, яка подана у форматі «байки» та немає фото – чи відеодоказів; також читати багато різних джерел; найголовніше – зберігати спокій, паніка ще нікому не допомогла.

Висновки. Важливим методом формування медіаграмотності є активізація самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формування знань, умінь та навичок використання інформаційних технологій. У сучасних умовах значущим є формування вміння критично сприймати інформацію, а також усвідомлювати наслідки впливу інформації на свідомість особистості.

Список використаних джерел

1. Збірник статей сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку, 2019, URL: <http://surl.li/bqtfu>. (дата звернення: 01.04.2022).
2. Черниш О. О. Роль засобів масової інформації у формуванні медіаграмотності особистості в контексті інформаційної війни, 2020. URL: <http://surl.li/bqtfy> (дата звернення: 01.04.2022).

НЕБРАТ: СПРОСТУВАННЯ МІФОЛОГЕМИ БРАТЕРСТВА РОСІЙСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДІВ

Андріана Рушак

студентка 2 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Кучера І. В., кандидат історичних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Вклад населення, що проживало на території України понад мільйон років

тому, середньовічних держав – пращурів України, та й самих українців як модерної нації у світову історію - не можливо оминати та переоцінити, як і не оминає привласнення цього здобутку в єдину історію Росії її інакомислячий (в порівнянні із світовими націями – Р.А.) народ та схильна до панування над чужими землями влада. Саме тому спростування міфологеми братерства українського та російського народу в умовах повномасштабної війни росії проти України є ефективним засобом протидії агресору в інформаційному просторі та запорукою консолідації українського суспільства.

Мета. На основі історичних фактів розв'язати міфологему братерства українського і російського народів, вказати на відмінність їхніх цінностей, запобігти викраденню та знищенню нашої території, історії та нації.

Виклад основного матеріалу. Однією з основоположних міфологем радянської пропаганди була міфологема братерства російського та українського народів. Вона прийшла на зміну концепції «триединства русского народа» – офіційної доктрини часів Російської імперії. Відповідно до неї російський народ мав три складові – великоросів, малоросів та білоросів.

У колективній монографії «Языковое равноправие на Украине: проблемы и возможности», виданій у 2012 році, її автори пишуть: «Радянська історіографія провела всю підготовчу роботу, забравши російське ім'я у білоросів та українців (малоросів), залишивши його лише за великоросами. Закріплений у період радянської історіографії міф про три братні народи приховував головну правду, що це один народ – російський, чия національність була замінена географічними назвами території проживання:

Україна – українці, Білорусь – білоруси, Росія – росіяни». Тобто окремий український народ (так само як і білоруський) – це вигадка радянських часів, насправді малороси і білоруси – частини одного російського народу.

Але, насправді, ідея братерства черпає себе з набагато давніших часів. Київська Русь – унікальне явище й історично перша держава-пращур України. Так, тоді ще не було України. Але і росії також не було. «Повість минулих літ» що датує: «Київ – матір городів Руських» - дає можливість прив'язати міцними швами Русь до України, а не до росії. І коли псевдоісторики називають Русь морфологічно тотожною росії й привласнюють собі великих київських князів, тим самим відрікаються від своєї історії Володимиро-Суздальського князівства і Грозного, викрадаючи чужу.

До тези братерства часто апелює чинний російський президент В. Путін. Зокрема, на прес-конференції 14 грудня 2017 року він сказав: «Наше історичне, духовне та інше коріння дають мені право говорити, що в основі своїй ми один народ»[2]. В. Путін стверджував, що: «...в 1922-1924 рр. більшовики чомусь вирішили, що всі прилеглі до історичної частини України території повинні бути занурені у заново створювану республіку»[2]. Фактично ігноруючи самостійне існування українського народу російські політики та пропагандисти легалізують «причини» повномасштабного вторгнення в Україну.

Висновки. Братерство існує доти, доки ним не користуються політики. Там де існує історія та влада не існує сімейних цінностей: вони потребують більшого. Війна, яку веде зараз росія проти України довела це твердження. Як показують результати соціологічних опитувань частка українців які досі вважають росію братом щоденно зменшується. Росія – не брат, не сестра. У нас немає спільної історії, за винятком причетності першої до знищення української нації. Брат на брата війною не йде. Життя переможе смерть, а світ – темряву.

Список використаних джерел

1. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України / Я. Грицак. К.: Портал, 2021. 432 с.
2. Міщенко М. Україна та Росія – кінець братерства// Дзеркало тижня. 8 жовтня 2021
3. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. – Х., 2016. – 496 с.

РОЗВИТОК МЕДІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Кармеліта Вішован

студентка 2 курсу, спеціальність «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гой Н. В.,

кандидат економічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Зараз існує проблема фільтрування інформації. Світ переповнений як правдивою, так і фейковою інформацією. Зараз повідомлень та новин – надлишок. Контент творить кожен, хто хоче його творити. Інформації стало багато, тому гостро постала проблема її аналізу та критичного сприйняття, щоб відсіяти неправду. Але чи певні ми, що вся вона корисна і безпечна? Всю інформацію, яку ми отримуємо за день, неможливо опанувати швидко. А нам ще потрібно розібратися: корисна ця інформація чи ні.

Мета. Дослідження має на меті визначення сутності поняття медіа грамотність, як розрізнати інформацію та пропаганду, що ми відносимо до інформування, а що до пропаганди. Визначити значення медіаграмотності старшого покоління в умовах розвитку цифрового суспільства

Виклад основного матеріалу. Світ переповнений як правдивою, так і рейковою інформацією. Важливим завданням є вирішення проблеми: як зробити прогулянки дитини в Інтернеті більш безпечними, та що означає бути медіаграмотним [1]. Нас оточує інформація. Вона є основою життя, його внутрішнім двигуном. Зараз повідомлень та новин – надлишок. Контент творить кожен, хто хоче його творити. Інформації стало багато, тому гостро постала проблема її аналізу та критичного сприйняття, щоб відсіяти неправду. Це велика кількість інформації. Але чи певні ми, що всі вона корисна і безпечна? Всю інформацію, яку ми отримуємо за день, неможливо опанувати швидко. А нам ще потрібно розібратися: корисна ця інформація чи ні. Науковці виокремлюють маніпуляції та можливі фейки на телебаченні:

неймовірні історії, гостра та емоційна лексика, невідповідність «картинки» і тверджень журналіста, оцінкові судження журналіста, «свідчення очевидців», які неможливо перевірити тощо.

Для різних вікових категорій треба враховувати ризики впливу контенту... На думку відомого дослідника Т. Іванова «...наше телебачення на всіх каналах, м'яко кажучи, демонструє в будь-який час передачі, рекламні ролики, художні фільми, які перекручують, ламають податливу психіку дитини і формують людину холодною й агресивною» [2]. Ми живемо у потужному інформаційному потоці. Щодня, щогодини та щохвилини ми опрацьовуємо безліч різноманітної інформації. Кількість повідомлень зростає щодня. Рух інформаційного потоку не спинити. Для освітян ці процеси важливі ще й тим, що учні подекуди знають про сучасні інформаційні технології більше за своїх вчителів. Саме тому медіаосвіта спільноти надзвичайно важлива.

Ми маємо не тільки знати, які небезпеки несуть із собою цифрові технології та як на нас впливає інформаційний тиск. Надзвичайно важливо вміти захищатися від цих небезпек і користуватися можливостями, які надають медіа. І не тільки самим вміти, але й вчити цьому наших дітей.

Висновки. Отже, медіаграмотність спонукає людей замислитися над тим, що вони чують, бачать, читають, допомагає критично аналізувати медійні повідомлення, щоб помічати пропаганду, цензуру, а також розуміти, які чинники впливають на сприймання різного роду інформації – правдива вона чи це фейк.

Список використаних джерел

1. Дементієвська Н. Формування навичок критичного оцінювання ресурсів Інтернету у користувачів різного віку. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка*. Тернопіль, 2008. № 7. С. 103-107.
2. Барішпольц О.Т. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навч. посібник. ої., К.: Міленіум, 2010. 440 с.

МЕДІАКОНТЕНТИ В РЕФЛЕКСИВНІЙ ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ірина Фірман

студентка 2 курсу спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Гой Н.В., кандидат економічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Разом з технологічним прогресом прийшли зміни у спілкування між людьми. Цей виклик сучасності змушує педагогів звернути увагу на електронні ресурси й розглянути можливості їх інтегрування в освітню діяльність з метою залучення школярів до створення різного виду медіаконтентів під час рефлексії, оскільки вплив на аудиторію стає все більшим.

Мета. Виявити доцільність залучення учнів до створення медіаконтентів під час рефлексивної діяльності та можливості цієї роботи у формуванні навички критичного ставлення до медіа-повідомлень.

Виклад основного матеріалу. Комунікація перейшла в інший вимір – віртуальний. Згідно з результатами досліджень Київського міжнародного інституту соціології 62% дорослого населення України користуються Інтернетом. Частка користувачів Інтернетом серед людей 18–39 років в Україні сягнула 91%. Поряд з цим відомо, що засоби масової інформації активно впливають на свідомість, маніпулюють, привертаючи увагу лише до певних подій. І в таких реаліях соціального устрою діти проводять значну частку свого часу у віртуальному світі, який не пов'язаний з навчанням. В роботі важливо визначити, якими сайтами користуються молодші школярі для задоволення власних потреб і цілей; можливості молодших школярів у створенні привабливих медіаконтентів на основі аналізу медіа, якими вони користуються; ставлення молодших школярів до створення медіаконтенту як компоненту освітньої діяльності під час рефлексії. Процес трансформації інформаційних потоків набирає обертів і врешті-решт дійде до всіх без

винятку. Сьогодні ми вже можемо констатувати, що не стільки технології адаптуються до медіа, скільки медіа під впливом технологій змінюють свої форми діяльності. Тому для уникнення небезпеки використання «псевдотехнік» у роботі з медіа, для того, щоб вони не були самоціллю, а виступали засобом досягнення поставленої мети, проведено дослідження наукових визначень «медіаконтент» і його можливостей щодо здійснення рефлексії. Медіаконтент – це змістове наповнення друкованого, аудіовізуального, електронного чи конвергентного засобу масової інформації матеріалами у формі тексту, зображення чи звукозапису з метою передачі інформативних, загальнозначимих, естетично привабливих різножанрових повідомлень, спрямованих на масову аудиторію.

Статистика останніх років свідчить про те, що діти майже не читають книжок. Однією з основних причин такої статистики є недостатня популяризація книги в медіа. Тому важливо в роботі використовувати сучасні інструменти залучення медіа-ресурсів.

Висновки. Отже, в процесі дослідження ми переконались, що робота з медіаконтентами є доцільною та важливою, оскільки сприяє розвитку творчих здібностей, умінь критично їх осмислювати, створювати власні авторські методики використання медіаконтенту.

Список використаних джерел

1. Збірник статей сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку, 2019, URL: <http://surl.li/bqtfu>. (дата звернення: 01.04.2022).
2. Черниш О. О. Роль засобів масової інформації у формуванні медіаграмотності особистості в контексті інформаційної війни, 2020. URL: <http://surl.li/bqtfy> (дата звернення: 01.04.2022).

ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ШІСТДЕСЯТНИКА Й ДИСИДЕНТА ВОЛОДИМИРА ІВАНИШИНА

Вікторія Микитинець

студентка 2 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Максимець Б. В.,

кандидат політичних наук, викладач вищої категорії,

викладач-методист.

Актуальність проблеми. Володимир Михайлович Іванишин (1939–1985 рр.) – поет-шістдесятник, літературний критик, художник, пісняр. Ще однією гранню його діяльності стала активна участь у національно орієнтованому, правозахисному, релігійному дисидентстві в УРСР протягом 1960-х – 1970-х років.

Мета. Об'єктивно й комплексно розглянути постать Володимира Іванишина як громадсько-політичного діяча, літературного критика, поета-шістдесятника, художника.

Виклад основного матеріалу. Володимир Іванишин, який народився 17 листопада 1939 р. у с. Дуба Рожнятівського району Станіславської області (нині Калуський район Івано-Франківської області), виростав у селянській сім'ї, яка загалом була опозиційно налаштована до радянської влади [3, арк. 6; 2, с. 372].

Свої дитячі роки Володимир провів у Томській області (Росія), адже його сім'я була примусово виселена до Сибіру в 1950 р. за приналежність одного з його братів, а їх було два, до ОУН. Повернутись в рідне село сім'я змогла вже тільки 1958 р. в умовах розгортання десталінізації (відлиги) [3, арк. 6; 4].

У 1962 р. В. Іванишин поступив на російське відділення філологічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту, де навчався заочно. З 1962 до вересня 1965 р. працював у Дубівській восьмирічній школі спочатку вчителем фізкультури та малювання, відтак викладав російську мову та літературу. У цілому він був добрим вчителем, прищеплював дітям любов до

української мови, літератури, культури, рідного краю, й водночас виявляв невдоволення радянською владою [3, арк. 226; 4]

У першій половині 1960-х рр. в УРСР активізувався антирежимний рух спротиву – дисидентство, яке виросло із шістдесятництва. Одним з головних його виявів став самвидав. У 1963–1965 рр. Іванишин встановив зв'язки з інакодумцями, які особливо переймалися тогочасною росифікацією. Серед них були: філолог Михайло Косів, психолог Михайло Горинь, історик Валентин Мороз, вчитель-філолог Михайло Озерний, художник Опанас Заливаха, філолог та письменник Олексій Назарук, фольклорист Михайло Гуць, колишній політв'язень та поет Йосип Кузь, а також вчитель-історик та художник Богдан Шляхтич [3, арк. 33, 168, 216, 223, 259, 301].

Іванишин читав, одержував, переписував різні самвидавні матеріали, а також ознайомлював із ними інших. Це були такі твори, як «З приводу процесу над Погружальським», «Українська освіта в шовіністичному зашморзі» та інші [3, арк. 166, 203, 210, 213, 234, 235, 267].

У серпні-вересні 1965 р. в умовах повороту до неосталінізму Україною покотилася перша хвиля масових затримань дисидентів або іншими словами «перший покіс». Зокрема, Володимир Іванишин був затриманий 28 серпня 1965 р., а вже 31 серпня – заарештований [3, арк. 24–25; 7, с.235]. У підсумку в січні 1966 р. його було передано на перевиховання й виправлення громади села Дуба [5, с. 74; 3, арк. 259, 262, 283].

У вересні 1969 р. В. Іванишин відновив зв'язки з інакодумцями, які повернулися із ув'язнень після першого покосу, зокрема з Валентином Морозом. Разом з іншими опозиціонерами став на захист дисидента Святослава Караванського, підписавши заяву протесту до голови Президії Верховної Ради УРСР та Прокурора УРСР під назвою «Знову “камерні” справи?». У 1970 р. знову було заарештовано В. Мороза, а Іванишина незаконно затримано, коли він прийшов до нього під час обшуку. Володимир написав скаргу, де висловив своє невдоволення подіями, які з ним відбулися [6, с. 110–111, 123–124].

У 1972 р. В. Іванишин брав участь в «арештованій коляді», з якої фактично розпочалась друга хвиля масових затримань діячів антирежимного руху спротиву або «другий покіс» інакодумців. Також в 1970-х рр. він приєднався до місцевого осередку покутників, тим самим знову підтвердивши антирадянські позиції. Відомо, що в 1984 р. дисидент перебував на примусовому лікуванні у лікарні для душевнохворих. Загинув Іванишин у грудні 1985 р. при загадкових обставинах, потрапивши під потяг неподалік станції Роздільна Одеської області. Похований у рідному селі Дуба [1; 4; 7, с. 233].

Володимир був відомий не тільки як непохитний противник радянської влади, але й як здібний поет-пісняр, професійний літературознавець і талановитий художник. Він оздоблював школу, клуб, а також автобусну зупинку в рідному селі Дуба. Доклав рук Іванишин також до художнього оформлення «дачі Підгорного» в Підлютому, в якій раніше відпочивав митрополит Андрей Шептицький [7, с. 233].

Не менше відзначився Володимир як поет-пісняр. Його найвідоміші вірші – «Колискова», «Загаси білу варту у грудях», «Тернова ружа», а також «В космосі – історія». Деякі з них покладені на музику відомою бандуристкою, народною артисткою України Галиною Менкуш. Ще варто виділити досить відомий твір інакодумця – есей про творчість Василя Стефаника «Син землі», де Іванишин зміг розкрити одночасно і постать Стефаника, і тогочасні проблеми суспільства. Це есе найповніше відображає життєві погляди і переконання його автора [1; 7, с. 237] .

Висновки. Отже, постать Володимира Михайловича Іванишина є яскравим прикладом людини, яка все своє коротке життя присвятила служінню українській національній ідеї. Саме життєпис В. Іванишина дозволяє чітко простежити особливості національно орієнтованого (1963–1965 рр.), правозахисного (1969–1970 рр.), релігійного дисидентства (1970-ті – середина 1980-х рр.) в УРСР.

Список використаних джерел

1. Володимир Іванишин. URL: <https://selodubainfo.wixsite.com/duba/ivanyshyn-volodymyr>
2. Володимир Іванишин. Літературна Рожнятівщина / упоряд.: С. П. Депутат, Д. С. Слюсаренко, В. М. Шумей. Брошнів-Осада : МПП «Таля», 2014. С. 372–392.
3. Галузевий державний архів Служби безпеки України, м. Івано-Франківськ. Спр. 2910 П. Управління КДБ у Івано-Франківській області при РМ УРСР. Кримінальна справа № 58 за звинуваченням Іванишина Володимира Михайловича у вчиненні злочинів, передбачених частиною 1 статті 62 КК УРСР. Розп. 28 серпня 1965 р. – заверш. 28 січня 1966 р. : у 3 т. Т. 1, 2, 3.
4. Іванишин Володимир. Хата-читальня Прикарпаття / уклад. Даринка та Миколка Когутяки. URL: <https://sites.google.com/site/xatachytalnya1/pismenniki-prikarpatta/ivanisin-volodimir>
5. Паска Б. Арешти інтелігенції 1965 р. на Івано-Франківщині. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис «Галичина». 2021. № 34. С. 68–76.
6. Паска Б. Валентин Мороз: прапор українського дисидентства : монограф. Івано-Франківськ : Фоліант, 2018. 366 с.
7. Піхманець Р. З когорти витязів. Реабілітовані історією : у 27 т. Івано-Франківська область. Книга перша / упоряд., авт. передм. Л. Вардзарук. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2004. С. 232–237.
8. Судовий процес Валентина Мороза: розсекречені матеріали / упор. Б. В. Паска. – Брустури : Дискурс, 2021 – 704 с. : іл.

МИСТЕЦТВО ЖИТИ ЗА ВЧЕННЯМ ФРІДРІХА НІЦШЕ

Христина Фелик

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Пятківський Р. О.,

кандидат філософських наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. У сучасному світі людство постійно стикається з кризовими періодами у житті. На шляху до творчого, інтелектуального та духовного розвитку постає багато перепон. Ще у ХІХ столітті найоригінальніший мислитель усіх часів, Фрідріх Ніцше, у своїх філософських ідеях висвітлив погляди на те, якою має бути людина, як досягти ідеалу (надлюдина) та повноцінного життя в сьогоденні.

Мета. Дослідити основні концепти «філософії життя», проаналізувати рекомендації щодо мудрої організації, життя висвітлені у філософських працях Фрідріха Ніцше.

Виклад основного матеріалу. Говорити про філософію ХІХ–ХХ століття неможливо не згадавши про непересічного німецького філософа – Фрідріха Ніцше. Цю трагічну і величну постать вважають найбільш оригінальним мислителем усіх часів. Інтелектуальне заворушення, яке спричинив цей віртуоз думки, було фантастичне. «Я знаю свою долю, – писав Ніцше. – Моє ім'я будуть згадувати у зв'язку з кризою, якої не було на землі...» [2, с.133]. Його жорстку філософію часто не розуміли ні за життя, ні після смерті, адже його вчення – це набір взаємовиключних речей, які можна тлумачити зовсім по-різному. Тому з Ніцше дуже легко зробити будь-кого [3, с.596].

Фрідріх Ніцше заснував філософію про життя, проголосивши цінністю ту реальність, яку необхідно осягнути. Головними концептами його філософії є: воля до влади, яка визначає цінність людини; імморалізм: людині слід бути поза мораллю, «по той бік добра і зла»; надлюдина, шлях до якої лежить через

подолання самої себе; вічне повернення; нігілізм – духовна криза європейського суспільства, спричинена переоцінкою цінностей [4, с.198].

Вчення німецького філософа значно вплинуло на мільйони людей. Це й не дивно, адже його життєві уроки допомагають особистості знайти свій шлях у цьому світі [1]. Отже, 10 уроків життя від Фрідріха Ніцше:

1. Будьте повністю гармонійними.
2. Уникайте байдужого життя.
3. Досить ображатися на інших.
4. Не слідуйте сліпо за експертами.
5. Знайдіть своє "ЧОМУ?" (мету життя).
6. Страждання роблять нас сильнішими.
7. Перестаньте бути просто "зайнятими".
8. Живіть небезпечно.
9. Станьте надлюдиною.
10. Щастя – це те, як ви ставитеся до своїх цілей.

Висновки. Фрідріх Ніцше і його «філософія життя» спричинили значний стрибок у розвитку уявлення людства про реальний світ, справжнє життя та місце людини у цьому світі. Дотримання вищезгаданих рекомендацій - шлях до повноцінного, творчого життя у кризовому світі. У вченні Ніцше є багато цінного для нашого часу. Головною позитивною цінністю морального вчення Ніцше є ідея піднесення людини. Філософ вірив у можливості самої людини – єдиного творця і самої себе, і своєї історії.

Список використаних джерел

1. 10 уроків життя від Фрідріха Ніцше [Електронний ресурс]. 2020. Режим доступу до ресурсу: <https://youtu.be/ueBZZ8CRJCo>
2. Киричок О. Б. Філософія: підручник для студентів. Полтава. 2010. С. 133-134.
3. Лютий Т. В. Ніцше. Самоперевршення. Київ: Темпора, 2016. С. 583-646.
4. Подольська Є. А. Філософія. Підручник. Київ: ЦНЛ, 2006. С. 193-198.

ЦІННІСТЬ ГІДНОСТІ У ФІЛОСОФІЇ Г. СКОВОРОДИ

Уляна Шулик

студентка 2 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Надурак Н. М., кандидат історичних наук, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Кожна людина від народження наділена гідністю та свободою, проте історія доводить, що їх потрібно відстоювати й захищати, а тому й розуміти їх цінність. Над питаннями людської гідності та вироблення проекту ідеальної людини роздумував ще український філософ Григорій Сковорода, від дня народження якого цьогогоріч минає 300 років.

Мета. Висвітлити розуміння Г. Сковородою людської гідності.

Виклад основного матеріалу. «Щоб пізнати Бога, треба пізнати самого себе. Поки людина не знає Бога в самому собі, годі шукати Його в світі» – писав Г. С. Сковорода (1722–1794 рр.). Пізнати істинну людину й стати істинною людиною – ось головна мета виховання благочестя, відповідно до глибокого переконання українського мислителя. «Піклування про людину» найтісніше пов'язане із піклуванням про її духовність та благочестя [1]. Таке піклування містить у собі як складовий компонент ультимативну вимогу вивільнення людини від несправжніх цінностей, які перешкоджають їй у ствердженні справжньої людської гідності. Будучи християнським мислителем, Г. Сковорода пропонує людині звернути погляд углиб своєї природи, щоб там знайти Бога. З посиланням на авторитет Біблії мислитель закликає «почути себе», «увійти до храму свого», «повернутися в будинок свій», адже людина створена за «образом» і «подобою» Бога [2, с. 418]. Християнство цілком доречно визначати як культуру наслідування Христа. Євангельський образ Ісуса Христа має вигляд культурного еталону, який задає спрямованість християнському способу життя. Г. Сковорода закликав змінити самого себе і стати подібним до Бога, відбутися як «нова людина», яку формує «новий дух». Мислитель був твердо переконаним, що це можливо і є ключем до людського

щастя: «Царство Божіє серед нас. Щастя в серці, серці в любові, любов же – в законі вічному» [2, 441]. Отож, на думку Г. Сковороди утвердження в людині своєї людської гідності відбувається через духовну трансформацію в напрямі божественного начала. Ультимативний заклик Г. Сковороди «стати людиною», «впоратися з самим собою», «змінити самого себе» покликаний мобілізувати людину до практичного втілення християнських цінностей. Згідно з переконанням Г. Сковороди, не слід шукати щастя в жодній точці земного простору: ні в Америці, ні в Єрусалимі, ні в пустелі, ні за морем. Також не слід шукати щастя в багатстві, чині, в науках і різних видах соціальної і культурної діяльності. «Географія щастя» українського філософа звертає людину на її внутрішній світ – до серця, що є джерелом любові, яка пов’язує людську особистість з вічним законом [1]. Отож, головним у вченні Г. Сковороди про гідну людину є завдання духовного самовдосконалення всіх членів суспільства і таким чином досягнення загального блага.

Висновки. Кожна людина від народження наділена гідністю та свободою, проте зловживання свободою неминуче призводить до нівелювання власної гідності людини й приниження гідності інших людей. Суспільство має створювати механізми, що відновлюватимуть гармонію людської гідності та свободи. У суспільному житті концепція прав людини та моральність можуть і повинні служити цій меті. При цьому вони пов’язані хоча б тією обставиною, що моральність, тобто уявлення про гріх і чесноту, завжди передує закону, який і виник із цих уявлень.

Список використаних джерел

1. Панков Г. Д. Про людську гідність у вченні Г. С. Сковороди. URL: https://www.medievist.org.ua/2016/12/blog-post_28.html?m=1 (дата звернення: 01.04.2022).
2. Сковорода Г. С. Розмова, названа Алфавіт, або Буквар миру // Григорій Сковорода. Твори: В 2 т. К.: Обереги, 1994. Т.1. С. 413-463.

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

Проблема: «СУЧАСНЕ ДОШКІЛЛЯ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

7 квітня 2022 року о 14:00

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/hmo-wkba-zha>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта»), викладач-методист, спеціаліст вищої категорії **О.Д.СЕЛЕПІЙ**.

СЕКРЕТАР – доктор філософії, викладач циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта») **І.Ю.БЕЙ**.

«КВІТКОВИЙ РАЙ» КАТЕРИНИ БЛОКУР У ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Іванна Ганущак

студентка 4 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Гурей О. І.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. В умовах сьогодення важливою залишається сфера суспільно-культурних галузей життя та особливо актуальною є проблема виховання духовно-культурної особистості, зокрема, її естетичне виховання.

Формування естетичної культури, творчих здібностей особистості, виховання естетичних смаків, почуттів, потреб набуває особливої значущості саме в дошкільному віці, оскільки знання, вміння та навички, отримані в ранньому дитинстві, значним чином впливають на її подальший розвиток. В цьому процесі важливе місце займають твори українських митців.

Виклад основного матеріалу. Дошкільники здатні реагувати на прекрасне в оточуючому їх середовищі. Естетичне виховання – це послідовне

формування у дітей естетичного ставлення до життя, розвиток сприймання та розуміння прекрасного у мистецтві, природі, взаєминах людей, художніх потреб і здатності до художньої творчості. Воно сприяє збагаченню чуттєвого досвіду, емоційної сфери особистості, впливає на пізнання моральної сторони дійсності.

Проблема естетичного виховання широко репрезентована у спадщині видатних українських педагогів та діячів освіти: Е. Водовозової, С. Русової, В. Сухомлинського, Е. Михеєвої, К. Ушинського та інших.

На переконання науковців, одним з головних завдань естетичного виховання є формування та розвиток світогляду, яке здійснюється в процесі ознайомлення дітей з творчістю видатних митців, вивчення української та світової художньої спадщини, а також під час практичної художньої діяльності.

Видатні психологи та педагоги зазначають, що образотворче мистецтво та художня діяльність розвивають інтелектуальну, пізнавальну, художньо-емоційну та сенсорну сферу дитини, є одним з важливих засобів виховання підростаючого покоління, яке впливає і допомагає формувати художні смаки, розширює естетичний кругозір, інтелект, духовність, загальну та художню культуру. За словами В. Сухомлинського, естетичне виховання сприяє розвитку свідомості й переконань людини не менш, ніж наука, формує її світогляд.

Перші кроки у безмежному, складному і загадковому світі дитина робить у дошкільному віці. За словами Януша Корчака, вона прагне створити у ньому свій світ дитинства, добра і краси. Дорослий допомагає їй знайти, відчутти і зрозуміти красу і через мистецтво глибше усвідомити все, що її оточує. Краса нерозривна з добротою, вона облагороджує життя, надихає людину на добрі справи. Введення дитини в світ краси і гармонії є важливим завданням естетичного виховання.

На думку Софії Русової, джерелами та засобами естетичного виховання є природа та мистецтво. Педагог вказувала на необхідність залучення дітей до освоєння світу природи та мистецтва ще з раннього віку.

Творча душа людства, в тому числі й українського народу, витворила справжні шедеври виховання у дитини почуття прекрасного: від маминої колискової пісні до складних видів мистецтва, якими може оволодіти людина протягом життя, якщо їх основа закладена у дошкільному дитинстві.

На думку багатьох вчених (Л. Сірченко, Б. Неменський, А. Семашко, Б. Юсов та ін.) творчість К. Білокур сприяє формуванню естетичних смаків дошкільників та розвитку духовної культури в цілому [2].

Світ Катерини Білокур яскравий та дивовижний. Недосяжний, неперевершений у своїй красі й такий теплий і затишний. Світ диво-барв і диво-квітів, що постав «з душі майстрині» й навіки освятився «у незнищеннім веселіті краси», зігрітий променем добра і любові.

Ім'я Катерини Василівни Білокур, самобутньої художниці з народу, яка в своїх чудових полотнах втілила невмирущу красу живописної української природи, її неосяжні степові далі, лани, щедрі дарунки родючої землі і розмаїті квіти назавжди вписалося в історію українського мистецтва. Твори художниці близькі й зрозумілі всім, заповняють і чарують казковістю веселкових барв.

«Як стверджує З. Огороднійчук: «Найважливішим в її творчості є квіти – «очі Землі – душа Землі», найкраще, що може зрости на рідному обійсті. Її світ – світ квітів, чудернацьких, дещо фантастичних, а водночас добре знайомих нам мальв, кручених паничів, жоржин, півників, в'юнків, настурцій, братків, чорнобривців, мальв, півоній... Які полоняють зір дивовижною різнобарвною палітрою, буянням життя. Недарма картини Катерини Білокур живописці називають «квітковим раєм». Вона володіла рідкісним даром художника – абсолютним відчуттям кольору, як музикант чи співак абсолютним слухом. Її фарби співали...» [1].

«Вона мовби розповідала світові, який талановитий її народ, як глибоко розвинуте в ньому естетичне почуття, яка сприятлива його душа до всього прекрасного на світі...» – говорив Олесь Гончар.

Твори художниці розвивають у дошкільників почуття прекрасного, інтерес до культурної спадщини свого народу, творчу уяву і здібності. Такі картини, як «Жоржини», «Квіти і виноград», «Сніданок», «Натюрморт з хлібом», «Квіти за тином», «Богданівські яблука», «Кавун. Морква. Квіти», «Калина» є доступними для дітей дошкільного віку. Працюючи з творами цієї художниці вихователі використовують на заняттях безліч ігрових методів, («оживлення», «занурення», «подорож у картину», «програвання» зображень та інші), що сприяють естетичному розвитку дитини.

Висновки. Сприйняття і розуміння прекрасного починається у дитинстві. Василь Сухомлинський стверджував, що все прекрасне, що існує в навколишньому світі і створене людиною для інших людей, повинно доторкнутися до серця дитини і облагородити його. Картини Катерини Білокур сприяють пізнанню цієї краси та вихованню естетичних почуттів дошкільнят.

Список використаних джерел

1. Огороднійчук З. Чарівниця пензля – Катерина Білокур. *Шкільна бібліотека*. 2012. № 21-22. С. 104-108.
2. Танько Т. П., Чернявська М. В. Естетичне виховання дітей у дошкільних закладах освіти України (друга половина ХХ століття) : навч. посіб. Харків : ХНПУ, 2017.

ОРІЄНТИРИ ОСВІТНЬОГО НАПРЯМУ «ДИТИНА У СВІТІ МИСТЕЦТВА»

Мар'яна Тимків

студентка 3 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Скавінська Л. М.,

спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист.

Актуальність проблеми. Реалізація творчого потенціалу підростаючої особистості та формування художньо-естетичної культури є одним із важливих завдань дошкільної освіти. Залучення дітей до світу мистецтва не лише розвиває й збагачує особистий, індивідуальний досвід ставлення дитини до світу, а й сприяє формуванню її культури, основної системи моральних цінностей.

Мета. Виокремити вектори освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва», основні положення реалізації емоційно орієнтованої моделі мистецької освіти дошкільника.

Виклад основного матеріалу. В Державному стандарті дошкільної освіти мистецько-творчу компетентність визначено як здатність дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів, емоційно-ціннісного ставлення до різних видів мистецтва, елементарно застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності [1, с. 3].

Основними векторами освітнього напрямку «Дитина в світі мистецтва» за оновленим Стандартом є:

- спрямованість на розвиток світобачення, світоперетворення і формування емоційно-естетичної власної «картини світу» дітей;
- пріоритетність емоційних та чуттєвих орієнтирів;
- забезпечення умов для самовираження кожної дитини;
- активна співтворчість педагога й дітей у мистецькому середовищі.

Реалізація завдань даного освітнього напрямку передбачає залучення вихованців до різних видів мистецької діяльності в умовах, спеціально створених для розвитку їхніх здібностей, формування здатності до самовираження з пріоритетом розвитку емоційної сфери. Художньо-продуктивна, музична, театралізована та самостійна художня діяльність сприяють формуванню мистецько-творчої компетентності дошкільників.

Кожен вид художньої діяльності передбачає вільні дії дитини у створеному педагогом просторі, на основі інтуїтивного досвіду та реалізації творчого потенціалу, який є в кожного малюка. Дитина має право вибору, пошуку власних шляхів у мистецькій діяльності. Вона проявляє своє особистісне ставлення до того, що пропонує педагог, і може погодитися або не погодитися із цим.

Мистецько-творча компетентність дитини формується як результат реалізації емоційно орієнтованої моделі мистецької освіти. Її основою є діалогічність, як спосіб існування та розвитку особистості, що передбачає: емоційну взаємодію з іншою особистістю, здатність створювати художні образи.

Очевидно, що передумовою формування мистецької рефлексії дитини є залучення всіх учасників освітнього процесу до активної взаємодії та саморозвитку, організація в ЗДО творчо-розвивального простору [1, с. 7].

Висновки. Отже, головною метою мистецької освіти є насамперед гармонійний розвиток особистості, формування ціннісного ставлення до краси, загальної культури, що є основою моральності, а також творчого підходу до життя.

Слід зазначити, що пріоритетним у мистецькій діяльності є розвиток здатності дитини до усвідомлення своїх внутрішніх глибинних прагнень, уміння викликати в себе позитивні емоційні стани, почуття, переживання та відтворювати їх у художніх образах.

Особливого значення ця здатність набуває в умовах сьогодення. На наших дітей лавиною «вилився» весь негативізм війни, що впливає на їхнє

сприйняття світу. Тому першочергове завдання педагога – трансформувати ці негативні емоції в позитивне русло, адже здібності, якості, компетентності, що формуються і розвиваються в мистецьких видах діяльності, є інструментом творення дитини як особистості та збереження її унікальності.

Список використаних джерел

1. Половіна О. Дитина в світі мистецтва. Дошкільне виховання. 2021. № 2.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ: 2021. С. 6. [Електронний ресурс] https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.

ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЕМОЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Валерія Потоцька

студентка 2 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Селепій О. Д.,

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Проблема виховання емоційної культури дитини як важливої складової її соціальної компетентності привертає до себе увагу педагогів та психологів. Емоційна культура як вихованість емоцій засвідчується здатністю дитини дошкільного віку сприймати, адекватно реагувати, контролювати й регулювати свої емоційні стани; її емоційною чутливістю та відповідальністю за свої переживання перед собою та іншими людьми. Порівняльний аналіз різних досліджень та реальних сьогоденних подій в країні дозволяють констатувати небажані тенденції, що спостерігаються в розвитку сучасних дітей, а саме: поступове збільшення кількості дітей, в яких виявляється підвищення фрустрації, емоційної напруги, депресивності, розладу в адекватності емоційного регулювання.

Аналіз досліджень і публікацій. Наукове підґрунтя для розробки проблеми виховання у старшому дошкільному віці емоційної культури становлять праці: Т. Антоненко, Л. Груша, П. Єлісеєва, І. Дичківська, Т. Поніманська.

Виклад основного матеріалу. Кожна дитина народжується для життя в суспільстві. Дошкільний вік – період формування у малюка потреби, а з часом і здатності встановлювати і підтримувати контакти з людьми, які її оточують. Як зазначає О.Л. Кононко: «Людина, в певному розумінні, народжується двічі вперше – фізично, з'явившись з материнської утроби, діставши від батьків можливість людського буття, вдруге – духовно, коли в процесі індивідуального соціального морального розвитку вона стає особистістю» [1].

Дитина живе емоціями, керується ними при виборі способів поведінки. Емоції супроводжують дитячі відчуття, практичні дії, регулюють розумову діяльність. Завдяки емоціям дитинство залишається незабутнім періодом життя. [3]. Невипадково П. П. Блонський писав: «Спогади дитинства – це завжди спогади-почуття і спогади-образи». Емоції – це специфічна форма взаємодії людини з навколишнім світом, з середовищем, спрямована на пізнання світу та свого місця в ньому через саму себе.

Психологи наголошують, що немає правильних і неправильних почуттів і емоцій, усі вони відіграють важливу роль в житті дитини. І що не менш важливо – емоції дитини дають самим дітям і дорослим інформацію про їхній стан. Позитивні емоції, такі як радість, задоволення, довіра, дають дітям відчуття безпеки та надійності. Завдяки цим емоціям діти відчувають, що в їхньому світі все гаразд, вони допомагають набувати нового досвіду і повторювати набуте. Від інших емоцій їм погано, бо вони попереджують про небезпеку і незадоволеність. Гнів означає, що дитині трапилася перешкода. Сум призводить до зниження енергії і дає час для того, щоб адаптуватися до втрати чи розчарування. Страх спонукає дітей до захисту. Тепло і ласка свідчать дітям про те, що їх люблять і цінують [2, с. 62-63]

Основним джерелом, що забезпечує розвиток особистості дошкільника, є ігрова діяльність як провідна. Саме гру в усій різноманітності її форм і видів вважають школою емоцій та людських стосунків.

Через сюжетно-рольову гру малюки «приміряють» на себе різні соціальні ролі (мама, тато, лікар, військовий); реалізують свої соціальні, моральні, естетичні потреби. Але для того, щоб цей процес був дієвим для розвитку та реалізації дитини, від дорослого вимагається розумне керівництво такими іграми.

Сюжети ігор відтворюють конкретні умови життя дитини. Людські взаємини та умови, в яких живе дитина, визначають не тільки сюжет, але, насамперед, зміст дитячих ігор.

З метою розвитку емоційної сфери необхідно передбачити гармонійне виховання різних почуттів і емоцій, а також формувати в дитини необхідні навички керування своїми почуттями і емоціями (гнів, занепокоєння, страх, провина, сором, співчуття, жалість, емпатія, гордість, шляхетність, любов та інші); навчити дитину розуміти свої емоційні стани і причини, що їх породжують. Дитина виявляє здатність стримувати небажані емоції, скеровувати їх відповідно до вимог дорослих та до засвоєних норм поведінки. Дитина орієнтується на «добре» і «погано», «можна» і «не можна», все частіше «хочу» поступається «треба». Стримування дитиною емоцій набуває характеру згортання зовнішніх проявів. Наприклад, вже молодший дошкільник у ситуації образи, засмучення намагається стримати сльози. Старший дошкільник при стримуванні емоцій використовує сформовані у нього уявлення про належну поведінку, особливо, коли вона пов'язана із ігровою роллю. Ось у «лікарню» привезли пораненого бійця. Дитина лікар ледь стримує сльози, але «лікарі не плачуть». Водночас, дорослий повинен серйозно поставитись до випадків, коли дошкільнику не вдається стримати своїх емоцій, не ставити при цьому непосильних вимог перед дитиною.

Усі емоційні прояви характеризуються спрямованістю (позитивною або негативною), ступенем напруження і рівнем узагальненості. Дитині дошкільного віку важко розібратися в гамі своїх переживань. Вона не завжди правильно розуміє навіть прості емоції. Тим більше їй важко збагнути складні та різноманітні переживання інших людей. Тому потрібна цілеспрямована робота з формування емоційної сфери дітей дошкільного віку спрямована на:

- вербалізування дорослими станів, емоцій, почуттів, переживань – як своїх, так й інших;
- стимулювання дітей до прояву свого ставлення до тієї чи тієї ситуації, стану, емоції або переживання, спричиненого цією ситуацією;
- навчання дітей способів адекватного вираження негативних емоцій та вмінь позбуватися їх.

Висновки. Отож, сюжетно-рольова гра виникає з умов життя дитини і відбиває, відтворює ці умови. Доведено, що почуття і переживання дитини дошкільного віку стають складнішими, однак носять переважно ситуативний характер. У цей період формуються такі морально-етичні категорії. Емоційні переживання дедалі більше набувають вербалізованого характеру. Таким чином, дошкільникам притаманні різноманітні емоційні переживання, які лежать, передусім, у сфері стосунків із близькими людьми (батьками, вихователем). У період дошкільного дитинства малюк набуває певного емоційного досвіду, у нього формується емоційний відгук на вплив однолітків і дорослих, а на основі цього складаються відповідні особливості емоційної поведінки.

Перспективами подальших досліджень є вивчення емоційних переживань у дітей та їх виявлення в різних життєвих ситуаціях.

Список використаних джерел

1. Долгачова О. Особливості розвитку емоцій у дітей дошкільного віку. URL : <https://pdpu.edu.ua/doc/vr/2019/trofaila/dis.pdf>
2. Мельничук І. В. Генеза емоційних особливостей у сучасних дітей. *Наука і освіта*. Одеса, 2002. № 5. С. 42-44.
3. Трофаїла Н. Д. / м. Умань / Емоційний розвиток дітей дошкільного віку / УДК 37.015.3+372.36

СЛОВЕСНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Антоніна Дичка

студентка 3 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Бей І.Ю., доктор філософії.

Актуальність проблеми. Мовленнєве спілкування є важливим видом діяльності та універсальною умовою розвитку особистості в період дошкільного дитинства. Базовий компонент дошкільної освіти мовленнєвий розвиток дитини визначає головним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається її соціалізація. Особливе місце у процесі розвитку мовлення дітей дошкільного віку посідає ігрова діяльність, у процесі якої дитина пізнає природний, предметний і соціальний світ, засвоює культурні цінності, виступає при цьому активним суб'єктом взаємодії.

Мета. Розкрити значення словесних ігор як засобу розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу Дослідженню гри як провідної діяльності дошкільників присвячені праці А. Богуш, Л. Березовської, К. Крутій та ін. Учені дійшли висновку, що гра може виступати засобом, який активізує різні види діяльності: ігрову, комунікативно-мовленнєву, навчально-мовленнєву. Виокремивши гру як вид діяльності, що посідає найважливіше місце в розвитку дітей дошкільного віку, вони стверджують, що гра дитини – це творча переробка пережитих вражень, їхнє комбінування і відображення в мовленнєвому контексті.

А. Богуш зазначає, що гра є інтерактивною, оскільки для того, щоб гратися, дитина має взаємодіяти з різними предметами та іншими особами, впливати на цю особу або предмет, реагувати на зміни, які відбуваються. Гра є відкритою, образною, виразною, творчою, різноманітною. У грі дитина спілкується з іншими її учасниками [1]. Як стверджує К. Крутій, саме в ігровій

діяльності яскраво виявляється образність і виразність дитячого мовлення, адже мовленнєво-ігрові дії виступають і засобом творчого мовленнєвого самовираження [2].

Особливе місце в цій діяльності посідає словесна гра – це гра, змістом якої виступає мовленнєве висловлювання. Засобом реалізації ігрової дії та ігрового задуму є слово, результатом – породження нового висловлювання – тексту. Словесні ігри у психологічній та лінгвістичній літературі ще називають вербальними. Ці ігри спрямовані на розв'язання мовленнєвих задач, змістом яких виступає безпосередньо мовлення. У педагогічній літературі вербальні ігри поділяють на репродуктивні (відтворювальний характер) та творчі (творча інтерпретація). До вербальних репродуктивних ігор відносять: ігри-драматизації, ігри за змістом літературних творів, ігри-інсценізації, ігрові мовленнєві вправи та ситуації; до творчих – сюжетно-рольові ігри за змістом художніх творів, театралізовані, режисерські та ігри-небувальщини.

Висновки. Словесні ігри – ефективний засіб розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Позитивний результат їхнього використання полягає в тому, що вони розвивають мовлення дошкільнят, виступають засобом пізнання культури свого народу, його традицій, обрядів, звичаїв. Відтак, у дитячих іграх яскраво відображається взаємозв'язок національної культури народу і його мови, взаємозв'язок пізнання, спілкування і діяльності дитини, що і становить сутність мовленнєво-ігрової діяльності.

Список використаних джерел

1. Богущ А. М., Луцан Н. І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи : навчальний посібник. 3-тє вид., доп. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 304 с.
2. Крутій К. Л., Зданевич Л. В. Механізм практичної реалізації створення полікультурного мовленнєвого середовища в закладі дошкільної освіти. Інноватика у вихованні. 2018. № 7. С. 41-51.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «МНЕМОТЕХНІКА» НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

ДОШКІЛЬНИКІВ

Надія Левицька

студентка 3 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Бей І. Ю., доктор філософії.

Актуальність проблеми. Інформаційне перевантаження, яке властиве сучасному суспільству, спричиняє особливий вплив на дітей дошкільного віку. Інтенсифікація освітнього процесу призводить до цілого ряду порушень у стані їхнього здоров'я, тому педагоги вимушені шукати шляхи використання технологій, які нададуть можливість максимально знизити інформаційне навантаження на дітей. У психолого-педагогічних дослідженнях одним із ефективних шляхів подолання зазначеного негативного впливу визначають застосування мнемотехнічних методів запам'ятовування.

Мета. Висвітлити проблему використання мнемотехніки для розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Мнемотехніка – це освітня технологія, спрямована на засвоєння нової інформації за допомогою спеціальних методів і прийомів. Вона сприяє комфортному та легкому засвоєнню знань дітьми дошкільного віку. Г. Чепурний зазначає, що в її основі лежить процес активізації природних механізмів пам'яті мозку, який дозволяє повністю контролювати процес запам'ятовування, збереження і пригадування інформації [2]. Мнемотехніка спрямована на те, щоб викликати певні асоціації, що сприятимуть запам'ятовуванню та відтворюванню інформації. Як стверджує О. Білаш, ця технологія допомагає вирішити такі основні навчальні та виховні завдання: розширити творчі можливості дитини завдяки гармонійній роботі лівої (логіка) і правої (творчість, образне мислення) півкуль головного мозку; сформувати вміння ефективно і самостійно вчитися; підвищити самооцінку дитини завдяки результативності у навчанні; зменшити стреси від навчання; збільшити навчальну мотивацію; звільнити час від

запам'ятовування для продуктивної та творчої роботи; розвинути образну пам'ять тощо [1]. Суть мнемотехніки – на кожне слово або маленьке словосполучення придумати малюнок, таким чином текст замальовується схематично і, дивлячись на ці схеми – малюнки, дитина легко запам'ятовує інформацію.

Принципи дії мнемотехніки ґрунтуються на тому, що у дошкільнят дуже розвинена зорова пам'ять і образне мислення. Найбільш наочний приклад даної техніки – це картинка на шафці в дитячому саду. Запам'ятовуючи її, дитина з легкістю візьме саме свій рушник на вішалці, над якою розташована та сама картинка. В основному мнемотехніка полягає у використанні спеціальних карток і схем. Цілі використання можуть бути різними.

Заняття з дошкільниками мають проходити за принципом – від простого до складного, починаючи від мнемоквадратів до поступового переходу до мнемоланцюгів. Таблиці і схеми мають бути кольоровими, так дитині буде веселіше і легше працювати. На одній схемі або таблиці число квадратів не має перевищувати дев'ять: такий гранично допустимий обсяг для дошкільника.

Висновки. Регулярне застосування даної техніки допоможе дитині збагатити свій словниковий запас, навчить вибудовувати грамотні логічні ланцюжки. Мнемотехнологія сприяє формуванню у старших дошкільників фонематичного сприймання, розвитку правильної звуковимови, граматичної будови мовлення, активізації процесів автоматизації та диференціації звуків, вдосконаленню зв'язного мовлення.

Список використаних джерел

1. Білаш О. Н. Мнемотехніка в роботі з дітьми дошкільного віку. *«Дитячий садок»*. 2015. № 23. С. 12-15.
2. Чепурний Г. Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 208 с.

ПОРТРЕТ КОМПЕТЕНТНОГО ВИПУСКНИКА ЗДО. ВЕКТОР НАСТУПНОСТІ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ

Анастасія Арабчук

студентка 3 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».
Науковий керівник – Скавінська Л.М., спеціаліст
вищої категорії, вчитель-методист.

Актуальність проблеми. Одним із пріоритетних напрямів роботи вихователя є підготовка дошкільника до вступу до школи, тому дуже важливо сформувати у дитини компетентності, зазначені в Базовому компоненті дошкільної освіти, адже здобуті в закладі дошкільної освіти знання, уміння та навички є основою для навчання дитини в початковій школі. Перехід дитини із ЗДО до школи є важливим етапом життя, тому важливий зв'язок між дошкільним навчанням і першими кроками дитини в початковій школі задля єдиної системної та послідовної роботи обох структур.

Мета. Висвітлити основні складові портрету компетентного випускника ЗДО як підґрунтя успішності майбутнього першокласника.

Виклад основного матеріалу. В. Сухомлинський говорив: «Школа не повинна вносити різкого перелому в життя дитини. Нехай, ставши учнем, дитина продовжує робити сьогодні те, що робила вчора. Нехай нове з'являється в її житті поступово й не збентежує лавиною переживань». Отже, важливо дотримуватися принципу наступності під час переходу від однієї ланки освіти до іншої.

Дошкільний заклад здійснює мотивацію до навчання, розвиток, саморозвиток особистості, забезпечує набуття компетентності в процесі предметно-практичної діяльності, сприяє соціально-моральному розвитку дитини. Компетентність – інтегративна характеристика особистості дошкільника, основними показниками якої є:

- здатність орієнтуватися у нових умовах життя (виділяти основне і другорядне, безпечне й небезпечне);
- пристосовуватися (освоюватися у незнайомому, набувати нових знань);
- впливати (реалізовувати свій потенціал, свої здібності).

Компетентною особистістю слід вважати випускника ЗДО, який:

- вмiє орієнтуватися в життєвих ситуаціях;
- спроможний правильно оцінити події, явища;
- може самостійно розв'язувати нескладні проблеми, виходячи з власного досвіду, вибирати доцільні способи дій і вчинків.

Складовою життєвої компетентності дошкільника є його вміння налагоджувати продуктивну взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, запобігати конфліктам, приймати самостійні рішення, відповідати за їхні наслідки для оточення.

Слід зазначити, що модель компетентного випускника ЗДО включає академічну, фізичну та психологічну готовність до школи.

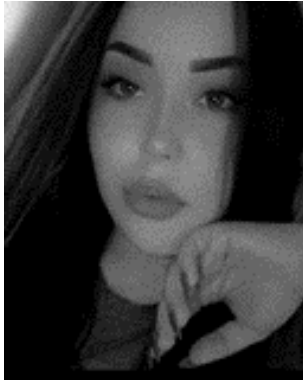
Компетентність випускника ЗДО як результат дошкільної освіти та особистісне надбання відображає систему взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини: емоційно-ціннісного ставлення; сформованості знань; здатності до активного, творчого використання набутого досвіду та відповідних навичок (регуляції досягнень, поведінки, діяльності) [2, с. 6].

Висновки. Портрет компетентного випускника ЗДО засвідчує життєву компетентність як особистісний інтеграл дитини, виступає гарантом життєздатності дошкільника, його життєвого успіху та повноцінної реалізації свого природного потенціалу.

Компетентності, які формуються у дитини в закладі дошкільної освіти, зрілість особистісних якостей та психічних процесів забезпечують успішність розвитку навчальних навичок на наступних етапах життя школяра. Щоб забезпечити реальну перспективність і наступність у роботі дошкільного закладу та школи, важливо дотримуватися певних умов: співробітництво має бути довготривалим і нерозривним, робота – системною і плановою, завдання – комплексними й інтегрованими.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ: 2021. С. 6. [Електронний ресурс] https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.
2. Нерянова С., Швачова О. Досягнення та перспективи розвитку дошкільної освіти. Дошкільне виховання. 2021. № 1.

ПЛАТФОРМА COURSERA: ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ІНКЛЮЗІЇ

Софія Житняк

студентка 4 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Сидорів С. М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Навички ефективно застосовувати інструменти та платформи для дистанційного навчання надзвичайно важливі на сучасному етапі розвитку людства. В час епідемії коронавірусу та військової агресії росії для багатьох учнів та вчителів – це основний (або й єдиний) спосіб академічного отримання та передачі знань. Також ці часи вимагають нових життєво важливих навичок: гармонізації психологічного та емоційного стану, запобіганню психологічному вигоранню та соматичним розладам, організації віртуального навчального простору і часу, психологічної допомоги людям в кризових ситуаціях. Іншими словами, ми говоримо про актуальність проблеми організації навчального середовища засобами онлайн інструментів, яке буде відповідати потребам та можливостям усіх з урахуванням травмуючого впливу природних та людських чинників.

Мета. Представити та проаналізувати навчальні, розвивальні та життєдіяльні властивості інструментів та платформ дистанційного навчання для вивчення англійської та включення усіх категорій громадян в навчальний та суспільний процес та ознайомитися з представленими на них механізмами психологічної допомоги та опору агресії і булінгу.

Виклад основного матеріалу. Україна робить впевнені кроки у впровадженні інклюзивного навчання, яке базується на принципах врахування багатоманітності людини, недискримінації та ефективного включення до освітнього процесу всіх його учасників, при якому не тільки люди з інвалідністю, а й інші категорії учнів мають можливість максимально реалізувати свій потенціал та відчувати свою цінність у суспільстві. Зміни в парадигмі освіти відбуваються на макро-, мезо- і мікрорівнях, які сумарно

визначають інклюзивне освітнє середовище як сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Особливістю цього середовища є можливість диференціації подачі матеріалу, опрацювання його учнем та перевірки засвоєння ним знань. Важливі кроки до суспільства, яке бачить, приймає і підтримує насамперед людину, кожна є унікальною і неповторною. Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі, з метою забезпечення її права на освіту [1]. Впродовж дистанційного навчання ми розглядали на заняттях та практикували навчання англійською мовою на таких платформах для дистанційного навчання: Coursera, Futurelearn, Prometheus, EDX, Dinternal Education, вони враховують принципи універсального дизайну, мають значний інклюзивний та мовознавчий потенціал.

Впродовж останніх років українське суспільство проходить складні часи, які мають значний травмуючий ефект: епідемія SARS-cov-2 та збройна агресія росії. Дослідження показують, що перша психологічна допомога ефективна для 25 % людей, які пройшли кризові часи [2], тому педагогу ЗДО важливо вміти ефективно реагувати на виклики часу. Курс PFA від університету Джонса Гопкінза допомагає неспеціалісту надати початкову психологічну допомогу людям, які пережили травмуючі події за методикою RAPID: Rapport and Reflective listening, Assessment of needs, Prioritization, Intervention, Disposition.

Висновки. Вивчення англійської мови має враховувати виклики часу та потреби суспільства. Використання платформ для дистанційного навчання допомагає професійному зростанню майбутніх педагогів.

Список використаних джерел

1. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти : Теорія та методика інклюзивного навчання. Модулі 1-3 / уклад. Л. М. Сидорів, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2020. 235 с.
2. Gartland, K. (1987). "When Disaster Strikes" by Beverley Raphael A handbook for the Caring Professions. Hutchinson 1986. Distributed by Heinemann Educational Australia. Children Australia, 12(3), 25-25. doi:10.1017/S0312897000014235.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ольга Кулик

студентка 4 курсу спеціальності «Дошкільна освіта».

Науковий керівник – Сидорів С. М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. На сучасному етапі підготовки педагога дошкільної освіти, обізнаного в інноваціях педагогіки та методики викладання англійської мови, мотивованого до самовдосконалення, самомоделювання та самопроектування в різних сферах життєдіяльності, який застосовує передові технології навчання, виховання і розвитку дітей, є надзвичайно важливою. До компетентностей сучасного вихователя входить вміння організовувати інклюзивне освітнє середовище, яке задовольняє різноманітні освітні потреби дітей.

Мета. Охарактеризувати тенденції та соціальні запити до підготовки майбутніх вихователів до організації інклюзивного освітнього середовища на заняттях з іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Ідеї та цінності реформи української освіти є надзвичайно важливими для повноцінної участі осіб з особливими освітніми потребами та інвалідністю (ООП) в суспільному житті та в освіті. Освітнє середовище має бути сприятливим та забезпечувати необхідні умови та технології для навчання та розвитку всіх і кожного. Компетентність фахівця з інклюзивного навчання складається з динамічної системи знань, умінь і навичок, необхідних для організації та провадження інклюзивного навчання, а також способів мислення, світоглядних якостей і морально-етичних цінностей, що є результатом отримання професійної вищої освіти [2, с. 116-117]. Вивчаючи дисципліни професійної підготовки, зокрема й англійську мову в Івано-Франківському фаховому коледжі, студенти мають змогу набувати навичок роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

О. Казачінер, розглядаючи вміння вчителя як інструменти забезпечення створення інклюзивного освітнього середовища на заняттях з іноземної мови, виділяє такі:

- врахування особливостей оволодіння мовним матеріалом різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами і інвалідністю;
- розробка етапів занять з урахуванням наявності в класі дітей з ООПІ;
- застосування адаптації та модифікації матеріалів і завдань;
- співпраця в складі команди психолого-педагогічного супроводу;
- використання арт-терапевтичних технік (малювання, робота з лінією, плямою чи кольором, ліплення, квілінг); пісочна анімація, музикотерапія;
- залучення учнів до роботи з творами художньої літератури, фольклору, дитячими художніми та мультиплікаційними фільмами [1, с. 25-26].

Відвідуючи семінари та тренінги запрошених спеціалістів з США, Казахстану, Індії та Великобританії, майбутні вихователі мають можливість комунікувати англійською мовою, збагачуючи лексичний запас, зокрема, термінологією інклюзивної освіти.

Висновки. Вивчення англійської мови має враховувати виклики часу та потреби суспільства. Результати наукових експериментів та практичної апробації дозволять розробити модель підготовки майбутнього педагога до організації інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти, яка може використовуватися в Україні, а також матиме цінність для світової педагогічної спільноти.

Список використаних джерел

1. Казачінер О. Створення вчителем інклюзивного освітнього середовища на заняттях з іноземної мови. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. 2019. Вип. 1. С. 20-29. URL : <https://doi.org/10.32405/2413-4139-2019-1-20-29> (дата звернення: 04.04.2022).
2. Стратегії підготовки фахівців у вищих навчальних закладах до роботи з дітьми в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / за ред. Г. О. Лопатіної. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В. 2016. 436 с.

MUSIC AND VISUAL ART AS MEANS OF MASTERING SOFT SKILLS IN INCLUSIVE LEARNING ENVIRONMENT

Лідія Михайлівна Сидорів

викладач Івано-Франківського фахового коледжу
Прикарпатського національного університету імені
Василя Стефаника, спеціаліст вищої категорії.
Науковий керівник – Сидорів С. М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Music and-visual arts are a great medium to convey the ideas and messages, consequently they may be a useful source of soft skill of students. Traditional methods of learning interpersonal skills combined with acting training such as improvisational techniques may develop advanced skills such as reciprocity and collaborating, which are needed to practice dialogic forms of collaboration and mutual benefit. Inclusive learning environment is to provide conditions for wellbeing, unrestrained development, interaction, communication and socializing of all: students with and without disabilities, teachers and parents in their communities. It is especially important nowadays when education went online at the demands for social distancing.

Мета. The paper aims at revealing the theoretical foundation and conditions of developing soft skills by means of music and-visual arts. It also substantiates the role and methodological value of soft skills, inclusive learning space in teacher training.

Виклад основного матеріалу. The war, pandemic and the related containment measures such as lockdown, social distancing, and self-isolation have made the classroom cooperation and interaction more difficult by forcing teachers, students and their parents work apart from one another. Persons with disability representing a large and diverse population face significant barriers that expanded their exclusion from education. The consequent poor communication, poor leadership and lack of flexibility prevents students from gaining interpersonal or so-called soft skills that together with hard skills define the ability to seek, find and keep employment. For learners, soft skills are correlated with the technical and

cognitive skills necessary to achieve higher academic results and are critical to helping succeed and are determinant of academic behaviors in online education. We tried to incorporate ideas and principles of inclusive education in a curriculum indirectly, step by step, for children may not have seen students with disabilities at school before [1]. Children with intellectual and developmental disabilities experience traumatic events at a rate that is at least equal to their typically developing peers and are at increased risk for some types of traumatic events, with serious negative impacts. The tasks for developing inclusive skills are to introduce inclusion framework so agencies better recognize and address the distinct challenges and experiences different communities and individuals face; launch a government-wide initiative to promote diversity, equity, and inclusion; implement plans to help agencies collaborate with each other and NGOs; establish pipelines for youth and adults without a four-year degree to enter and keep employment and introduce strategies to revitalize post-COVID education [2].

The Inclusive Education Lab established in Ivano-Frankivsk region makes advances in the field of inclusive art, music, visual and drama education training educators for teaching children with special educational needs and disabilities as well as their healthy peers. The areas of developing soft skills by means of music and visual art are applicable to students with disabilities.

Висновки. Using music and visual aims and media activities require more experimental research and consequent adaptation, but the preliminary results show that students benefit from the activities, mastering soft skills and learning to make academic and behavior progress in the times of social disturbances.

Список використаних джерел

1. Сидорів С. М. Інклюзивні практики у формуванні характеру дитини *Inclusive Strategies and Practices in Developing Child's Character* // Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічні аспекти формування характеру дитини». Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 118 с.
2. Tkhir, M., Sydoriv, S. (2022) Being optimistic about inclusion: Biden's rhetorical strategy of positive self-presentation reflected in teacher training policy. *Journal of Curriculum and Teaching*, 11(3), 38-46. <https://doi.org/10.5430/jct.v11n3p38>.

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Проблема: «ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»

6 квітня 2022 року о 13:30

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/rza-dnwc-zhh>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»), кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії К. І. ГОЦУЛЯК

СЕКРЕТАР – кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії Т. І. СТАМБУЛЬСЬКА

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СОЦІАЛЬНИХ ІСТРІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Лідія Михайлівна Сидорів

викладач Івано-Франківського фахового коледжу
Прикарпатського національного університету імені
Василя Стефаника, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Міжнародні та вітчизняні закони та нормативні документи гарантують право на якісну та доступну освіту для всіх дітей шкільного віку. Педагогам, які працюють з дітьми з ООП важливо уміти застосовувати методи інклюзивного навчання які базуються на міжнародній доказовій базі. Щоб навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах відбувалося успішно, сучасний вчитель екіпується спеціальними знаннями і навичками: має уявлення про основні види порушень психофізичного розвитку дитини

Мета. Висвітлити проблему роботи з дітьми з ООП, а саме з дітьми з аутизмом. Зараз Україна переходить на використання міжнародної класифікації функціонування – тобто дитину оцінюють (діагностують) не за її хворобами, а за її здатністю функціонувати. І це – непогана точка відліку для вчителів та асистентів вчителів, щоб почати “роботу” з дитиною з ООП, яка

прийшла до класу. А саме – поставити запитання, чи може вона функціонувати в міні-соціумі, в який потрапила – тобто в класі – і допомогти їй навчитися певних навичок.

Виклад основного матеріалу. Взаємодію з дитиною з аутизмом необхідно будувати в залежності від реальних можливостей самої дитини. Корекційна робота повинна вестися в декількох напрямках, з яких одним є ігрова діяльність. Гра дітей в колективі тісно пов'язана з їх уявленнями про взаємини між людьми. Тому необхідно постійно формувати і збагачувати уявлення дітей про способи спілкування людей між собою. Гра виховує соціально прийнятні норми взаємин між людьми, навчає підпорядковувати свою поведінку вимогам ситуації і нормам моралі.

Однією з результативних методик, яка навчає дітей і дорослих з РАС поведінці і варіантам дій у ситуаціях, що відбуваються з дитиною є методика використання Соціальних історій.

Соціальні історії, відомі також під назвою «Сценарії з життя [SocialScripts].

Соціальні історії – це короткий опис певної ситуації, події або діяльності і включає інформацію про те, як поводитися в тій чи іншій ситуації. Також вони допомагають зрозуміти, що дитина може бачити або переживати в якомусь конкретному випадку. Історії можуть навчити дитину поведінці на дитячому майданчику, в магазині, у лікаря, у садочку чи школі, а також в інших ситуаціях, в яких дитина обов'язково опиняється. Найчастіше Соціальні історії – це прості короткі ілюстровані розповіді на задану тему. Соціальні історії розробляють індивідуально для кожної дитини й базують на тих сюжетах чи персонажах, які дитина любить або якими цікавиться. Наприклад, якщо дитині подобаються Смішарики, ви можете зробити їх персонажами історій про навчання в школі. Діти молодшого шкільного віку краще сприймають візуальну інформацію, тому історії мають включати малюнки, фотографії чи навіть реальні предмети. Соціальні історії – це інструмент соціального навчання, який можуть використовувати як батьки, так і

професіонали для навчання як дітей з ООП, так і дітей усього класу. Автором методики є американська вчителька Керол Грей (Carol Gray). Першочергово Грей працювала вчителькою з учнями аутистичного спектру, зараз вона працює консультантом з інклюзивної освіти.

Метод соціальних історій Керол Грей розробила в 1991 році, зараз він використовується в усьому світі. Соціальна історія – це коротка історія, яка розбиває складну ситуацію на легко зрозумілі кроки, використовуючи при цьому графічну та письмову інформацію. Метою використання соціальних історій є навчити дітей з аутизмом набору навичок, правил у різних ситуаціях. Соціальні історії були розроблені як інструмент допомоги людям з РАС (розлад аутичного спектра) краще зрозуміти міжособистісне спілкування, щоб вони могли належним чином взаємодіяти. Незважаючи на те, що встановлений формат був призначений для людей з базовими комунікативними навичками, формат був адаптований суттєво з урахуванням людей з поганими комунікативними навичками. Докази показують, що спостерігалось мінімальне вдосконалення навичок соціальної взаємодії.

Однак соціальні історії використовуються цілеспрямовано, щоб підготувати людей до соціальної взаємодії та підготувати людей з аутизмом до публічних заходів. Одне речення на сторінці в парі з малюнками може допомогти людям концентруватися на одному понятті за один раз, тоді як малюнки покращують значення тексту. Додавання зображеного зображення підтверджується твердженнями, що багато людей з РАС навчаються візуально.

Висновки. З метою формування у студентів професійної компетентності у сфері розвитку, навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами на Педагогічному відділенні Івано-Франківського фахового коледжу ПНУ імені Василя Стефаника вивчається дисципліна «Теорія і методика інклюзивного навчання» було видано підручник для підготовки майбутніх фахівців. Підручник містить лекції, які вивчаються з навчальної дисципліни і передбачає забезпечення теоретичної підготовки студентів, розширення їхнього загального світогляду та професійного

зростання. Використання підручника допоможе студентам бути знаючими в розумінні дитини з ООП та готовими до надання їй комплексу психолого-педагогічних корекційних послуг. При вивченні модуля «Особливості навчання осіб з ООП» формуємо у студентів фахові компетентності, розглядаємо індивідуальні методи навчання, вміння володіти стратегіями та практиками організації навчального процесу умовах інклюзивного навчального закладу. При розгляді теми «Навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та інших категорій учнів з ООП» студенти мають можливість ознайомитися з різними методиками роботи з такими дітьми.

Розглядаючи питання навчання дітей з ООП можна зауважити, що в закладах освіти навчаються діти з РАС(розладом аутичного спектру) . Це вимагає особливої уваги до них з боку суспільства, надання підтримки батькам цих непростих дітей. Під час вивчення теоретичної частини питання про методики роботи з дітьми з ООП студенти спеціалізації «Корекційна освіта» добре засвоїли питання про метод соціальних історій. Ними було розроблено низку таких історій для роботи з дітьми. Власне під час проходження практики у навчальному закладі вони будуть мати змогу використати ці історії у своїй роботі.

Список використаних джерел

1. Данілавичюте Е. Концептуальна модель використання МКФ-ДП в інклюзивному навчальному процесі. - Особлива. – 2018. – № 4. – С.53–64.
2. Катерина Островська, Марта Химко, Юлія Кудрявцева Особливості абілітації дітей з аутизмом та їх родин. – Львів, «Тріада плюс». – 2007. – 44 с.
3. Освіта дітей з аутизмом: від міфів до реальності. Навчальний посібник, / укладач-ТетянаСкрипник, -. «Гнозис», 2014. – С. 26.
4. Психологічна модель раннього втручання для дітей з аутизмом: / НАПН України, Ін-т спец. педагогіки; І. Сухіна, І. Риндер, Т. Скрипник; за ред. І. В. Сухіної. – Київ ; Чернівці: Букрек, 2017. – 192 с.
5. Соціальні історії. Інноваційна методика для розвитку соціальної компетентності у дітей з аутизмом .Керол Грей. URL: <https://www.happytoday.social/article/social-stories>

ДІТИ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

Ліліана Горова, Христина Озорович

студентки 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Сидорів Л.М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Мало хто замислюється над тим, що для багатьох людей недоступно почути шум дощу, музику, голос рідної людини... За статистикою, від порушень слуху страждає кожна 9-та людина на Планеті. На сьогодні проблема порушення слуху в дітей є актуальною як у медичному, так і соціальному аспектах. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) сьогодні у світі на 1000 новонароджених із нормальним слухом припадає одна дитина з вираженим ступенем приглухуватості, а легкий та середній ступінь порушення слуху присутні у 1-2% новонароджених. Приглухуватість у новонароджених та дітей прелінгвального віку призводить до затримки формування мовних навичок, інтелекту та особистості дитини в цілому. Зниження слухової функції, значно погіршує якість життя, обмежує її у виборі фаху, а нерідко призводить і до виключення із соціуму

Мета. Детальніше ознайомитися з порушеннями слуху у дітей, і як працювати з такими дітьми.

Виклад основного матеріалу. Відомий вчений-дефектолог Р. М. Боскис виділила серед слабчочуючих дітей дві групи:

1) слабочуючі, що мають розвинене мовлення з невеликими недоліками (відхилення в граматичній побудові мови, помилки при письмі і вимові);

2) слабочуючі з глибоким недорозвитком мови (вживання окремих слів, коротких фраз з неправильною їх побудовою). [1, с.5].

Отже, до категорії слабочуючих відносяться діти, у яких обмежені можливості сприймання мови на слух. Ці обмеження можуть бути різними: від сприймання шепітної мови до різкого зниження слуху на сприймання мовлення. Порушення слухової функції призводить до того, що в мовленнєвій діяльності дітей наявні специфічні особливості. Функціонування механізмів, які уможливають сприймання мовленнєвих звуків, ускладнене, з одного боку, розладом слухової функції, а з іншого боку, вторинним дефектом - недорозвитком мовлення дитини. Недосконалість слухової функції не тільки ускладнює сприйняття звукових сигналів з довкілля, а й негативно впливає на розрізнення звуків мовлення за їх фізичними та акустичними ознаками. Ускладнюється процес формування звукових образів слів, їх впізнання, а відтак погано засвоюється семантика слів. Спостерігається неточність сформованих словесних значень, їх недостатня диференційованість, характерне розширення або звуження значень, їх змішування або заміна. Виявлена кількісна обмеженість словникового запасу. Відмічається недостатнє розуміння зверненого до дитини усного мовлення, а також писемного, як на рівні окремих слів, так і словосполучень, речень, текстів.

Висновки. Навчаючи та виховуючи слабочуючих дітей, вчителі мають розуміють, що вони мусять стати «творцями» звуку в нічній тиші, допомогти дітям, позбавлених природою слуху, спілкуватися, стати повноцінними членами суспільства, комфортно себе почувати в середовищі чуючих, забезпечити відповідну освіченість дитини, її адаптацію та інтеграцію в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Давиденко Г. В. Інклюзивна освіта: досвід і перспективи: Вінниця, 2016. 242с.
2. Литовченко С. В. , Жук В. В., Федоренко О. Ф., Таранченко О. М., Дитина з порушення слуху, Харків: Видавництво «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. С. 4-22.

АРТ-ТЕРАПІЯ ТА ЇЇ ХАРАКТЕРИСТИКА. ПОРАДИ ВІД АРТ-ТЕРАПЕВТІВ

Соломія Онишко, Софія Телюк

студентки 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Сидорів Л. М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Щодня перед вчителями з корекційною освітою постає питання – яка ж методика краще підходить для дітей не тільки для навчання, але й для висловлення власних думок та почуттів. На даний момент, завдяки дослідженням наших лікарів, є безліч способів як зануритися у дитячий світ. Однак який з них буде не тільки цікавий для малюків, але й дозволить розслабитися та відчувати задоволення від процесу? Яка методика буде універсальною не тільки для дітей, але й для дорослих?

Мета. Дослідити таке поняття як "арт-терапія", її ціль, завдання, види та особливості застосування під час роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Виклад основного матеріалу. Арт-терапія – одна з численних напрямків психотерапії та психологічної корекції, заснована на мистецтві і творчості. У вузькому значенні слова, під арт-терапією зазвичай мається на увазі терапія образотворчим мистецтвом, яка має на меті впливати на психоемоційний стан людини. Мистецтво допомагає *висловити почуття людини*, що дає можливість позбутися «внутрішньої тяжкості». Важливо розуміти, що все це проходить *комфортно для пацієнта*, не викликає *стресу чи психологічної травми*.

Варто зазначити, що арт-терапія має дві форми: індивідуальну та групову.

Психолог, рекомендуючи проведення арт-терапії, ставить наступні цілі: допомогти людині пізнати себе, навчитися самовиражатися, аналізувати свої вчинки, що дає можливість досягти гармонії в психічному стані; поліпшити психоемоційний фон; позбавити від напруги, страхів; усунути агресію, тривогу; побороти депресію; підвищити життєвий тонус; розкрити творчі здібності пацієнта; встановити довірчі відносини між лікарем і пацієнтом; навчити концентруватися на проблемі, знаходити правильне рішення, контролювати свої емоції; допомогти з соадаптації.

Арт-терапевтичні заняття дозволяють вирішувати такі педагогічні завдання: виховні, психотерапевтичні, корекційні, діагностичні.

Найпоширенішими видами арт-терапії є: музикотерапія; іпотерапія; фототерапія; казкотерапія; лялькотерапія; ізотерапія; танцювальна терапія.

Висновок. Переваги арт-терапії полягають в можливості надання м'якого впливу на психіку. Людина займається цікавою справою, знаходить хобі і поступово розвивається в ньому. За допомогою методики вдається навчитися проявляти себе, налагодити контакт з оточуючими людьми, набути впевненості у внутрішньому «Я».

В основному, результатом арт-терапії є відчуття полегшення, усвідомлення свого стану і подолання відчуття унікальності власної проблеми. Таким чином, дієвість даного методу не викликає сумнівів, адже мистецтво здатне лікувати.

Список використаних джерел

1. Арт-терапія. URL: <http://www.psycholog.rovno.ua/?p=67>
2. Головащенко Л. М. Дитяча арт-терапія. Види арт-терапії для дітей. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ditaca-art-terapii-vidi-art-terapii-dla-ditej-368890.html>
3. Медичний центр «Особливий». Що таке арт-терапія? URL: <https://osoblyvi.com.ua/ua/helpful-info/110-napriam-rozvytok/1603-shcho-take-art-terapiya>
4. Практичні поради від арт-терапевтів. АРТ-ТЕРАПІЯ "Допоможи собі сам". URL: https://www.youtube.com/watch?v=Nux7ltMCnm8&ab_channel=%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D1%8BICTV

ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГА З БАТЬКАМИ УЧНІВ НУШ ЧЕРЕЗ РІЗНІ МЕСЕНДЖЕРИ

Роксолана Андрейчук

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Стамбульська Т.І., спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук.

Актуальність проблеми. Сьогодні успішний розвиток людини в соціумі залежить від дотримання прав і свобод кожної особистості зокрема. Тож і в закладі освіти батьки та вчителі можуть допомагати одне одному краще розуміти інтереси, потреби та можливості дітей. Це дозволить обрати найбільш ефективну модель співпраці та підготує школярів до самостійного життя. Адже з використанням сучасних месенджерів педагоги можуть допомагати батькам відкривати нові таланти школярів, стимулювати їхні інтереси та освітні можливості.

Мета. Висвітлити взаємодію педагога з батьками учнів з використанням зручних та сучасних месенджерів.

Виклад основного матеріалу. Нова українська школа працює на засадах педагогіки партнерства, в основі якої лежить спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнями та батьками [2]. Її засади без перебільшення є основоположними для взаємин батьків з педагогом. Адже саме ці наставники впливають на світогляд школярів, на сприйняття ними своєї суспільної ролі, на уявлення про значення навчання у нашому житті.

Сучасність диктує не лише вимоги, а й дає нові можливості. Для взаємодії педагога з батьками учнів нині використовують інформаційно-комунікативний простір. Старі форми контактів з батьками поступово живають себе у наш час сучасних технологій, інновацій. Сучасні батьки – грамотні, інформовані, але разом з тим дуже зайняті, і обмежені у часі для отримання великого обсягу інформації. Використання ІКТ в освітньому процесі – це один із сучасних напрямків у НУШ. Засоби інформаційно-комунікативних технологій допомагають педагогу врізноманітнити форми

підтримки освітнього процесу, підвищити якість роботи з батьками учнів, а також популяризувати діяльність педагога і школи в цілому [3].

Вважаємо за потрібне дати означення поняттю «месенджер». Месенджер – це програма, за допомогою якої користувачі обмінюються швидкими повідомленнями. Наприклад, Viber, WhatsApp, Skype, Telegram. Завдяки цим застосункам педагоги в режимі реального часу передають батькам текстові повідомлення, фото фрагментів занять чи дозвілля дітей тощо. Така тісна взаємодія з батьками допомагає педагогам полегшувати адаптацію дітей у дитячому садку.

Окрім цього, одним із засобів комунікації з батьками зараз є Classtime – онлайн-сервіс для миттєвих тестів, які можна проводити як під час уроку, так і давати на домашнє завдання. Його «фішка» в тому, що можна швидко провести опитування для батьків в одночасно чітко структурованій і відкритій формі, використовуючи різні типи питань. Classtime допомагає вчителю та батькам керувати власним часом [1].

Вчителі повинні бути ініціаторами в створенні партнерства, адже партнерство починається з підготовки орієнтації помічників у класі.

Висновки. Отже, питання ефективної взаємодії між учителем та батьками ніколи не втрачало свої актуальності. А особливо нині, коли авторитарна модель співпраці не лише морально застаріла, а й приховує чимало загроз, яким не місце в XXI столітті. Адже система, у якій педагог або батьки безапеляційно диктують свої умови оточуючим, лише вносить деструктив до освітнього процесу. Щоб змінити ситуацію на краще, все більше шкільних колективів України починають втілювати у життя ідеї педагогіки партнерства з використанням різних месенджерів, яке покращує роботу не тільки педагогам а й батькам.

Список використаних джерел

1. Єршоменко О. Classtime як засіб комунікації з батьками учнів НУШ. URL : <https://www.classtime.com/blog/classtime>
2. Педагогіка партнерства: як успішно взаємодіяти з батьками. 2019. URL : <https://naurok.com.ua/post/pedagogika-partnerstva-yak-uspishno-vzaemodiyati-z-batkami>
3. Стадник Л.М. Розширення можливостей спілкування з батьками. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/rozshirenna-mozlivostej-splukuvanna-z-batkami-420119.html>

ОБМІН ДОСВІДОМ РОБОТИ ПЕДАГОГІВ ЧЕРЕЗ БЛОГИ ТА СОЦІАЛЬНІ СТОРІНКИ

Мар'яна Базюк

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Стамбульська Т. І., спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук.

Актуальність проблеми. У сучасному суспільстві все більше постає питання обміну інформації та досвідом роботи через різні соціальні сторінки, а саме взаємодії між представниками різних суспільств та верств населення за допомогою блогів (денників).

Мета. Висвітлити можливості використання педагогами блогів та соціальних сторінок як засіб взаємодії та обміну досвідом.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні важко уявити свою діяльність без Інтернету, а на часі взагалі нове професійне спілкування, яке відбувається через особисті блоги та соціальні сторінки.

Загальновідомо, що блог – це особиста сторінка в Інтернет-мережі, яку веде й оновлює користувач у зручний для нього час [1, с. 1]. Вважаємо, що денник (блог) значно розширює коло спілкування вчителів і дає їм можливість спілкуватися з колегами не тільки своєї країни, а й за рубежом.

Читання блогів колег викликає у педагогів надзвичайно великий професійний інтерес. Сьогодні ми маємо можливість проводити уроки, семінари, конференції в режимі онлайн, що сприятиме ширшій взаємодії учасників освітнього процесу та розширюватиме творчий потенціал сучасного вчителя [3, с. 3].

Соціальна сторінка – це також особиста сторінка в Інтернет-мережі, яка презентує педагога загалом, на якій розміщують особисту інформацію, відео, аудіо та інші матеріали. Зазначимо, що використання соціальних мереж у професійній діяльності стало дуже поширеним явищем. У цьому середовищі створюються соціальні спільноти, сторінки, групи, блоги педагогічних працівників. Педагогічні мережеві спільноти дають можливість самостійно створювати цифрові навчальні об'єкти, обговорювати педагогічну діяльність

з іншими, ділитися колекціями файлів, спільно використовувати цифрові об'єкти та програмні агенти, довіряти свої записи цифровій пам'яті, отримуючи доступ до неї з будь-якого місця перебування. Фактично зникають усі географічні кордони співробітництва, утворюється величезна віртуальна педагогічна спільнота [2, с. 116].

Проникнення у безмежні простори віртуальності сприяло виявленню і тих соціальних мереж, які актуальні серед учителів і студентів – майбутніх педагогів: Facebook, Twitter, Instagram, «Острів знань», «Партнерство у навчанні» та «ВікіОсвіта» є основними соціальними мережами, де можна обмінюватися інформацією, ідеями, переглядати відеоуроки чи бути учасниками відеоконференцій у віртуальному просторі; стежити за новинами в освітньому середовищі та дізнаватися цікавинки шкільного життя.

Цінність соціальних мереж для майбутніх педагогів ще недостатньо визнана: багато методистів скептично ставляться до можливості використання такого об'єкта інформаційних технологій як педагогічного засобу навчання, оскільки традиційно їх розглядаються як середовище для проведення вільного часу, розваг. Проте в педагогічній діяльності можливості соціальних мереж можна використовувати для вирішення різноманітних завдань: можна ефективно організувати колективну роботу розділеної навчальної групи, довгострокову проектну діяльність, міжнародні обміни, безперервну освіту та самоосвіту, мережеву роботу людей, котрі перебувають у різних країнах і на різних континентах [2, с. 117-118].

Висновки. Отже, блоги та соціальні сторінки надають можливість педагогам обмінюватися інформацією, створювати онлайн зустрічі, обговорювати проблемні питання, обмінюватися досвідом роботи незалежно від часу й місця перебування.

Список використаних джерел

1. Бандуріна А. М. Блог як інструмент взаємодії вчителя та учнів. 2018. URL : <https://naurok.com.ua/stattya-blog-yak-instrument-vzaemodi-vchitelya-ta-uchniv-23296.html>.
2. Корсікова К. Г. Освітні можливості соціальних мереж у процесі навчання майбутніх педагогів. 2019. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/12/part_1/26.pdf.
3. Шевченко С. Блог як засіб розвитку професійної компетентності вчителів. 2018. URL : <https://naurok.com.ua/mayster-klas-blog-yak-zasib-rozvitku-profesiyno-kompetentnosti-vchiteliv-75494.html>.

ПАРАДИГМА КОУЧИНГУ ЯК ОСОБЛИВОГО СТИЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анна Будзяк

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Стамбульська Т. І., спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук.

Актуальність проблеми. Пріоритетним напрямом реформування сучасної освіти є оновлення педагогічного процесу, внесення новоутворень у традиційну систему за допомогою сучасних інноваційних технологій, пошук оптимальних шляхів, що дадуть змогу виховати відповідальну, комунікативно активну особистість. Саме тому коучинг став предметом зацікавленості західних та українських освітян, як інтерактивна освітня технологія.

Мета полягає у вивченні потенціалу використання коучингу як новітньої, інтерактивної, розвиваючої технології в процесі розвитку професійної компетентності, активізації пізнавальної мотивації студентів, спонуканні до самонавчання та засобу підвищення ефективності педагогічного процесу в цілому.

Виклад основного матеріалу. Коучинг у світі є темою мало вивченою, навіть за межами нашої країни, тому розвиток цього напрямку є надзвичайно актуальним, зважаючи на мету освіти щодо формування нової генерації громадян.

Центральна ціль коучингу – не навчати, а стимулювати навчання, тому головне завдання навчання полягає в тому, щоб допомогти дитині зрозуміти себе, розібратися у проблемах і мобілізувати внутрішні сили і можливості для їх вирішення і саморозвитку [1, с. 103].

Ообливістю коучингового підходу є діалогічний характер спілкування педагога зі здобувачем освіти у форматі чотирьох етапів проектування і чотирьох питань планування та реалізації заняття: етап мотивації і постановки мети (етап натхнення); етап планування ефективних дій для досягнення мети; етап реалізації плану (прихильність меті); етап завершення (рефлексія).

Важливо також акцентуватися на тому моменті, що продуктом спільної роботи педагога-коуча і здобувача освіти є діяльність і навчання. Ці дві сили, з'єднуючись разом, вносять зміни [2, с. 174]. Це сила, яка створює нові ресурси, розширює можливості і дає сили для змін. Відтак варто вказати, що застосування цієї технології вимагає від педагога виховання в собі вміння слухати і чути інших, ставити правильні запитання, що іноді набагато важливіше ніж вміння віддавати прямі і чіткі вказівки. Завдяки застосуванню коуч-технік на заняттях зростає і розвивається особистість кожного учня.

Пріоритетним є і той факт, що послуговування цією технологією на занятті сприяє наступному: складаються відношення рівних – педагог-партнер, тренер талантів; вислуховуються різні точки зору; зростає віра в те, що все вийде; робота на занятті викликає задоволення й ентузіазм.

Висновок. Таким чином, застосування коучингу як особливого стилю навчальної діяльності у закладі освіти передбачає: системний супровід студента, спрямований на ефективне досягнення важливих для нього цілей в конкретні терміни; партнерське комунікативне співробітництво; безперервний процес розвитку, вдосконалення, розкриття потенціалу особистості для досягнення максимального результату; засіб сприяння, допомоги особистості в пошуку її власних рішень в складній для неї ситуації.

Список використаних джерел

1. Горук Н.М. Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2015. № 11. С. 99-104.
2. Рудницьких О.В. Коучінг як інтерактивна технологія в освіті. Вісник Дніпропетровського у-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. 2014. № 2 (8). С. 173-176.

**АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ФАКТОР ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ НУШ В УМОВАХ ФОРС-МАЖОРНИХ
ОБСТАВИН**

Юлія Андрусyak

студентка 3 курсу, спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Нестеренко С. В.,
кандидат педагогічних наук, викладач-методист,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. На сучасному етапі розвитку освіти багато педагогів, знаходячи підхід та цікаві методи для зацікавлення учнів початкових класів НУШ у навчанні, дуже часто використовують саме арт-терапію. Адже арт-терапія – це арсенал цікавих та неординарних технік, який допомагає дітям і дорослим долати труднощі та отримувати задоволення водночас.

Мета. Визначити доцільність використання арт-терапії в процесі моделювання освітнього простору здобувачів початкової освіти НУШ.

Об'єкт дослідження: процес створення освітнього простору здобувачів початкової освіти.

Предмет дослідження: використання арт-терапії при створенні освітнього простору здобувачів початкової освіти.

Виклад основного матеріалу. Впродовж виконання нашого дослідження ми виконали такі завдання: проаналізували альтернативність визначення поняття “арт-терапії”, описали три напрями застосування арт-терапії, охарактеризували та класифікували п'ятнадцять видів арт-терапії, провели статистичний аналіз застосування арт-терапії в навчальному процесі початкової школи за допомогою розробленого нами опитувальника для педагогів. Виділяють такі основні види арт-терапії як музикотерапія, бібліотекотерапія, драмотерапія, ігротерапія, ізотерапія, лялькотерапія, маскотерапія, колаж, пісочна терапія, кольоротерапія, казкотерапія, фототерапія, фільмотерапія, глинотерапія, слаймотерапія.

Завданнями арт-терапії є: вираження почуттів; розкриття творчого потенціалу; включення в індивідуальну творчу діяльність, виховання творчої особистості, розвиток навичок включення в колективну діяльність.

Завданнями психокорекції визначено: видаляти з пам'яті непотрібні і шкідливі поради, блокувати непотрібні і шкідливі поради в майбутньому, видаляти з пам'яті дотик до хімії.

Рекомендуємо кілька варіантів використання арт-терапії в педагогічному процесі з учнями це: використання наявних творів мистецтва через їх аналіз й інтерпретацію дітьми; заохочення дітей до самостійної творчості, творчість самого вчителя/психолога/батьків (ліплення, малювання тощо), спрямована на встановлення взаємодії з дитиною.

Виділяють такі напрями розвитку арт-терапії як соціальний, медичний і педагогічний. Соціальний напрям розвитку арт-терапії – це використання всіх видів мистецтва та творчої діяльності з терапевтичними цілями. Медичний або психотерапевтичний напрям арт-терапії, побудовано на тісному психотерапевтичному контакті і він передбачає ґрунтовні професійні знання відповідних галузей медицини й психоаналізу.

Висновки. Немає жодного педагога і психолога, який б не використовував у практичній діяльності хоча б один із методів арт-терапії. Цей універсальний метод підходить для будь-якого віку, він є корисним і цікавим для кожного. Рецепти арт-терапії доступні, головне, зрозуміти необхідність їх використання. Можна заглибити учнів у казковий світ, допомогти їм розкрити творчий потенціал або зняти напруження через танці, драму, літературу та інше.

Список використаних джерел

1. Тараріна О. В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій К., Астамір-В, 2017.
2. Тараріна О. В. Практикум з арт-терапії: шкатулка майстра. К., Астамір-В, 2013.
3. Тараріна О. В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. К., Астамір-В, 2018.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОЛЕКТИВНОЇ РОБОТИ НА ІНТЕГРОВАНИХ УРОКАХ У НУШ

Катерина Мельник

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Нестеренко С. В.,

кандидат педагогічних наук, викладач-методист,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Колективна навчальна діяльність молодших школярів. Інтеграція в початковій школі визначається як один з інструментів наближення освітнього процесу до внутрішнього світу дитини молодшого шкільного віку, що враховує особливості сприймання нею нової інформації, дає змогу створювати у свідомості учнів початкової школи цілісну взаємопов'язану картину світу.

Мета. Виявлення і систематизація умов організації колективного навчання та встановлення їх взаємозв'язку із навчальною успішністю молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. На початку роботи з репродукціями і діапозитивами вчитель оголошує тему бесіди, дає загальну характеристику переглянутих творів і детально аналізує зміст і художньо-виразні засоби роботи. Запитання на узагальнення і конкретизацію, інформацію, яка була отримана на уроці, пропонують в кінці уроку. Сприймання ідейного змісту демонстративних картин та мистецьких засобів, які використовують художники, повніші і глибші лише тоді, коли вчитель буде враховувати вікові особливості учнів. Основним нормативним документом, що визначає зміст та вимоги освіти є навчальна програма, а підручник – один з педагогічних засобів (з-поміж багатьох інших), що допомагає розв'язувати освітні завдання, визначені програмою. Для створення об'єктивності системи оцінювання, має враховуватися показники формувального та підсумкового оцінювання, зокрема: відстежувати ставлення дитини до мистецької діяльності, її активність та ініціативність, її особистісний зріст у порівнянні з її попередніми

досягненнями (формувальне оцінювання); визначати досягнення дитини у різних видах діяльності відповідно до показників успішності, визначених навчальною програмою (підсумкове оцінювання). Щодо різновидів колективної роботи виділимо такі як: колективно-фронтальна; колективно-групова; робота у парах. Діяльність учнів є колективною, якщо мета діяльності усвідомлюється як спільна, що потребує об'єднання зусиль всього колективу; в процесі діяльності між членами колективу створюються відносини взаємної відповідальності, контроль за діяльністю частково здійснюється самими членами колективу. Участь у колективному розв'язуванні задачі залучає учнів до взаємної відповідальності, примушує їх ставити перед собою і вирішувати не тільки навчальні, а й організаційні проблеми.

Висновки. Різновидом колективної форми роботи є колективно-фронтальна; колективно-групова; робота у парах. Діяльність учнів є колективною, якщо мета діяльності усвідомлюється як спільна, що потребує об'єднання зусиль всього колективу; в процесі діяльності між членами колективу створюються відносини взаємної відповідальності, контроль за діяльністю частково здійснюється самими членами колективу. Участь у колективному розв'язуванні задачі залучає учнів до взаємної відповідальності, примушує їх ставити перед собою і вирішувати не тільки навчальні, а й організаційні проблеми.

Список використаних джерел

1. Кузьмінський А. Педагогіка: Підручник, Віталій Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с.
2. Максимюк С. Педагогіка: Навчальний посібник. М-во науки і освіти України, Рівненський держ. гуманіт. ун-т. – К.: Кондор, 2005. – 670с.

ВАРІАТИВНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В НУШ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Андріанна Гальчак

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Нестеренко С. В.,

кандидат педагогічних наук, викладач-методист,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Ідеї інтегрованого навчання сьогодні надзвичайно актуальні, оскільки сприяють успішній реалізації нових освітніх завдань. Головна мета інтегрованого навчання – допомогти дітям виробити цілісне бачення світу та самого себе, зайняти певну життєву позицію щодо природи та суспільства

Мета. Визначити що таке інтегроване навчання і які є переваги використання інтегрованого навчання в НУШ.

Об'єкт дослідження: процес створення освітнього простору здобувачів початкової освіти.

Предмет дослідження: використання інтегрованого навчання в НУШ.

Виклад основного матеріалу. Інтегроване навчання – це сукупність послідовних та взаємопов'язаних дій учителя й учня.

Вони спрямовані на формування цілісної картини світу школяра на основі об'єднання навчального матеріалу з різних освітніх галузей (навчальних предметів).

Інтеграція в освіті визначається як: вимога об'єднання в ціле компонентів навчання і як дидактичний засіб створення в учнів цілісного уявлення про об'єкт та предмет вивчення.

Етапами реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання є введення міжпредметних зв'язків на уроках суміжних дисциплін на основі елементів проблемності, постановка міжпредметних навчальних проблем і самостійний пошук їх вирішення на окремих уроках, системне проблемне навчання на основі укладення міжпредметних проблем.

Шляхами міжпредметної інтеграції у НУШ є створення інтегрованих курсів – навчальних предметів, які адаптують для вивчення та інтегрують знання декількох наук або видів мистецтв (природничих – “Природознавство”, суспільствознавчих – “Я у Світі”, біологічних – “Основи здоров’я”, музичне й образотворче мистецтво – “Мистецтво”, та ін.); розроблення нових форм уроків (урок з міжпредметними зв’язками, інтегрований урок, бінарний урок); впровадження навчальних проєктів; організація тематичних днів та тижнів.

Є такі переваги інтегрованого навчання: чіткіше розуміння мети кожного предмета в різних контекстах; глибше розуміння будь-якої теми завдяки її дослідженню через кілька точок зору; краще усвідомлення комплексного підходу, через який предмети, навички, ідеї та різні точки зору пов’язані з реальним світом; вдосконалення навичок системного мислення.

Висновки. Інтегроване навчання – це необхідна умова у навчанні сучасних здобувачів освіти. Воно робить початковий процес цікавішим, різноманітнішим та захопливим. Щоб вчитель зміг правильно застосовувати у своїй педагогічній практиці інтегроване навчання, йому потрібно бути методично підготовленим та відкритим до змін.

Список використаних джерел

1. Бех І. Інтеграція як освітня перспектива // Початкова школа. 2002. № 5. С. 5–6.
2. Інтегровані уроки в початковій школі / упоряд. Н. С. Вегера. Тернопіль – Харків: Ранок, 2010. 160 с.
3. Просіна О В. Інтеграція в НУШ. Інтегрований підхід в освітньому процесі // Тематичний випуск журналу «Методист». № 2 (74), лютий. 2018. С. 68–71.

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Марія Петрашук

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гоцуляк К.І., кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Оновлення української школи потребує впровадження в навчальний процес нових освітніх технологій. Одним із шляхів створення такої школи є застосування ІКТ-технологій у навчальному процесі. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене і водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій сучасною людиною ХХІ століття у повсякденному житті, у професійній діяльності, публічному просторі та приватному спілкуванні.

Мета. Проаналізувати особливості медіаграмотності як складової інформаційно-цифрової компетентності вчителя початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Реалії сьогодення є такими, що сформованість інформаційно-цифрової компетенції – важливий показник професійної компетентності та інформаційної культури сучасного педагога, які у свою чергу, є необхідними чинниками підвищення якості освіти. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні.

Інформаційна компетентність – це уміння за допомогою технічних засобів та інформаційних технологій самостійно шукати, аналізувати та добирати необхідну інформацію, обробляти її, зберігати та передавати. Вона визначається трьома компонентами: інформаційний, комп'ютерний, застосування.

Цифрова компетентність – це здатність вміти використовувати цифрові медіа й ІКТ, розуміти і критично оцінювати різні аспекти цифрових

медіа і медіа контенту, а також уміти ефективно комунікувати у різноманітних контекстах

Інформатизація освіти вимагає від вчителя високого рівня цифрової грамотності та інформаційної компетентності. Вчитель в умовах жорсткої конкуренції, завдяки засобам ІКТ повинен бути готовим повноцінно реалізувати нові ідеї, використовувати ІКТ з метою доступу до інформації, її визначення (ідентифікації), організації, обробки, оцінки, а також її створення і передачі, яка достатня для того, щоб успішно жити і працювати в умовах інформаційного суспільства, умовах економіки знань.

В епоху інформатизації суспільства, кожен педагог повинен чітко усвідомити, що комп'ютер та периферійне обладнання є основними інструментами в його професійній діяльності, які здатні полегшити розв'язок цілого ряду професійних завдань.

Діти цього покоління народжені в епоху масштабного розповсюдження Інтернет-технологій. Вони задають запитання гуглу, а не вчительці, дорогу знайдуть по навігатору, а речі придбають в Інтернеті, навіть у тій країні, де вони не живуть. Їм вдається одночасно вчити уроки, вести СМС-переписку з друзями, слухати музику і розмовляти з бабусею, а зацікавити чи здивувати таких дітей стає дедалі складніше.

Висновки. Отже, використання вчителем інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності, оптимізує зміст навчання, модернізує методи та форми організації навчального процесу, забезпечує високий науковий і методичний рівень викладання, індивідуальний підхід у навчанні, підвищенні ефективності та якості надання освітніх послуг.

Список використаних джерел

1. Антонченко М.О. Медіаграмотність педагога: навчальний посібник. Суми: НВВ КЗ СОШПО, 2019. 100 с.
2. Карташова Л. А., Пліш І. В., Бахмат Н. В. Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. Інформаційні технології і засоби навчання, Том 68, №6, 2018. С. 12-14.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В АРСЕНАЛІ ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Марина Тонюк

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Кравченко І.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Цифрові технології входять у всі сфери людського життя і є важливою складовою сучасного процесу навчання, про що свідчать події останніх двох років, зокрема пов'язані з дистанційним навчанням.

Мета. Висвітлити можливості використання цифрових технологій у роботі вчителя для якісної організації дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу. Наше життя швидко змінюється, особливо це помітно під впливом подій останніх двох років, що внесли свої корективи не лише в повсякденне життя, а й у навчання. Своєрідним відгуком стала цифрова трансформація української освіти; виникає нова форма здобуття повної загальної середньої освіти: дистанційне навчання – це організація освітнього процесу в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі цифрових технологій. У світі онлайн-освіти навчання може відбуватися синхронно й асинхронно.

Обираючи платформи для проведення уроків в онлайн режимі, потрібно поглядати на такі характерні риси: можливість і вчителю, і учням використовувати аудіо та відео інструменти; функція «підняти руку»; функція «включити» або «виключити» мікрофон; функція «чат»; функція «інтерактивна біла дошка»; функція «поділитися» екраном.

Для синхронних занять рекомендується розглянути Skype, Google Meet (раніше Google Hangouts), ZOOM – популярні інструменти, знайомі багатьом учителям і учням, вони дозволяють виходити на зв'язок в режимі реального часу.

Для асинхронних занять, тобто тих, що передбачають взаємодію із затримкою у часі, можна використовувати електронну пошту, Viber, WhatsApp або Slack. Але якщо вчителю потрібно задати домашнє завдання, надіслати документ, запропонувати тест, краще вибрати саме навчальну платформу. Такими можуть бути Google Classroom, Human Школа, Edmodo та інші.

Існують інструменти для рефлексії та зворотного зв'язку (для узагальнення та систематизації знань; як майданчик для розміщення навчальної інформації; для спільного виконання домашнього завдання): Padlet, Quizlet, Storybird, Kahoot, Classdojo, Actively Learn. Вчителі англійської мови можуть використовувати Flipgrid – додаток, що сприяє розвитку комунікативних навичок учнів у форматі коротких відеовідповідей.

Вчителям не варто «кидатись» на всі платформи – краще обрати три або чотири оптимальні ресурси та разом з учнями добре їх опанувати. Наприклад, ZOOM – для синхронного навчання, Google Classroom – для асинхронного, Kahoot – для перевірки засвоєння матеріалу та Padlet – для рефлексії або виконання домашнього завдання. Обов'язково слід пам'ятати, що завдання, розміщені на ресурсах, мають бути посильними для учнів.

Висновки. Впровадження цифрових технологій в освітній процес допомагає організувати дистанційне навчання в умовах викликів сучасності, проте вчителю необхідно відповідально поставитися до оптимального вибору інструментів навчання. Крім того, цифрова трансформація навчання та його індивідуалізація – неабияка мотивація для професійного зростання, обміну інноваційними ідеями та досвідом.

Список використаних джерел

1. Закон України про освіту (за станом на 1 січня 2021 р.) / Верховна Рада України. Київ: електрон. версія. парламент. вид-ва, 2021 - URL: <http://surl.li/naaj> (дата звернення: 01.03.2022).
2. Методичні рекомендації з викладання предметів на 2020/2021 навчальний рік (лист МОНУ № 1/9-430 від 11 серпня 2020 р.) - URL: <https://mon.gov.ua>

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРЕДМЕТУ
«АНГЛІЙСЬКА МОВА». ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
ЗАСОБАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Ілона Бандура

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Кравченко І.М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Глобальне екологічне забруднення переконливо свідчить про незрілості екологічної свідомості людей. Забезпечення формування екологічної компетентності необхідно здійснювати на ранніх етапах шляхом екологізації всіх навчальних дисциплін, зокрема іноземної мови. Тому екологічне виховання учнів на початковому етапі вивчення іноземної мови наразі дуже актуальне.

Мета. З'ясувати якими засобами відбувається формування екологічної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Поняття компетентності є більш широким утворенням ніж знання, вміння й навички. У Держстандарті визначено: «Компетентність - набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка складається зі знань, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці» [1].

Основною метою навчання англійської мови є розвиток комунікативної компетентності. Однак засобами предмету «Англійська мова» ми розвиваємо всі ключові компетентності, необхідні людині для існування у сучасному соціумі. На прикладі розглянемо екологічну компетентність.

У Державному стандарті початкової освіти (2018р.) екологічна компетентність розглядається як: усвідомлення основи екологічного природокористування; дотримання правил природоохоронної поведінки; ощадного використання природних ресурсів; розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства.

Засобами англійської мови учнів орієнтують на сприймання природи як цілісної системи; взаємозв'язок людини й навколишнього середовища; готовність обговорювати питання, пов'язані із збереженням навколишнього середовища.

Формування екологічної компетенції на уроках англійської мови, відповідно до освітньої програми, прослідковується у таких темах: «Відпочинок і дозвілля» (розуміє необхідність приведення в порядок місця відпочинку), «Природа та навколишнє середовище» (цінує та бережливо ставиться до природи), «Людина» (розуміє наслідки нераціональних дій людини на навколишнє середовище), «Подорож» (виявляє ціннісне ставлення до природи під час подорожі).

На етапі опрацювання екологічно-спрямованої теми учні розширюють та конкретизують знання про природу, про об'єкти природи найближчого оточення (свійські та дикі тварини, комахи) до масштабних явищ природи (зміна пір року, характерні для неї погодні умови, метеорологічні явища) та проблем взаємовідносин людини і природи (екологічні катастрофи), знайомляться з новою лексикою, виховують бажання вивчати англійську мову.

Висновки. Екологічна освіта на уроках іноземної мови є невід'ємною складовою частиною виховання не тільки відповідального ставлення учнів до навколишнього соціоприродного середовища, формування екологічних, духовно-моральних цінностей і орієнтирів, а й сприяє розвитку навичок комунікативних, інформаційних та соціокультурних компетенцій на основі іншомовного матеріалу.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
2. Савченко О.Я. Типова освітня програма для 1-2/3-4 класів. URL: <https://cutt.ly/DF2YNMW>

ФОРМУВАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ МЕТОДОМ СТОРІТЕЛЛІНГУ

Марія Лукинюк

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Ликтей Л. М., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Всі діти люблять слухати цікаві історії – і не дивно, адже люди полюбили їх дуже давно – ще тоді, коли мало хто був писемним. Для отримання інформації не було книг, Інтернету та інших популярних сьогодні джерел. Сучасним учням буває складно запам'ятати великі обсяги нецікавих фактів, і, як наслідок, вони втрачають цікавість до навчання. Саме тому в педагогіці набувають популярності різноманітні сучасні методи роботи.

Мета. Висвітлити впровадження та використання в освітньому процесі сучасних методів роботи, зокрема, методу сторітеллінгу.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі мова є найважливішим засобом спілкування та пізнання, який неможливо оцінювати, розвивати окремо від мислення або сприймання. Навчальний матеріал з української мови, поданий у вигляді цікавої захоплюючої історії, сприяє розвитку особистісних якостей, демонструє унікальність уяви кожної дитини, дозволяє проявити активність та творчість. У 21 столітті ледь не кожен малюк знає як скористатися батьківським планшетом чи іншим гаджетом для участі у віртуальній грі. Школяр не відлипає від смартфона, оскільки сучасні діти, підлітки «живуть» в соціальних мережах, а дорослі обирають спілкування онлайн замість реальної зустрічі. Тому, реальне спілкування стає мистецтвом, якому потрібно навчати. Для цього чудово підходить метод «сторітеллінгу».

Сторітеллінг (у перекладі з англійської story означає історія, а telling – розповідати; отже, сторітеллінг – це розповідь історій) – це мистецтво захоплюючої розповіді та передачі за її допомогою необхідної інформації з

метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача [1]. Ця методика була розроблена та успішно випробувана на особистому досвіді Девідом Армстронгом, головою міжнародної компанії Armstrong International.

Сторітеллінг є творчою розповіддю. На відміну від фактичної розповіді (переказу, опису по пам'яті), яка ґрунтується на роботі сприймання, пам'яті, відтворювальної уяви, в основі творчих розповідей лежить робота творчої уяви. Цікава історія – ще не все, що важливо для автора. Історія повинна надихати, примушувати замислитися над певною темою чи питанням.

Легко засвоюється розповідь, побудована за такою схемою:

1. Твердження.
2. Аргументи з прикладами.
3. Висновок зі звертанням до тези.

Використовуючи метод сторітеллінгу на уроках української мови та читання переконуємося, що він є хорошим способом мотивації, переконання учнів, який дає змогу надихнути їх на прояв ініціативності в освітньому процесі [2, с.86].

Висновки. Отже, на нашу думку, мистецтво сторітеллінгу – це один із найприродніших і, водночас, найефективніших способів надання освітньому процесу особливої якості. Для сторітеллінгу важливо наповнювати текст «новими» персонажами. Вони можуть бути вигаданими та реальними. Звичайно, в арсеналі автора не завжди знайдеться потрібний образ. Однак, використання такої методики дає можливість описати свої вчинки та почуття, проаналізувати власні дії, оцінити наслідки та зробити висновки на майбутнє. Через призму використання даного методу реалізується такий важливий на сьогодні *принцип міцності знань та емоційного навчання* здобувача початкової освіти.

Список використаних джерел

1. Ликтей Л. Інтерактивні методи, прийоми, технології навчання в Новій українській школі: від теорії до практики. Івано-Франківськ, 2020, с.86.
2. Сторітеллінг як метод навчання <https://www.creativeschool.com.ua/blog/storitelling-yak-metod-navchannya/>.

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Анна Борищак

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гой Н.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат економічних наук.

Актуальність проблеми. Особливістю початкової школи є те, що діти приходять до школи з різним рівнем готовності до навчання, неоднаковим життєвим досвідом, відмінностями психофізіологічного розвитку. Як сформувати у дитини цілісне уявлення про навколишній світ? Відповідь на це питання можна знайти саме в інтеграції навчальних предметів.

Мета. Дослідити ефективність впливу структури інтеграції в початковому навчанні на результат засвоєння навчального матеріалу та формування міжпредметних компетентностей молодшого школяра, підвищення результату щодо набуття знань; виявленню особливостей інтегрованих уроків та найбільш раціональних прийомів поєднання різних навчальних предметів на одному уроці.

Виклад основного матеріалу. Інтеграція у початковій школі повинна мати кількісний характер: «Трохи про все». Діти отримують все нові і нові уявлення про поняття, систематично доповнюючи і розширюючи коло вже наявних знань. За допомогою інтегрованих уроків з'являються великі можливості розвивати в дитини інтелект, які в традиційному навчанні використовуються недостатньо.

У дітей досить рано з'являється свій «образ світу». Попри всю свою недостатність, він має істотну характеристику – цілісність сприймання навколишнього. Зі вступом дитини до школи часто ця цілісність руйнується через кордони між окремими предметами. Саме тому впровадження інтегрованих курсів має на меті формування загально навчальних умінь і

навичок учнів, поглиблення їхніх знань, розвиток уваги, пам'яті, розширення пізнавальних процесів.

Важливим напрямком методичного оновлення уроків, як зазначає О. Я. Савченко, є проведення їх на основі інтеграції змісту, відібраного з кількох предметів і об'єднаних навколо однієї теми [1, с.28]. На думку вченого, уроки інтегрованого змісту та уроки з використанням міжпредметних зв'язків є різними дидактичними поняттями, оскільки міжпредметні зв'язки передбачають включення в урок запитань і завдань з матеріалу інших предметів, що мають допоміжне значення для вивчення певної теми. Під час інтегрованого уроку «учні ознайомлюються зі змістом різних предметів, включаються у несхожі між собою види діяльності, що підпорядковані одній темі» [1, с. 27].

Зупинимось на структурі інтегрованих уроків нестандартних форм організації навчальної діяльності, яка відрізняється чіткістю, компактністю, стислістю, логічною взаємообумовленістю навчального матеріалу на кожному етапі заняття, великою інформативною місткістю тематичної інформації, що використовується на уроці.

Висновки. Вивчення процесу інтеграції привело до висновку, що єдиного розуміння цього явища немає. Найчастіше під інтеграцією розуміється механічне поєднання в навчально-виховному процесі окремих явищ, які не мають «спільного знаменника». Саме така інтеграція в моїй практиці допомагає реалізувати можливість покращення рівня знань учнів з навчальних предметів, які інтегрувалися та формуванню стійкого інтересу до навчальних предметів.

Список використаних джерел

1. Савченко О.Я. Дидактичні особливості інтегрованих уроків // *Початкова школа*. 1992, №1. С.27-29.
2. Іванчук М.Г. Основи технології інтегрованого навчання в початковій школі: навчальний метод. посібник М.Г.Іванчук. Чернівці: Рута, 2001. 120 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Юлія Гаврилюк

студентка 4 курсу спеціальність «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гой Н.В.,

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,

кандидат економічних наук.

Актуальність проблеми. Сучасні здобувачі освіти здійснюють більшість повсякденних дій за допомогою смартфона: спілкування у соціальних мережах, переглядання фільмів, розваги, пошук потрібної інформації, прослуховування музики тощо. Тому залучення технологій з використанням мобільного телефону під час занять додатково заохотить здобувачів освіти до спільної роботи з педагогом.

Мета. Визначити особливості використання та значення QR-кодів у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу. Сучасні учні практично не уявляють життя без смартфона. Адже з його використанням сучасними підлітками здійснюються більшість повсякденних дій. Тому залучення технологій з використанням мобільного телефону на уроках додатково заохотить школярів до вивчення шкільного предмету. Однак перед вчителем постає питання, яку із технологій найкраще застосувати на уроках. Однією із таких технологій, яку активно використовують педагоги під час навчального процесу є QR-коди [2].

QR-код (з англійської Quick Response Code «швидкий відгук») – це графічне зображення, в якому зашифрована певна інформація, посилання на сайт чи окрему його сторінку. QR-коди дозволяють отримати миттєвий доступ до будь-якої інформації з мережі інтернет за допомогою смартфонів: відео на YouTube, посилання на сторінку профілю у соціальних мережах, сайту чи блогу, аудіофайл, книгу тощо [2].

За допомогою QR-кодів можна урізноманітнити навчальний процес наступним чином: кодування посилань на домашні завдання чи практичні

роботи (використання гугл-форми, гугл-диску тощо); проведення квесту, підказки якого будуть зашифровані у вигляді відповідного QR-коду; організація виставки у класі чи коридорами школи, інформацію до експонатів, якої можна отримати після сканування відповідного QR-коду; розміщення кодів на підручниках чи книгах у бібліотеці з посиланнями доступу до електронної версії відповідного видання[3].

QR-коди – це універсальний спосіб контролю за виконанням групової чи індивідуальної роботи. Навчившись генерувати коди, учні зможуть створювати посилання на YouTube чи Google Drive, де будуть розміщені результати виконаного завдання [1, стр. 3].

Висновок. QR-коди дозволяють зробити заняття більш захоплюючими та ефективними. З одного боку, учням зручно зчитувати цікаву інформацію та оперативно зберігати її в пам'яті мобільних пристроїв, з іншого – такий підхід дозволяє задіяти додатковий канал сприйняття інформації. Використання QR-кодів здатне оптимізувати навчальний процес, осучаснити його, зробити цікавим, змістовним та продуктивним.

Список використаної літератури

1. QR-коди та можливості їх використання у навчальному процесі. URL: <http://surl.li/britx>
2. Використання QR кодів. URL: <http://surl.li/briur>
3. Переваги використання QR-кодування. URL: <http://surl.li/briug>
4. Можливості використання QR-кодів у навчальному процесі. URL: <http://surl.li/bhxzm>

ПОТЕНЦІАЛ НОВОГО ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

Вікторія Гуменяк

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Гой Н.В.,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,
кандидат економічних наук.

Актуальність проблеми. Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. Медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання, стають засобом дистанційної і джерелом неформальної освіти. У цих умовах медіаграмотність стає фундаментальною складовою інформаційної безпеки країни, відіграє стратегічну роль у вихованні патріотизму молоді, формуванні української ідентичності.

Мета. Дослідити проблему медіаграмотності молодших школярів як новий вимір результатів початкової освіти.

Виклад основного матеріалу. Якісна шкільна освіта має якнайточніше відповідати потребам особистості щодо її успішної адаптації, розвитку й саморозвитку у швидко змінюваному, перенасиченому інформацією світі [1].

Щодня ми споживаємо величезну кількість інформації. Однак, лише 24% українців перевіряють те, що переглядають і слухають. Це, погодьтеся, статистика не дуже втішна. Адже, як відомо, не вся інформація є правдивою. Тому важливо навчити дітей критично оцінювати її, аналізувати та перевіряти ще у початкових класах. У цьому нам допомагає медіаосвіта. Саме завдяки їй зростає рівень медіаграмотності. Вона є одним із основних пріоритетів освіти. Тому НУШ готує учнів до життя в суспільстві, навчає практичних навичок, які

допоможуть їм у повсякденні. Адже інформація, яку дитина отримує щодня через ЗМІ та соціальні мережі, формує її свідомість [2].

Типова освітня програма початкової школи передбачає змістову лінію “Досліджуємо медіа”, відповідно до якої учні мають набути навичок, пов’язаних із медіапродуктами. Інтегрована в початкову школу, медіаосвіта допомагає школярам критично мислити, вчитися шукати й перевіряти інформацію, аналізувати медіаповідомлення і самостійно створювати медіапродукти [1].

Висновки. У світі, яким керує інформація, дитина мусить вміти її критично оцінювати, знати, яким джерелам можна довіряти, а яким ні, що таке фейкові новини та як захиститися від маніпуляцій. Адже сучасні діти мають справу з інформаційним простором з найменшого віку (через гаджети, телебачення, зовнішню рекламу тощо). Тому вони повинні знати, що таке медіаграмотність уже в початковій школі.

Список використаних джерел

1. Формування медіа-компетентності учнів на уроках. Методичні рекомендації. [Електронний ресурс]. 2019. Режим доступу до ресурсу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=621&page=1&t=5>.
2. Використання Інтернету в Україні [Електронний ресурс]. 2019. Режим доступу до ресурсу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=621&page=1&t=5>.

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Мар'яна Кудрявець

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гой Н. В.,

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,

кандидат економічних наук.

Актуальність проблеми. Разом з технологічним прогресом прийшли зміни у спілкування між людьми. Комунікація перейшла в інший вимір – віртуальний [2]. Відомо, що засоби масової інформації активно впливають на свідомість, маніпулюють, привертаючи увагу лише до певних подій. Цей виклик сучасності змушує педагогів звернути увагу на електронні ресурси й розглянути можливості їх інтегрування в освітню діяльність з метою розвитку у учнів медіаграмотності.

Мета. Висвітлити проблему необхідності впровадження медіаграмотності в освітній діяльності учнів.

Виклад основного матеріалу. У столітті цифрових технологій, медіаграмотність є необхідним знанням, якого потрібно навчати дітей нарівні із іншими навичками. Це допоможе їм легко орієнтуватися у різноманітних медіа-ресурсах та розуміти цінність інформації, що вони отримують.

НУШ покликана підготувати учнів до життя в суспільстві, навчити практичних навичок, які допоможуть їм у повсякденні. У світі, яким керує інформація, дитина мусить вміти її критично оцінювати, знати, яким джерелам можна довіряти, що таке фейкові новини та як захиститися від маніпуляцій. Сучасні діти мають справу з інформаційним простором з найменшого віку, тому вони повинні знати, що таке медіаграмотність уже в початковій школі [2]. Медіаграмотність – це сукупність знань, навичок та умінь, що дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати різноманітні повідомлення для різних типів медіа.

Медіаграмотність відіграє дуже велику роль у формуванні особистості. Саме тому в Типовій освітній програмі нової початкової школи, передбачається змістова лінія «Досліджуємо медіа», відповідно до якої учні мають набути навичок, пов'язаних із медіапродуктами [1, с. 14].

Також може виникнути питання: «Як споживати інформацію правильно і про що варто розповісти учням?»

По перше – це перевірка фактів. Діти схильні довіряти всьому, що чують від дорослих. Важливо навчити їх із найменшого віку принципу “довіряй, але перевіряй”, іншими словами — критичному мисленню.

По друге – це вміння перевіряти джерела інформації. Варто пояснювати дітям, що таке “здорове” медіаповідомлення на прикладі “медіаїжі”, яку ми споживаємо кожного дня. “Медіакухар”, тобто автор повідомлення, обирає, з яких “продуктів” готувати, а люди обирають, якій “кухні” надавати перевагу — здоровій, тобто правдивій інформації, чи фастфуду жовтій пресі. Харчування має бути збалансованим. Так само і “медіахарчування” має складатися з різних і перевірених джерел, аби не отруїтися фейками [1, с. 17].

Висновки. З-поміж безлічі інформаційних джерел дитина може заблукати. Тому правильне навчання медіаграмотності допоможе не тільки уникнути негативного впливу ЗМІ та Інтернету на свідомість дитини, але і сприятиме її зростанню як людини, яка поважає оточених, має власну думку та не потрапить у пастки медіа-простору.

Список використаних джерел

1. Формування медіа-компетентності учнів на уроках. Методичні рекомендації. [Електронний ресурс]. 2019. Режим доступу до ресурсу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=621&page=1&t=5>.
2. Використання Інтернету в Україні [Електронний ресурс]. 2019. Режим доступу до ресурсу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=621&page=1&t=5>.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРИ УРОКУ МАТЕМАТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ

Христина Фелик

студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта».

Науковий керівник – Гой Н. В., спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист, кандидат економічних наук.

Актуальність проблеми. Нова українська школа (НУШ) кидає виклики та закликає вчителів відходити від загальних практик, викладати більш інтерактивно. Для досягнення максимальної ефективності від уроку математики слід вміло та гармонійно поєднувати форми роботи, принципи та підходи до структури уроку, вдало та змістовно наповнювати кожен із його етапів, використовуючи сучасні інноваційні та інтерактивні технології.

Мета. Проаналізувати та дослідити особливості побудови та змістового наповнення уроків математики в Новій українській школі.

Виклад основного матеріалу. Сучасний урок, якісний урок, якісна освіта – всі ці питання постійно перебувають у полі уваги. А чим особливий, відмінний від попередників сучасний урок?

Сучасний урок – це далеко не одноманітна та єдина структурно-змістова схема. Сучасний урок суттєво відрізняється від своїх попередників. У його основі лежить такий підхід до навчання, який зорієнтований на розвиток особистості кожного учня[1, с.13].

Правильна структура уроку, його цікаве змістове наповнення і якісна підготовка вчителя – це запорука ефективного засвоєння знань, формування умінь і навичок учнів початкової школи. Якою ж має бути структура уроку математики в контексті завдань Нової української школи?

Перший етап – мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів. Вчитель організовує бесіди щодо значущості роботи на даному уроці для кожного учня; зазначає, що діти мають бути уважними й сумлінно працювати, щоб набути певного вміння, як воно знадобиться у навчанні та в повсякденному житті.

Другий етап – актуалізація опорних знань і способів дії. Тут важливо зосередити увагу дитини, зокрема шляхом виконання зорових або геометричних диктантів. Після налаштування вчителем учнів на роботу потрібно повторити те, що лежить в основі виконання нової дії. Доцільно організувати усну лічбу.

Третій етап – формування нових знань і способів дії. Передбачає виконання підготовчих завдань, які або мають схожість із новим матеріалом, або є складовими для виконання нової дії. Далі учням пропонується нове завдання, до якого не можна застосувати відомий спосіб дії, таким чином створюється проблемна ситуація невідповідності наявних знань новим умовам.

Четвертий етап – закріплення, формування вмінь і навичок. Мета цього етапу полягає у формуванні вмінь і навичок щодо певної дії. Тут застосовуються різні форми роботи: колективна, групова, індивідуальна, самостійна. Засобами навчання разом із традиційними завданнями можуть бути програмові засоби.

П'ятий етап – рефлексія навчально-пізнавальної діяльності. Учні висловлюють свої враження від уроку, дають оцінку власній діяльності (не роботі вчителя). Тут у нагоді стануть мікрофон, цеглинки Lego, долоньки тощо[2, с.337].

Висновки. Внаслідок реформ початкової освіти зазнав змін і урок математики. Вчителю слід підбирати сучасні підходи до структури такого уроку і його змістового наповнення, формувати в учнів математичну компетентність, яка є основою для формування системи життєвих ключових компетентностей.

Список використаних джерел

1. Бібік Н. М. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja. Київ: «Плеяди», 2017. С. 7-20.
2. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. Харків: «Ранок», 2019. С. 334-341.

ІННОВАТИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ

Лілія-Валентина Щербанюк

студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта».
Науковий керівник – Плетеницька Л. С., спеціаліст
вищої категорії, доцент, кандидат педагогічних наук.

Актуальність проблеми. Впровадження інноваційних методів в процес навчання учнів є дуже потрібним в нашій освіті. Педагоги вдаються до поєднання різних методів навчання, намагаючись зробити урок цікавішим, а засвоєння дітьми інформації – швидшим і глибшим. Тому інноваційні методи повинні стати основою формування уроку.

Мета. Розповісти про інновації, яку впроваджено в Новій українській школі. Висвітлити використання новітніх методів роботи в освітньому процесі, зокрема, технології Mind maps та методу кейс-study.

Виклад основного матеріалу. *Інноватика* – це наука, що вивчає теоретичні аспекти нововведень, процеси їх формування та поширення. *Нова українська Школа (НУШ)* розуміє під собою осередок, де дітям буде приємно навчатись. Вона має свою формулу. У класі створено 8 навчальних осередків. Також, у педагога з'явилися нові ролі.

Малювання у житті кожної дитини відіграє велику роль, тому що діти починають малювати з ранніх років. Тому технологія майндмепінгу буде цікавою для них. *Ментальні карти (інтелект-карти)* – технологія роботи з інформацією, спосіб її зображення за допомогою схем. Використання інтелект-карт в навчальному процесі дає такі можливості:

- поліпшити пам'ять, нагадати факти, слова й образи;
- генерувати ідеї;
- структурувати роботу (реферат, доповідь);
- підбивати підсумки зробленого;

- організовувати взаємодію при груповій роботі або у рольових іграх.

Окрім малювання діти дуже люблять пізнавати щось нове. Коли дитина починає повзати, вона досліджує речі, які є в кімнаті. Тому метод кейс-study їх також зацікавить. Отримання знань відбувається в процесі творчої та дослідницької діяльності з розробки необхідних рішень. Завдяки цьому методу розвиваються такі вміння, як:

- аналізувати та визначати проблему ситуації;
- формулювати та аргументувати свою думку;
- ухвалювати рішення з урахуванням усіх фактів.

Використовуючи технологію майндмепінгу вчитель може донести чітке узагальнене уявлення того матеріалу, який вивчається. За їхньою допомогою учитель отримує ясне і об'єктивне уявлення про знання, які учні засвоюють. Використання ментальних карт також забезпечує величезну економію часу.

Використання методу кейс-study допомагає усвідомити можливість існування кількох правильних розв'язків, виробити впевненість у собі, відстоювати свою думку та оцінювати позицію оточуючих, сформувати раціональність поведінки дитини.

Висновки. Отже, в Новій українській школі впроваджено різні інновації для того, щоб навчання дитини було цікавим та приємним. Для того, щоб зробити уроки математики ще цікавішими ми можемо використати технологію майндмепінгу та метод кейс-study. Завдяки цим методам діти матимуть змогу навчатися творчо і не слухати «нудні» розповіді вчителя.

Список використаних джерел

1. Інноватика освітнього простору Нової української школи. URL: <https://vseosvita.ua/library/innovatika-osvithogo-prostoru-novoi-ukrainskoi-skoli-407819.html>
2. Використання ментальних карт на уроках математики. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-vikoristannya-mentalnih-kart-na-urokah-matematiki-74489.html>

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИЗАЙН»

Проблема: «НЕОБХІДНІСТЬ НАВЧАННЯ ВИСОКО ПРОФЕСІЙНИХ ДИЗАЙНЕРІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА»

7 квітня 2022 року о 14:00

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/uhp-fkbd-qmi>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії професійної та практичної підготовки (спеціальності “Дизайн”), спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, член Спілки дизайнерів України, член Національної Спілки художників України І. В. СТРЕБКОВА

СЕКРЕТАР – спеціаліст другої категорії, член Спілки дизайнерів України
О. В. СОРОКА

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА МИСТЕЦТВО В УКРАЇНІ

Іван Димашок

студент 4 курсу спеціальності «Дизайн».

Науковий керівник – Французенко Т.І. спеціаліст вищої категорії, Член Спілки дизайнерів України.

Актуальність проблеми. Вплив різноманітних життєвих ситуацій змушує замислюватися митців над надзвичайно великою кількістю життєвих питань. Геополітична ситуація країни не є винятком. Зараз це відчувається як ніколи, війна між Росією та Україною торкнулася не лише українців, а й усього світу.

Мета. Висвітлити зміни у художньому мистецтві під впливом геополітичної ситуації.

Виклад основного матеріалу. Конфлікти, війни і агресія – страшні й руйнуючі явища. Проте навіть вони можуть стати для художника поштовхом для створення чогось нового. В період війни людей охоплює надзвичайно велика кількість неоднозначних думок, тривоги, стресу та страху, які часто й

виливаються у вигляді картин. Ці картини найчастіше відображають емоції митця, і в кожному з таких картин закладено враження цілого покоління людей. Ефект таких негативних подій неможливо ні з чим порівняти.

В історії мистецтва є чимало прикладів, коли митець під враженнями від подій створює свою картину. Одним із найяскравіших є «Свобода, що веде народ» («Свобода на барикадах») — картина французького художника Ежена Делакруа. Вона присвячена Липневій революції 1830 року, яка повалила уряд короля Карла X. Жінка, зображена в центрі картини, має втілювати Свободу, яка веде за собою людей через тіла загиблих. Вона також тримає триколон Французької революції та рушницю в іншій руці. Ця картина і образ Свободи створений Делакруа став культовим і зайняв провідне місце у французькій та інших культурах.

Ми, як ніколи, зараз відчуваємо єдність нашого народу. Ця війна почала резонувати і проявляти себе, ще з часів захоплення Донбасу та Криму. І вже тоді, митці почали змальовувати свою реакцію на жахливі події, що тривають і досі. Кожен автор по-своєму сприймає ситуацію, по-різному бачить реакцію людей на неї та емоційне забарвлення подій. Дехто змальовує жахи, які відбуваються, деякі митці інтерпретують українських бійців як супергероїв, а дехто вже змальовує неминучу перемогу. Можна сказати, що кожен митець воїн на своєму фронті – він піднімає бойовий дух воїнів та цивільного населення.

«Солдат стоїть перед вибором – вбивати чи ні. Ми не вбиваємо. Ми, можливо, гірше, бо провокуємо людей», – Святослав Пащук. Слова цього митця змушують замислитись. На мою думку, самим мистецтвом не можливо перемогти у війні, перемагають зброєю. Автори ніколи не закликають у своїх творах до вбивств, мародерства та інших злочинів. Ключовим меседжем таких робіт є підняття бойового духу через прояв віри в сили воїнів та надію на краще.

Найкращі мистецькі твори, з огляду на історію, з'являються уже тоді, коли підрастає покоління людей, що пережили війну. У творах митців, що

були в епіцентрі подій ефектніше продемонстровані воєнні події, на відміну від тих, які тільки чули чи спостерігали осторонь. Події та емоції надто сильні для їх чіткого відображення у творах мистецтва. У кожній такій картині можна розпізнати історію, і кожне полотно розповідає свою .

Висновок. Війна стала одним із етапів життя в Україні, вона вносить свої зміни в мистецтво. Мистецтво живе у людях і воно завжди буде відображати почуття та дійсність, своєю універсальною мовою, яку зможе зрозуміти кожен . На даному етапі можна сказати, що події які відбуваються є своєрідним каталізатором, який призведе до ще більшої реакції ніж є зараз. Твори мистецтва, які уже створені, є тільки частиною того мистецького доробку який виникне через жахливі події війни.

Список використаних джерел

1. Свобода, що веде народ (свобода на барикадах) – Ежен Делакруа [Електронний ресурс].
- Режим доступу: <https://jyvopys.com/svoboda-shho-vede-narod-svoboda-na-barikadax-ezhen-delakrua/>

ВПЛИВ БАУХАУСУ НА СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН

Катерина Остапенко

студентка 4 курсу спеціальності «Дизайн».

Науковий керівник – Французенко Т.І.,

спеціаліст вищої категорії, член Спілки дизайнерів України.

Актуальність проблеми. Баухауз – Вища школа архітектури та дизайну, основоположний вплив якої на дизайн і рекламу ХХ – початку ХХІ ст. складно переоцінити.

Деякі дослідники часто зводять цінність Баухаузу лише до утилітарних аспектів, проте кращі об'єкти його мистецької спадщини мають цінність саме тому, що художники не відокремлювали естетику та корисність, зберігали єдність мистецтва і технологій, взяли на себе відповідальність за революційні принципи дизайну та створили системну форму проектування, порівняно з канонічним типом діяльності.

Мета – висвітлити вагомий вплив творчих концепцій Баухаузу на становлення і розвиток художньо-проектної діяльності ХХ – початку ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу Баухауз – художньо-технічний навчальний заклад Німеччини, перша в історії дизайнерська школа з принципово новими програмами і формами навчання, науковою та проектною діяльністю, інтернаціональним складом викладачів і студентів. яку було засновано архітектором В. Гропіусом 1919 р. у Веймарі.

Баухауз став носієм ідей функціоналізму і зробив вагомий внесок у розвиток світового дизайну – художньо-проектної культури. Баухауз формував дизайн-мислення, орієнтоване на споживача, вважав за мету не приваблення покупців, а намагався зробити революцію у співвідношеннях «форма – функція – нові матеріали». Його девізом став вислів «форма йде за функцією». Методика викладання фахових дисциплін визначила підготовку архітекторів і дизайнерів не лише у ХХ ст., вони донині помітно впливають на архітектурну та дизайн-освіту. Баухауз мав транснаціональний ефект,

вважається «фабрикою талантів сучасної епохи» та продовжує впливати на мистецькі практики, архітектуру, дизайн і рекламу по всьому світу.

Викладачі і студенти прагнули знищити прірву між мистецтвом та виробництвом, повертаючись до ремесла як бази всієї художньої діяльності і розробляючи об'єкти та просторові вирішення, які повинні були сформувати основу більш гуманного майбутнього суспільства. Головним принципом була нова єдність мистецтва і технологій, саме тому Баухауз став «іконою модернізму».

На початку ХХІ ст. відбулися суттєві зміни уявлень про дизайн і рекламу у зв'язку із процесами глобалізації та одночасної етнокультурної ідентифікації, гіперспоживанням і паралельним зниженням загальнокультурного рівня суспільства, значним розширенням комунікативного простору за рахунок Інтернету. Відбулися й суттєві соціальні зміни, оскільки розвиток технологій спричинив появу ідей гуманістичного універсального дизайну – «товари для всіх і кожного», а реклама грає в цьому вагомому ролі, просуваючи товари на масовому ринку.

На підставі стилістичного аналізу емпіричних матеріалів різних країн доведено, що стилістика школи «Баухауз» має художню та функціональну цінності, а її твори набули статусу світової мистецької спадщини.

Висновки. Проведене дослідження дозволило дійти висновків про те, що поряд із постмодерністськими тенденціями продовжують жити фундаментальні основи і принципи композиційного формоутворення Баухаузу. Аналізуючи складові художньо-проектної культури, особливу увагу звертаючи на її естетичні проблеми, можна зробити висновки - по-перше, Баухауз вагомо вплинув на дизайн та рекламу в контексті візуальних комунікацій, по-друге, формоутворення дизайн-об'єктів детерміновано орієнтацією на цільові групи з урахуванням певних функцій та естетичних ідеалів. Процеси глобалізації і деглобалізації спричинили суперечливі ситуації в культурно-мистецькому середовищі, для якого характерні не тільки дифузні збагачення, еkleктика, кітч, псевдонаціоналізація, а також повернення до

«світу чистих форм» Баухаусу – площинності, геометрії, кольорографіки, активного пошуку їхніх новітніх смислів. У найближчій перспективі необхідно невідкладно примножувати можливості для обміну і поширення важливого досвіду функціоналізму, щоб вирішити культурні, суспільні, економічні, технологічні, формотворчі та промислові зрушення майбутнього шляхом міждисциплінарних досліджень і дизайн-освіти.

На закінчення слід сказати, що принципи дизайну Баухаусу дуже закріплені в сучасному архітектурному стилі, стилі виробу, меблів та графічному дизайні. Вони вплинули та змінили те, як ми назавжди підходимо до дизайну.

Список використаних джерел

1. Прищенко С. Художньо-образна система рекламної графіки: монографія. Київ: НАКККіМ, 2018. 512 с.
2. Чепелик О. «Ікона модернізму» – 80-та річниця спорудження Баухаусу в Дессау // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини. Київ: Інст. проблем сучасного мистецтва НАМ України, 2007. Вип.4. С. 371–385.
3. Bauhaus. Typography. Bonn: Verlag Bild-Kunst, 2017. 142 p.
4. Livingston A. Bauhaus. In book: The Dictionary of Graphic Design and Designers. New York: Thames and Hudson, 2003. 240 p.
5. Original Bauhaus – die 100 Jubiläumsausstellung in der Berlinischen Galerie // Weltkunst. Herbst 2019.

**ОЗЕЛЕНЕННЯ ЕКСПЛУАТОВАНОЇ ПОКРІВЛІ ДЛЯ
МІСТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. ПЕРСПЕКТИВИ
ВИКОРИСТАННЯ
Юлія Мартинів**

студентка 3 курсу спеціальності «Дизайн».
Науковий керівник – Стребкова І.В. спеціаліст вищої
категорії, кандидат мистецтвознавства, член
Національної спілки художників України та Спілки
дизайнерів України.

Актуальність проблеми. Якість життя людей в місті великою мірою залежить від зелених просторів, через масову забудову та швидке зростання житлових комплексів місто перетворюється на бетонне місиво. Важливим фактором є озеленення. Воно створює прохолоду і затінок, затримує вологу, захищає від пилу і шуму в зелену пору року, дає відчуття захищеності та затишку, зрештою, надає простору естетичності.

Мета. Довести, що експлуатація та озеленення дахів може стати атрибутом сучасної архітектури та запобігти багатьох проблем. Зокрема руйнування архітектури вологою та нагрівання дахів, що призводить до спеки.

Виклад основного матеріалу. Дах традиційно сприймається лише у відповідності з основними функціями: захистити будинок від опадів, вітру, тепловтрат і УФ випромінювання.

Озеленення експлуатованої покрівлі дозволяють перетворити дах в повноцінну зелену зону, де можна вирощувати різні рослини, встановлювати лавки, альтанки, проводити зустрічі з друзями і партнерами, організовувати цікаві заходи.

Переваги озеленення дахів: «Зелені дахи» відповідають екологічним викликам сучасності, не лише прикрашають місто, а й суттєво скорочують витрати електроенергії. У жарку погоду зберігають прохолоду у приміщенні, а взимку є гарними теплоізоляторами. Крім того, зелень на дахах очищує

повітря й вбирає дощові опади, розвантажуючи тим самим міську дренажну систему (звісно, де вона є).

Технологія зеленої покрівлі дозволяє мати сад в умовах обмеженої площі земельної ділянки. Сади й парки можна створювати як на паркінгах, так і на дахах будинків у найбільш завантажених районах міста. Отримуючи переваги від цієї технології, муніципалітети міст світу намагаються спонукати власників нерухомості облаштовувати «зелені дахи», надають пільги або частково допомагають з фінансуванням.

Можна виділити два основних типи озеленення та благоустрою дахів ландшафтного дизайну:

- Екстенсивне. Воно не передбачає експлуатацію даху людьми, тобто не розраховане на те, що вони будуть виходити на його поверхню і проводити там час. Для екстенсивного варіанту зазвичай вибирають газонні трави, седум, польові рослини – невибагливі культури, які зможуть вижити під палючим сонцем і великою кількістю опадів

- Інтенсивне. Це таке озеленення, яке надає будинку не тільки естетичного вигляду, а й очищає повітря, захищає споруду від вологи, тепловтрат і шуму, а й включає можливість безпосередньої експлуатації. Проект може включати в себе доріжки, столики, лавки, ліхтарі, альтанки, дитячі ігрові майданчики, спортивні тренажери та багато іншого. Для інтенсивного варіанту також обов'язково продумуються парапети, огорожі та інші засоби безпеки, що виключають ймовірність мимовільного падіння відвідувачів.

Чудовим прикладом стали промислові дахи Штутгарда в Гайслінсені. На даху торговельного центру площею 8000 кв м компанія ZinCo облаштувала справжні сади з зеленими галявинами й різноманітними рослинами. Реалізувати задум вдалося за допомогою власної дренажної системи. Дах вдалося інтегрувати у міське середовище. Він невисокий, тому тут облаштували сходи, пандуси й ліфти. Містяни отримали новий

легкодоступний громадський простір з зеленими галявинами й ігровими майданчиками.

Висновок. Благоустрій даху і його озеленення – це прекрасна можливість створити місце, де буде приємно проводити час, не витрачаючи дорогої міської землі. Це рішення відкриває великий простір для фантазії, а застосування сучасних технологій робить його надійним і безпечним.

Список використаних джерел

1. Дах Стиль завод виробник ,«Озеленення Даху» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dahstyl.com.ua/%D0%BE%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D0%B0%D1%85%D1%83/>
2. Чаплінський Юліан Михайлович «Експлуатовані дахи, від яких зносить дах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://youtu.be/ua44zxX4DA8>

ЕКО ЕНЕРІЯ. СОНЯЧНІ БАТАРЕЇ. ЗАСТОСУВАННЯ

Дарія Коржак

студентка 3 курсу спеціальності «Дизайн».

Науковий керівник – Стребкова І. В., спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, член Національної спілки художників України та Спілки дизайнерів України.

Актуальність проблеми. На даний момент можна визначити ситуацію, коли влітку – велика кількість енергії та мінімальні потреби, а взимку - незначна кількість енергії, але, навпаки, величезні потреби. У перспективі для даної системи можуть бути розроблені потужні та надійні акумулятори, для збереження енергії на довгий час.

Мета. Висвітлити значення сонячних батарей у збереженні енергії та місія дизайнерів у даній ситуації.

Виклад основного матеріалу. Сонячна радіація – це енергія, що випромінюється сонцем. Вона- основне джерело енергії для всіх атмосферних процесів. Сонячна радіація визначається кількістю тепла, що вона виділяє та вимірюється в мегаджоулях на 1 кв. м.

Сонячні промені здатні досягати земної поверхні та проникати через всі шари атмосфери, які частково поглинають, розсіюють і відбивають сонячну радіацію. Головними перевагами використання сонячної енергії є її довговічність та повна екологічна чистота. Сонячна енергія доступна в кожній точці планети, окрім полюсів.

Середньорічний потенціал сонячної енергії України серед країн Європи є досить високим – 1235 кВт * год/м і є набагато вищим, ніж, наприклад, у Польщі – 1080 кВт* год / м та Німеччині - 1000 кВт* год / м. Отже Україна має хороший потенціал для ефективного використання сонячної енергії та теплоенергетичного обладнання на його основі. Це означає, що сонячна геліоустановка або електростанція здатна працювати з віддачею 50% і більше, а це близько 9 місяців з березня по листопад в південних областях України, і 7

місяців з квітня по жовтень – в північних областях. Взимку ефективність роботи звичайно падає, але повністю не зникає.

Основною місією дизайнера у цій важкій системі виступає зробити все приємним на погляд, а також компактним. Отже, кожен у свій час реагує на сонячні батареї і дуже важливо робити їх не лише корисними для кожного, а й тим що буде доповнювати екстер'єр будь-якого будинку чи підприємства.

Щоб у майбутньому отримати збереження енергії за допомогою акумулятора, до цього буде притягнуто ряд дизайнерів, щоб акумулятор був не лише потужним і надійним, а й щоб він виглядав спрощеним та не займав велику територію, а той і будинок. Дизайнери відіграють велику роль у кожній деталі, яка причетна до цієї системи.

Висновки. З кожним роком сонячна енергетика набуває все більшої популярності. До даної системи все більше і більше притягують руку дизайнера, оскільки світ не стоїть на місці і кожного разу стилі змінюються і сприйняття людей також. Отже для реалізації збереження енергії у майбутньому роботи для дизайнерів буде вдосталь.

Список використаних джерел

1. Баєрса Т. 20 конструкцій із сонячними елементами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://eco-system.com.ua/uk/kniga-t-baersa-20-konstruktsij-s-solnechnymi-elementami.html>

РОЛЬ ФІТОДИЗАЙНУ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Анна Мельник

студентка 3 курсу спеціальності «Дизайн».

Науковий керівник – Стребкова І. В., спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, член Національної спілки художників України та Спілки дизайнерів України.

Актуальність проблеми. Сьогодні в умовах бурхливого розвитку житлового і промислового будівництва набуває актуальності проблема озеленення міського простору.

Мета. Висвітлити значення ролі фітодизайну у міському просторі.

Виклад основного матеріалу. Академік НАН України Гродзинський А. М. висунув теорію здорового існування – необхідність оточення рослинами, розробив основи розвитку нового науково-практичного напрямку, суть якого полягала у використанні рослин в ергономічних системах та інтер'єрах, назвавши його фітодизайном.

Фітодизайн – це цілеспрямоване науково обґрунтоване введення рослин в дизайн архітектурного простору з урахуванням їх біологічної сумісності, екологічних особливостей, здатності до поліпшення якості повітря.

Гродзинський А. М. виділяє шість основних завдань фітодизайну: естетико-психічний вплив рослин на людину за допомогою краси форми і кольору; поліпшення повітряного середовища проживання людини (тонізуючі, заспокійливі запахи); знезараження, оздоровлення навколишнього середовища, в основному за рахунок летючих фітонцидів; очищення повітря від газів, пилу, диму, зниження шуму рослинами та інші; біоіндикація, тобто використання рослин як живих індикаторів забруднення повітря, ґрунту та води; вивчення стану самих рослин в інтер'єрах з метою підбору найбільш ефективних і добре зростаючих видів.

Роль фітодизайну у сучасному міському просторі набуває все більшого як естетичного, так і екологічного та функціонального значення: декоративне, символічне, обмежувальне, інформативне, в цілях реклами, екологічне. Декоративне значення полягає у наданні естетичної привабливості або оригінальності середовищу. Символічна роль озеленення часто зводиться до архетипу місця, своєрідного ідентифікатора особистого простору. Обмежувальне значення: архітектори, які працюють із міським середовищем, будь-які елементи ландшафту розглядають насамперед з точки зору об'ємно-просторових структур, які можна за допомогою основних принципів і законів композиції гармонійно вписати у середовищний конструктив. Інформативне, психологічне значення: вибір комфортних з психологічної точки зору ландшафтних рішень, які б задовольняли потребу в інформаційній новизні і водночас були б безпечними, чіткими, лаконічними і легко читабельними. Екологічне значення: основним завданням є зменшення ступеню роздратованості, спричиненого інтенсивним шумом, контрастним світлом, надмірністю транспортних і людських потоків.

Висновки. Фітодизайн у наші дні перестав бути локальним явищем. Він є важливим елементом в організації міського простору, який приносить функціональний, екологічний і естетичний комфорт.

Список використаних джерел

1. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.П. Кучерявий, В.С. Кучерявий — Львів, Видавництво «Новий Світ-2000», 2020.—666 с.
2. Інтернет ресурс: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Фітодизайн>

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА»

Проблема: «ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ»

7 квітня 2022 року о 11:30

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/diz-yvjp-dri>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Прикладна математика»), спеціаліст вищої категорії Д. М. СОЛОНЕЦЬ.

СЕКРЕТАР – викладач циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Прикладна математика»), спеціаліст вищої категорії Л. П. КОВБАС.

ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ СЛАР МЕТОДОМ ПРОГОНКИ (АЛГОРИТМ ТОМАСА)

Божена Семенген

студентка 4 курсу спеціальності «Прикладна математика».

Науковий керівник – Калина Л. І.,

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Зараз одним з основних етапів при дослідженні об'єктів, явищ і процесів різної природи є математичне моделювання і пов'язаний ним комп'ютерний експеримент. Велика кількість математичних моделей після виконання відповідних перетворень можуть бути описані системами лінійних алгебраїчних рівнянь (СЛАР). Основною особливістю таких систем є їхні великі порядки і невелика кількість ненульових елементів. Великі порядки СЛАР виникають за рахунок того, що дослідники хочуть отримати якомога достовірніші результати, через це будуються більш деталізовані моделі. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь можна розв'язувати різними методами: Гауса, Крамера та багатьма іншими.

До менш відомих методів розв'язання таких рівнянь відноситься метод прогонки

Отже, актуальність проблеми цієї роботи полягає в тому, що потрібно автоматизувати пошук розв'язків СЛАР методом прогонки за допомогою мови програмування C#.

Мета. Метою роботи є розробка та дослідження комп'ютерних алгоритмів мовою програмування C# методу прогонки, щоб знаходити корені СЛАР. Також до мети відноситься аналіз написаного коду та порівняння прикладів розв'язку отриманого програмою та отриманого при розв'язанні онлайн-калькуляторами.

Виклад основного матеріалу. Метод прогонки є окремим випадком методу Гауса і застосовується для вирішення систем лінійних рівнянь з тридіагональною матрицею. Така система, зокрема, виходить під час побудови кубічного інтерполяційного сплайну.

Система має такий вигляд:

де $a_1 = 0$ та $c_n = 0$

В матричній формі це записується так: $a_i x_{i-1} + b_i x_i + c_i x_{i+1} = d_i$,

$$\begin{bmatrix} b_1 & c_1 & & & 0 \\ a_2 & b_2 & c_2 & & \\ & a_3 & b_3 & \ddots & \\ & & \ddots & \ddots & c_{n-1} \\ 0 & & & a_n & b_n \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} d_1 \\ d_2 \\ d_3 \\ \vdots \\ d_n \end{bmatrix}.$$

Чому виникла необхідність вирішувати СЛАР з 3-діагональними матрицями. Такі матриці часто називають стрічковими, тому що схожі на стрічку, яка проходить через діагональ. Але, дотримуючись математичної суворості, називатимемо її тридіагональною матрицею або матрицею Якобі. У всіх місцях, крім головної діагоналі та двох сусідніх із нею, стоять нулі.

Теорія різницевих методів розв'язання диференціальних рівнянь сьогодні є великою та самостійною областю обчислювальної математики.

Вона включає розвинений апарат апіорних оцінок різницевих рішень, аналізу стійкості та збіжності, оцінок похибок, а також спеціальні алгоритми розв'язання різницевих рівнянь. У той самий час значна частина таких результатів описується термінами матричних чи векторних операцій та спирається на дослідження лінійної алгебри.

За теорією різницевих методів є спеціальна література, наприклад, фундаментальні монографії Марчука та Самарського.

Приклад для розв'язку:

$$\begin{cases} x + y + 2z = -4; \\ 2x - y + 2z = 3; \\ 4x + y + 2z = -3 \end{cases}$$

Переваги та недоліки методу прогонки

Основною *перевагою методу* прогонки є економічність, тобто те, що цей метод максимально використовує структуру вихідної системи.

Недоліком методу є те, що з кожною ітерацією накопичується помилка округлення.

Основні умови коректності даних для правильного вирішення. Як було зазначено раніше, основним недоліком даного методу є його здатність лавоподібно накопичувати похибку, тому актуальні методи дослідження стійкості методу прогонки. Основним методом аналізу стійкості методу прогонки є умова діагонального переважання. Тут потрібно звернути увагу на знаменники у виразах коефіцієнтів прогонки. Якщо знаменники будуть близькі до нуля, то спосіб прогонки може бути нестійким. Умова діагонального переважання є достатньою умовою для стійкості прогонки, але не є необхідною.

Висновки. Отже, метод прогонки дозволяє знайти корені СЛАР і є значно простішим за метод Гауса. Алгоритм розв'язку написаний на мові програмування C# пришвидшує розв'язок і дозволяє перевірити себе при розв'язанні такого типу завдань.

ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ НЕЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ МЕТОДОМ ЛАНГРАНЖА

Ганна Бойчук

студентка 4 курсу спеціальності «Прикладна математика».

Науковий керівник – Калина Л. І.,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Багатьом із тих, хто стикається з науковими та інженерними розрахунками часто доводиться оперувати наборами значень, отриманих експериментальним шляхом чи методом випадкової вибірки. Як правило, на підставі цих наборів потрібно побудувати функцію, зі значеннями якої могли б з високою точністю збігатися інші отримувані значення. Така задача називається апроксимацією кривої. Інтерполяцією називають такий різновид апроксимації, при якій крива побудованої функції проходить точно через наявні точки даних.

Мета. Розробити програмний код на мові C++, використовуючи інтерполяційну формулу Лагранжа програмно обчислити значення таблично заданої функції у двох зазначених точках. Проаналізувати всі деталі при написанні коду, щоб в результаті роботи програма могла передбачити всі ситуації в ході розв'язання.

Виклад основного матеріалу. Нехай відомі значення функції f в $n+1$ різних точках: $x_0, x_1, x_2, \dots, x_n$. $x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n$; $y_0 = f(x_0), y_1 = f(x_1), \dots, y_n = f(x_n)$.

Наприклад, ці значення знайдені експериментально або отримані в результаті розрахунків виникає задача наближено відбудувати функцію f в довільній точці x .

Для розв'язання цієї задачі будується алгебраїчний багаточлен $L_n(x)$, який в точках x_i приймає ті ж значення y_i , що і функція $f(x)$, тобто $L_n(x_i) = f(x_i)$, $i=0, 1, 2, 3, \dots, n$.

Такий багаточлен називають **інтерполяційним**. Точки x_i ($i=0, 1, 2, 3, \dots, n$) називають **вузлами інтерполяції**.

Інтерполяційний багаточлен шукають у вигляді лінійної комбінації багаточленів степеня n : $L_n(x) = y_0 l_0(x) + y_1 l_1(x) + \dots + y_n l_n(x)$.

При цьому необхідно, щоб кожен багаточлен $l_i(x)$ обертався в нуль в усіх вузлах інтерполяції, за винятком одного i -го вузла, де він повинен дорівнювати одиниці. Ці умови задовільняє багаточлен виду:

$$l_i(x) = \frac{(x-x_0)(x-x_1)\dots(x-x_{i-1})(x-x_{i+1})\dots(x-x_n)}{(x_i-x_0)(x_i-x_1)\dots(x_i-x_{i-1})(x_i-x_{i+1})\dots(x_i-x_n)}$$

Підставляючи другу формулу в першу, отримуємо

$$L_n(x) = \sum_{i=0}^n y_i \frac{(x-x_0)(x-x_1)\dots(x-x_{i-1})(x-x_{i+1})\dots(x-x_n)}{(x_i-x_0)(x_i-x_1)\dots(x_i-x_{i-1})(x_i-x_{i+1})\dots(x_i-x_n)}$$

Інтерполяційний багаточлен, представлений у вигляді $L_n(x) = \sum_{i=0}^n y_i \frac{(x-x_0)(x-x_1)\dots(x-x_{i-1})(x-x_{i+1})\dots(x-x_n)}{(x_i-x_0)(x_i-x_1)\dots(x_i-x_{i-1})(x_i-x_{i+1})\dots(x_i-x_n)}$, називають **інтерполяційним багаточленом Лагранжа**, а функції $l_i(x)$, представлені у вигляді $\frac{(x-x_0)(x-x_1)\dots(x-x_{i-1})(x-x_{i+1})\dots(x-x_n)}{(x_i-x_0)(x_i-x_1)\dots(x_i-x_{i-1})(x_i-x_{i+1})\dots(x_i-x_n)}$, - **лагранжєвими коефіцієнтами**.

Окремі випадки:

Лінійна інтерполяція при $n=1$ (інтерполюємо за двома точками)

$$L_1(x) = y_0 \frac{x-x_1}{x_0-x_1} + y_1 \frac{x-x_0}{x_1-x_0}$$

Квадратична інтерполяція при $n=2$ (інтерполюємо за трьома точками)

$$L_2(x) = y_0 \frac{(x-x_1)(x-x_2)(x_0-x_1-x_0-x_2)}{(x_0-x_1)(x_0-x_2)(x_1-x_2)} + y_1 \frac{(x-x_0)(x-x_2)(x_1-x_0-x_1-x_2)}{(x_1-x_0)(x_1-x_2)(x_0-x_2)} + y_2 \frac{(x-x_0)(x-x_1)(x_2-x_0-x_2-x_1)}{(x_2-x_0)(x_2-x_1)(x_0-x_1)}$$

Висновки. Отже, алгоритм відшукування значень функції, написаний програмним кодом на мові C++, пришвидшує розв'язок, оскільки це дає змогу перевірити себе чи зекономити час в процесі розв'язування такого типу задач.

Список використаних джерел

1. Лященко М. Я. Чисельні методи [Електронний ресурс] / М. Я. Лященко // Київ "Либідь". – 1996. – Режим доступу до ресурсу: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2015/Lyashenko_1996_288.pdf

ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ НЕЛІНІЙНИХ ТРАНСЦЕНДЕНТНИХ РІВНЯНЬ МЕТОДОМ БІСЕКЦІЇ

Тетяна Вівчарчук

студентка 4 курсу спеціальності «Прикладна
математика».

Науковий керівник – Калина Л. І.,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Актуальність проблеми. Нам часто доводиться вирішувати алгебраїчні та трансцендентні рівняння, які представляють собою самостійну задачу або є складовою частиною більш складних задач. В обох випадках практична цінність чисельного методу, в значній мірі, визначається швидкістю та ефективністю отримання розв'язку. Вибір необхідного алгоритму для розв'язку рівнянь залежить від характеру задачі, яка розглядається. Проте, всі знайомі нам методи розв'язування, потребують багато часу для їх використання. Тому, щоб зекономити час при розв'язку чи перевірити себе, можна відомі алгоритми перетворити у програмний код або розв'язувати, за допомогою текстового редактора Excel, який буде знаходити точні наближені розв'язки за короткий проміжок часу. Це стосується пошуку коренів нелінійних рівнянь, зокрема, методом бісекції (метод половинного поділу), коли відомі точні проміжки, де наявні корені.

Отже, актуальність проблеми полягає в автоматизації пошуку коренів нелінійних рівнянь методом бісекції за допомогою простої програми Excel.

Мета. Розробити правильну таблицю з формулами, яка буде швидко та точно знаходити корені нелінійних рівнянь за відомим алгоритмом методу половинного поділу. Проаналізувати всі деталі при створенні таблиці та отриманий розв'язок з заданою точністю.

Виклад основного матеріалу: Метод половинного поділу – це найпростіший метод уточнення кореня рівняння. Для досить складних алгебраїчних і трансцендентних рівнянь не завжди можна знайти точне рішення, тому дуже часто доводиться застосовувати наближені (чисельні)

методи знаходження коренів таких рівнянь. Основна ідея методу половинного поділу: ділимо відрізок ізоляції навпіл і вибираємо ту половину, де функція міняє знак, одержуємо новий відрізок ізоляції, довжина якого у два рази менше попереднього. Цю процедуру повторюємо доти, поки довжина відрізка ізоляції не стане менше заданої точності.

Умова існування кореня: якщо функція неперервна на відрізку $[a,b]$ і приймає на його кінцях значення різних знаків $f_a f_b < 0$, то рівняння на цьому відрізку має один корінь. Якщо функція $f(x)$ монотонна, то на відрізку $[a,b]$ корінь єдиний. Попередньо побудувавши графік функції, визначають проміжки, на яких є корені (перетин графіка функції з віссю абсцис).

Алгоритм розв'язку задачі у Excel. У клітинках B2 та C2 введемо кінці нашого відрізка. В клітинку D введемо формулу « $(B2+C2)/2$ ». В клітинку E2 записуємо формулу нашої функції куди ми будемо підставляти значення з D(x). Для перевірки на якому ж з кінців має бути записаний x для продовження обчислень, в стовпець B та C введемо такі формули :» $=IF(E2<0;D2;B2)$ », $=IF(E2>0;D2;C2)$ ». Тоді просто протягуємо всі стовпчики та продовжуємо цей процес до того моменту поки $f_n < \epsilon$, якщо ж $f_n > \epsilon$, то ітераційний процес закінчується.

Висновки. Отже, метод бісекції дозволяє швидко знаходити корені нелінійного рівняння на вказаному проміжку. Алгоритм розв'язку, написаний в Excel, пришвидшує розв'язок, оскільки це дає змогу перевірити себе чи зекономити час в процесі розв'язування такого типу задач.

РОЗРОБКА ДОДАТКУ «МУЛЬТИКАЛЬКУЛЯТОР» НА C#

Володимир Галицький

студент 3 курсу спеціальності «Прикладна математика».

Науковий керівник – Солонець Д.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. З кожним днем програмування розвивається в усіх напрямках інформаційних технологій з надзвичайною швидкістю. Великої популярності набувають мови програмування C++, C# оскільки вони мають дуже широкі можливості у створенні різних програмних продуктів, а також вони постійно займають передові позиції у рейтингу популярності мов світу.

Мета. Написати та реалізувати мультикалькулятор на C#, який буде допомагати в розв'язуванні різних задач.

Виклад основного матеріалу. Додаток «Мультикалькулятор» був реалізований за допомогою мови програмування C# та використання методології ООП.

Об'єктно – орієнтоване програмування (ООП) – це модель програмування яка базується на ствердженні того, що програма це сукупність об'єктів які взаємодіють між собою. Кожен об'єкт в цій моделі є незалежним, і він здатний отримувати, обробляти дані та відправляти ці дані іншим об'єктам.

Основним поняттям ООП є об'єкт. Об'єкт можна визначити як певну сукупність даних(характеристик об'єкта) та методів роботи з ними. Для класифікації об'єктів у ООП використовують класи. Клас служить зразком для створення об'єкту, тобто об'єкт є нічим іншим, ніж копією класу.

В якості середовища програмування було обрано Microsoft Visual Studio. Microsoft Visual Studio — популярне середовище для створення ігор та різних додатків, що має безліч потужних і зручних інструментів.

Першою перевагою є можливість писати код на мові C#, оскільки саме ця мова програмування була обрана для написання додатка. Серед інших основних переваг Microsoft Visual Studio можна відзначити наступні:

- зрозумілий і доступний інтерфейс;
- підтримка імпорту великої кількості форматів;
- можливість тестування додатка безпосередньо в редакторі.

Отже, C# і Microsoft Visual Studio – хороший вибір для написання додатка «Мультикалькулятор».

В даній програмі реалізовано: класичний калькулятор, калькулятор систем числення та конвертер валют, в майбутньому планую розширити кількість калькуляторів та розробити сайт для вільного користування. В кожній формі реалізований вихід із програми або повернення в меню. Щоб отримати доступ до калькулятор потрібно пройти патріотичну ідентифікацію.

Для реалізації ідентифікації знадобились чимала кількість «pictureBox» та різних фото. Після цього всі «pictureBox» сортуються в двовимірні масиви. Потім через вкладені цикли розташовуємо на форму і перевіряємо.

Для реалізації калькулятору систем числення також знадобились тільки вкладені цикли. Але якщо з 10 в 2, з 10 в 16 тільки математика і більше нічого, то для інших переведень потрібні були масиви заповнені певними значеннями. Ці масиви перебирались циклами і ми отримували розв'язок.

Висновки. В роботі вдалося досягнути поставленої мети, оскільки було усунуто основні недоліки калькулятора – помилки при переведенні систем числення.

Список використаних джерел

1. Шилдт, Г. C# 3.0: Посібник для початківців [Текст]: учебное пособие / Ш. Герберт. - 2-е изд. - М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2009. - 688 с.
2. Блок-схема [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Блок-схема>.
3. Страуструп Б. Мова програмування C# / Страуструп Б. – Бином, 2011.

РЕАЛІЗАЦІЯ АЛГОРИТМІВ СОРТУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ WINDOWS FORMS C# В VISUAL STUDIO

Володимир Берладин

студент 3 курсу спеціальності «Прикладна математика».

Науковий керівник – Василів М.М.,

спеціаліст другої категорії.

Актуальність проблеми. Програмування розвивається в усіх напрямках інформаційних технологій з надзвичайною швидкістю. Великої популярності набуває мова програмування C#, оскільки вона постійно займає передові позиції у рейтингу популярності мов програмування у світі (C# обійшла Java у 2022 році та закріпилася на 2 місці у рейтингу).

Мета. Розробити додаток типу Windows Forms Application та реалізувати наступні операції:

1. генерування масиву випадкових чисел заданої розмірності;
2. сортування згенерованого масиву трьома алгоритмами: бульбашкою, вставкою, вибором;
3. візуалізація процесу сортування;
4. відображення тривалості сортування алгоритмами з метою порівняння.

Генерування масиву та його сортування реалізувати в різних потоках. Для представлення окремого потоку використати можливості класу BackgroundWorker.

Виклад основного матеріалу. C# – об'єктно-орієнтована мова програмування з безпечною системою типізації для платформи NET. Синтаксис C# близький до C++ і Java. Мова має строгую статичну типізацію, підтримує поліморфізм, перевантаження операторів, вказівники на функції-члени класів, атрибути, події, властивості, винятки, коментарі у форматі XML. Додаток розроблений у середовищі «Visual Studio 2019». Окрім стандартного редактора і дебагера, які є в більшості середовищ IDE, Visual Studio 2019 включає компілятори, засоби автозаповнення коду, графічні конструктори і багато інших функцій для поліпшення процесу розробки.

Щоб реалізувати додаток на мові C#, було використано можливості класу `BackgroundWorker`, який реалізує виконання окремого потоку в додатках типу `Windows Forms`.

Алгоритм дій та структура коду гри:

Розмістити основні елементи управління на формі. Після розміщення елементів потрібно налаштувати їх властивості у вікні «`Properties`».

Елементи класу `BackgroundWorker` є невізуальними та призначені для реалізації окремих потоків. Всі чотири елементи типу `BackgroundWorker` потрібно налаштувати таким чином:

- властивість `WorkerReportProgress = True` (дозволено відображати прогрес зміни потоку);
- властивість `WorkerSupportsCancellation = True` (дозволено зупинити виконання потоку).

Після налаштування елементів управління потрібно ввести додаткові внутрішні змінні, а саме: масив-оригінал, три масиви для представлення даних після сортування трьома методами, змінні часу, які зберігають час початку сортування, та три булеві змінні, які визначають чи була викликана команда відміни виконання потоків (значення = `true`).

Також потрібно реалізувати додаткові внутрішні методи для відображення масивів та їх сортування, зупинки процесу сортування та відображення зміни прогресу виконання потоку.

Висновки. Отже, з використанням інтерфейсу програмування додатків `Windows Forms C#` у середовищі `Visual Studio 2019` можна легко розробляти додатки з графічним інтерфейсом з використанням компонента `BackgroundWorker`, який дозволяє виконувати тривалі операції асинхронно тобто в потоці, що відрізняється від основного потоку інтерфейсу користувача

Список використаних джерел

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/C_Sharp.
2. <https://www.bestprog.net/uk/2021/03/28/c-control-component-backgroundworker-ua/>.
3. <https://docs.microsoft.com/uk-ua/visualstudio/get-started/visual-studio-ide?view=vs-2022>.

СЕКЦІЯ ПРАВНИЧИХ НАУК

Проблема: «ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВИХ НАУК ОЧИМА ПРАВНИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ»

5 квітня 2022 року о 13:15

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/yrn-tnbk-cxd>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії професійної та практичної підготовки (спеціальність «Право»), спеціаліст вищої категорії Н. В. САВЧИН.

СЕКРЕТАР – методист О. Я. ДЕМ'ЯНЧУК.

ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ДОСТУПНОСТІ ПРИНЦИПУ ПРАВОСУДДЯ Іван Лаврись

студент 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Надання кожному громадянину право на безоплатну правову допомогу і забезпечити захист та охорону прав і свобод людини і громадянина.

Мета. Висвітлити тему право на безоплатну правову допомогу як елемент доступності принципу правосуддя

Виклад основного матеріалу. Важливу роль у забезпеченні реалізації, захисту та охорони прав і свобод людини і громадянина в Україні як демократичній, правовій державі відведено праву особи на правову допомогу, закріпленому у статті 59 Конституції України.

Це право є одним із конституційних, невід'ємних прав людини і має загальний характер. У контексті частини першої цієї статті кожен має право на правову допомогу поняття кожен охоплює всіх без винятку осіб — громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території

України. Здійснення права на правову допомогу засноване на дотриманні принципів рівності всіх перед законом та відсутності дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (стаття 21, частини перша, друга статті 24 Закону України) [1].

Право на правову допомогу – це гарантована державою можливість кожної особи отримати таку допомогу в обсязі та формах, визначених нею, незалежно від характеру правовідносин особи з іншими суб'єктами права [2,с.137].

Висновки. Загалом у сфері надання безоплатної правової допомоги відповідно до міжнародних стандартів, зокрема через запровадження більш гнучкого регулювання кола осіб, які мають право на вказану правову допомогу. У вирішенні питання про надання безоплатної правової допомоги національні органи державної влади мають керуватися критеріями, виробленими у практиці ЄСПЛ, якими є значущість предмета судового розгляду для заявників; складність норм національного законодавства; здатність заявника ефективно представити свою позицію в суді самостійно; вимоги щодо обов'язкового юридичного представництва; фінансове становище заявника та перспективи успіху справи.

Список використаних джерел

1. Закон України « Про безоплатну правову допомогу» // Відомості Верховної Ради України . - 2011, № 51, ст.577. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>.
2. Умови надання безоплатної правової допомоги в контексті прецедентної практики Європейського суду з прав людини. С.В. Оверчук Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».142с.

ШПИГУНСТВО. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Дмитро Грицюк

студент 4 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Наконечна І.М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Через накладені санкції на Російську Федерацію країнами ЄС та США міжнародна розвідка РФ активізувалася. Прослідковується тенденція до скорочення персоналу в посольствах РФ. Це робиться з метою зменшення ризику шпигунства в цих країнах. Під час воєнних дій шпигунству відводиться особлива роль, так як з її допомогою ворог може дізнатися про вразливі місця свого супротивника і скористатися ними. Також встановлені випадки вступу завербованих людей до лав ЗСУ та територіальної оборони, які займаються інформаційною розвідкою в інтересах окупанта. Крім того є випадки вчинення такими особами військових злочинів, як проти воєнізованих угруповань так і щодо мирного населення.

Мета. Охарактеризувати об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення «Шпигунство».

Виклад основного матеріалу. Шпигунство – це передача або збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю. Безпосереднім об'єктом злочину є державна безпека України в інформаційній, а також політичній, економічній, воєнній і науково-технологічній сферах. Предметом шпигунства є відомості, що становлять державну таємницю. Це інформація у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки і охорони правопорядку, розголошення, якої може завдати шкоди національній безпеці України і які рішенням державних експертів з питань таємниць визнано державною таємницею та включено до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (ЗВДТ). З моменту опублікування вказаного Зводу (змін до нього) ці відомості підлягають охороні з боку

держави як такі, що становлять державну таємницю, хоча б на цей час вони ще не були матеріалізовані. Конкретні види інформації, яка належить до державної таємниці, перелічені у Законі України «Про державну таємницю». Об'єктивна сторона характеризується діянням, що передбачене в ст. 114 КК. Суб'єктивна сторона характеризується умисною формою вини. Суб'єктом шпигунства є громадянин України (ст. 111 КК) або іноземець чи особа без громадянства (ст. 114 КК).

Згідно з міжнародними угодами, в умовах воєнного конфлікту особа зі складу збройних сил сторони, яка перебуває у конфлікті, не вважається такою, що займається шпигунством, і не може бути притягнута до кримінальної відповідальності за ст. 114 КК, якщо вона: а) від імені цієї сторони збирає інформацію на території, що контролюється супротивником, але, діючи таким чином, носить формений одяг своїх збройних сил; б) проживаючи на окупованій території, збирає на цій території інформацію, що має воєнне значення, але при цьому не діє обманним шляхом або навмисно не вдається до таємних дій; в) не проживаючи на окупованій території, фактично займається шпигунством на цій території, але її не захоплено до того, як вона знову приєдналась до збройних сил, до яких вона належить.

Висновок. Першочерговим завданням щодо боротьби із шпигунством є необхідність проведення люстрації в органах місцевого самоврядування, державної влади, правоохоронних та судових органах, СБУ, Головному управлінні розвідки, прокуратурі, МВС, ЗСУ та інших. Пріоритетним напрямком в майбутньому для держави має бути ретельний відбір абітурієнтів для навчання у вищих закладах освіти які займаються підготовкою кадрів для СБУ, якісне навчання таких осіб та подальше їх працевлаштування в цих органах. При цьому повинні виключатися факти корупції, родинних зв'язків, інших інтересів при підготовці кадрів. Особливу увагу слід звертати на високі мотиваційні, моральні, інтелектуальні та фізичні характеристики таких людей.

Список використаних джерел

1. Кримінальний Кодекс України.
2. Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua>.

КРИМНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ЗГВАЛТУВАННЯ

Христина Когут

студентка 4 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Наконечна І.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Із засобів масової інформації до нас дедалі частіше надходить інформація про численні випадки згвалтування жінок російськими військовими під час війни, яка зараз відбувається в Україні. Окрім ситуації, яка відбувається в наш час, випадки згвалтувань дедалі частішають, а злочинці залишаються безкарними, оскільки далеко не всі потерпілі зізнаються, що стали жертвами насилля.

Мета. Визначення кримінально-правових та кримінологічних ознак згвалтування, правових та психологічних наслідків внаслідок вчинення даного злочину, а також способи боротьби проти насилля.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ст. 29 проголошує, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість. У комплексі невід'ємних прав і свобод людини і громадянина важливе місце займає статева свобода, а всебічне забезпечення статевої недоторканості вважається виміром цивілізаційної зрілості суспільства, його здатності створити умови для гармонійного розвитку підростаючого покоління. Порушення статевої свободи особливо спостерігається зараз, під час війни, яка відбувається в нашій країні. Масові воєнні та геноцидні згвалтування – масове сексуальне насильство солдат над жінками країни-супротивниці на ворожій території як засіб винищення (заміни) ворожого генофонду, а також як засіб терору, залякування, зламування духу чи помсти. Найчастіше згвалтування відбувається із застосуванням фізичного насильства чи його погрозою, психологічним тиском (використовується залежність жертви від гвалтівника:

економічна, соціальна, психологічна; особливо в контексті домашнього насильства). Також використовується безпорадний стан потерпілої людини – сон, непритомність, сп'яніння, психічний розлад, інвалідність. Сутність зґвалтування полягає у вчиненні статевого акту насильно, поза волею потерпілого, без добровільної згоди. При зґвалтуванні статевий акт вчинюється насильно, тобто із застосуванням злочинцем фізичної сили (утримання силою, зв'язування, завдання ударів, побоїв і подібними діями, які могли змусити потерпілу припинити опір, зламати його). Наслідками зґвалтування можуть бути короточасний або тривалий розлад здоров'я жертви, зараження хворобами, що передаються статевим шляхом, небажана вагітність, тимчасові психічні розлади і захворювання, самогубство тощо.

Зґвалтування є одним із найбільш незаявлених злочинів по всьому світу. Особливо це стосується зґвалтувань в контексті домашнього насильства. Більшість людей не заявляють про зґвалтування через соціальний тиск, звинувачення жертви (зокрема самозвинувачення), страх за свою безпеку, небажання повторної віктимізації системою правосуддя, через психологічну травму, нанесену зґвалтуванням, та інші його наслідки.

Висновок. Проблема зґвалтування є досить серйозною в наш час, проте не всі це розуміють, оскільки безліч постраждалих мовчать, що стали жертвами сексуального насильства, через осуд з сторони знайомих та суспільства, не усвідомлюючи, що їхня думка є помилковою. В той же час злочинці досі перебувають на волі, продовжуючи скоювати злочини проти статевої свободи та недоторканості. Проте кількість злочинців можна зменшити, якщо потерпілі повідомлятимуть про те, що стали жертвами зґвалтування, внаслідок чого гвалтівники будуть нести кримінальну відповідальність. До того ж потерпілі зможуть отримати психологічну підтримку з боку спеціалістів, суспільства, близьких та спеціально створених організацій для боротьби з сексуальним насильством.

Список використаних джерел

1. Кримінальний Кодекс України.
2. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. – Северодонецьк, 2018 р.

ЗАХОДИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ВПЛИВУ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ

Олександра Козак

студентка 3 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Адміністративна відповідальність осіб, що не досягли певного віку, тобто неповнолітніх осіб, пов'язано зі значним збільшенням кількості проступків, вчинюваних такими особами. Ситуація посилення проблеми адміністративних правопорушень є наслідком як проблем державного характеру, тобто погіршення політичного, економічного та соціального положення в Україні, так і з технологічним прогресом. Такий стан викликає схвильованість не тільки у суспільстві, але і в державних органах, як законодавчих, так і виконавчих та вимагає теоретично-правового розгляду.

Мета. Дослідження проблем і особливостей правового статусу неповнолітніх та заходи адміністративного впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб.

Виклад основного матеріалу. Адміністративна відповідальність – вид юридичної відповідальності, яка настає внаслідок вчинення особами адміністративних правопорушень. Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного порушення 16-річного віку. До осіб віком 16-18 років, які вчинили адміністративне правопорушення, застосовуються заходи впливу:

- 1) зобов'язання публічно попросити вибачення в потерпілого;
- 2) попередження;
- 3) догана або сувора догана;
- 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам чи педагогічного, трудового колективу за їх згодою, а також окремим громадянам.

У випадку вчинення особами віком 16-18 років наступних правопорушень, вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах:

- незаконне вироблення, придбання, зберігання, перевезення наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах;

- дрібне розкрадання державного або колективного майна;

- порушення водіями правил експлуатації транспортних засобів;

- керування транспортними засобами в стані сп'яніння;

- дрібне хуліганство;

- поширювання неправдивих чуток;

- злісна непокоря розпорядженню або вимозі працівника міліції;

- порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передача іншим особам або продаж вогнепальної, холодної або пневматичної зброї [2].

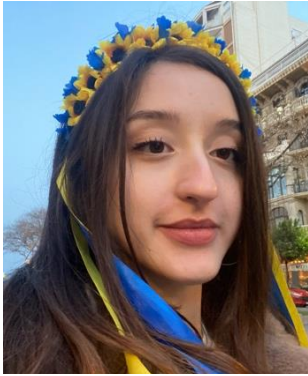
Висновок. Неповнолітні правопорушники, які досягли 16-річного віку, притягаються до адміністративної відповідальності на загальних підставах. До неповнолітніх віком від 14-ти до 16 років, за вчинення ними адміністративних проступків застосовуються заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП.

Такий підхід є надійною запорукою виховання громадян у дусі поваги до законів, формування у молоді впевненості в необхідності їх дотримання, і, в кінцевому рахунку, виховання у нових поколіннях громадян почуття законослухнянності як невід'ємної умови їх існування в демократичному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Ковальчук Ю. І. Адміністративне правопорушення неповнолітніх: ознаки та критерії // Часопис Київського університету права. – 2005. – Вип. 4. – С. 148–153.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07 грудня 1984 р. No 8073-X / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

**ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ. КРИМІНОЛОГІЧНА
ХАРАКТЕРИСТИКА
Світлана Самуляк**

студентка 3 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Наконечна І.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. За даними дослідження, проведеного на замовлення МОМ (міжнародної організації з міграції), з 1991 року від сучасних форм рабства постраждали понад 260 000 громадян України. Дана тема набрала значної актуальності, оскільки через збройний конфлікт на території України злочинна діяльність, пов'язана з торгівлею людьми, ще більше активізувалася, з'явилися нові форми експлуатації громадян, а також їх примусового викрадення та вивезення за межі території України. Варто зазначити, що за період воєнного конфлікту України з Росією з території України виїхало 4 млн. людей, переважна більшість котрих жінки та діти, які становлять найбільш вразливу категорію населення для торгівлі людьми.

Мета. Ознайомитися з основними нормативно-правовими актами про протидію торгівлі людьми, які діють на території України, дати кримінально-правову характеристику даного кримінального правопорушення та розглянути питання запобігання торгівлі громадян України.

Виклад основного матеріалу. Торгівля людьми, а також здійснювані з метою експлуатації вербування, переміщення, передача, переховування або одержання людей з використанням примусу, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію кваліфікується за ст. 149 КК України. Склад кримінального правопорушення:

- об'єкт кримінального правопорушення – свобода (воля), честь або гідність особи. Предметом цього правопорушення є людина.
- об'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується діянням, що може проявитися у формах, визначених диспозицією ст. 149 КК

- суб'єкт кримінального правопорушення – загальний (фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку).
- суб'єктивна сторона характеризується умисною формою вини та спеціальною метою – експлуатація.

Під **експлуатацією** людини в цій статті слід розуміти всі форми сексуальної експлуатації, використання в порнобізнесі, примусову працю або примусове надання послуг, рабство або звичаї, подібні до рабства, підневільний стан, залучення в боргову кабалу, вилучення органів, проведення дослідів над людиною без її згоди, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, примусову вагітність або примусове переривання вагітності, примусове одруження, примусове втягнення у зайняття жебрацтвом, втягнення у злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах тощо (згідно примітки 1, ст. 149 ККУ).

Висновок. У 2020 році Україна потрапила до країн другої категорії, за діяльністю яких потрібен нагляд. Через те, що суди продовжують ухвалювати м'які вирoki тим, хто причетний до торгівлі людьми, дане кримінальне правопорушення є глобальною проблемою сьогодення. Ймовірно, так відбувається через те, що судді недооцінюють тяжкість злочинів та мають усталені стереотипи. Частково причиною може бути корупція. Однак надію дає те, що 14 липня 2021 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року. Відповідно, Міністерство соціальної політики разом з іншими центральними органами виконавчої влади розробляє проект Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року. Можливо, саме він вирішить проблему розгляду справ стосовно кримінальних правопорушень, які виникають у сфері торгівлі людьми.

Список використаних джерел

1. Кримінальний Кодекс України.
2. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. – Київ.: Видавництво «Фенікс», 2019. – 120 с.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua>.

**ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ-ОСНОВА ЗБЛИЖЕННЯ
ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА КРАЇН
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

Таміла Рудак

студентка 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник - Малиновська І. В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Відносини з Європейським Союзом у нинішній ситуації зовнішньо та внутрішньополітичній ситуації – це можливість для України здійснити стратегічний вибір на майбутнє, який буде залежати від місця і ролі нашої держави в новій системі міжнародних відносин.

Мета. Висвітлити тему європейської інтеграція, як основу зближення правової системи України та країн ЄС.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні в умовах глобалізації інтеграційні процеси набувають величезного розвитку. Інтеграція – незворотній процес, який охоплює всі галузі громадського життя. Головною метою України є вступ до європейських інтеграційних об'єднань.

Завданнями інтеграції України до ЄС є:

- співпраця України з ЄС потрібна для технічного оновлення Українського виробництва;
- гарантування виходу на Європейський ринок, можлива конкуренція з іншими країнами;
- перейняти досвід та правові принципи Європейських країн.
- пристосування України до законодавства ЄС, що задовольняє розвиток політичної, соціальної, підприємницької, культурної активності громадян України. [1, с.5].

Україна не брала певних зобов'язань на рахунок адаптації власного законодавства до законодавства ЄС, подібних тим, що покладаються на держави-кандидати на вступ. Можна прийняти до уваги те, що пріоритетом

України у сфері інтеграції до Європейського Союзу визначено адаптацію національного законодавства до права ЄС в малій кількості сфер законодавства економічного характеру [2, с.221].

Україна є надійним та майбутньо реалізованим партнером Європейського Союзу і прямує до набуття членства в ЄС. Це процес не з швидких, але ми йдемо за планом, виконуємо Угоду про асоціацію з ЄС, приймаємо необхідні закони та проводимо потрібні реформи.

Згідно з євро-інтеграційним курсом українська влада взяла на себе зобов'язання проводити реформи, що назавжди позбавить нас залишків радянського минулого, бюрократії, неповаги до людей, економічною відсталістю. І через деякий час Україна буде розвиненою країною з високим та інтелектуальним рівнем життя.

Висновок. Україна вже вступила до процесу приєднання до ЄС. Але зараз Євросоюз просто не уявляє, як можна прийняти нас екстерном, тому що спрощеної процедури прийняття до ЄС немає.

Не можливо просто взяти і вступити до ЄС. Є багато різних нюансів, які передбачені законодавством в різних сферах. Євросоюз має встановлені стандарти для всіх галузей. Щоб Україна змогла відповідати всім критеріям, треба проводити масштабні реформи та приймати нові закони. Є шанс, що Україна ввійде в ЄС швидше, але це тільки на початках, кінцеві результати ніхто навіть не прогнозує.

Список використаних джерел

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – №40. – Ст.2021. Європейська інтеграція-п2.
2. Гнатівський М. М. Європейський правовий простір. Концепція та сучасні проблеми / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – К. : Проміні, 2015. – 224 с.

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА УКРАЇНИ

Віктор Болюк

студент 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність теми. Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) є еталоном та останньою інстанцією з відновлення порушених прав. До нього звертаються всі ті хто втратив надію на справедливість у своїй державі. Україна у такому випадку не є винятком, адже на розгляді ЄСПЛ наразі перебуває 10000 скарг відповідачем яких є наша держава. На сьогодні рішення ЄСПЛ є звичним атрибутом при розгляді національними судами. Посилатись на них при подачі скарги чи клопотання стало правилом гарного тону.

Мета. Висвітлити рішення Європейського суду з прав людини як джерело права в Україні.

Виклад основного матеріалу. Правовою основою застосування рішень Європейського суду з прав людини є Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». (зі змінами та доповненнями), норми якого надають можливість розглядати рішення ЄСПЛ в якості джерела права. Судова практика рухається у напрямку використання правил, сформульованих у рішеннях ЄСПЛ, в якості обов'язкових правил поведінки у типових ситуаціях. В Україні загальні суди при розгляді цивільних та кримінальних справ беруть до уваги та застосовують рішення Європейського Суду з прав людини, оскільки в статті 17 Закону України «Про виконання рішень та вживання практики Європейського суду з прав людини» передбачає застосування судами Конвенції та практики ЄСПЛ як джерела права, а порядок посилання на Конвенцію та практику Суду визначає 18 стаття цього Закону [1].

Розуміючи суть рішень ЄСПЛ, можна говорити про неформальні правила їх використання практиками при підготовці процесуальних документів чи ухваленні судових рішень.

Застосування рішень ЄСПЛ як джерел права в національній системі права має двобічний характер. Якщо на теоретичному рівні досі ведуться суперечки з приводу застосування рішень ЄСПЛ як джерел національного права, то правозастосовна практика свідчить про активне їх використання. Н. Блажівська на підставі проведеного дослідження доходить такого висновку: «У романо-германській правовій системі мотивувальні позиції Європейського суду повинні займати місце поруч із законом, в англосаксонській – поруч із прецедентом найвищої сили, а там, де доктрина виступає основним джерелом права, – прирівнюватися до доктрини. Якщо національні правові системи піддаються інтернаціоналізації, рішення Європейського Суду повинні висуватися на перший план». Водночас авторка зазначає: «У сучасних умовах передчасно оголошувати рішення Європейського суду частиною національного права. Правильніше застосовувати формулу «входять у правову систему» [2, с. 228].

Висновок. Рішення ЄСПЛ вже давно стали частиною національної системи права. Для підтвердження цієї тези варто звернутися до Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Здавалося б, ухвалення цього закону і сама його назва мали б зупинити суперечки з приводу застосування практики ЄСПЛ як джерела права. Проте із прийняттям даного Закону наукові дискусії не згасають. Досліджуючи вміст Закону, варто звернути увагу на ст. 17, в якій сказано: «Суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права». Законодавець фактично закріпив як джерело права не тільки Конвенцію, а й практику ЄСПЛ.

Список використаних джерел

1. Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
2. Блажівська Н. До питання про місце рішень Європейського суду з прав людини у національній правовій системі. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 4. С. 226–230, С. 228.

ФОРМА ПРАВЛІННЯ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ

Наталія Торбин

студентка 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. В умовах сучасного державотворення надзвичайно гостро стоїть проблема вдосконалення форми правління, особливо в країнах з перехідною економікою, зокрема в Україні. Від ефективності реалізації принципу поділу влади, який є одним із основних принципів якісної діяльності державних інституцій у будь-якій сучасній демократичній країні, залежить досконалість форми правління. Вибір тієї чи іншої форми правління, удосконалення якої рано чи пізно стикається з проблемою кожної країни, оскільки на певному етапі розвитку країни існує об'єктивна суперечність між новим змістом правління та старою формою правління.

Мета. Встановити основний зміст категорій форм державного устрою, що охоплює всі їх види, та провести дослідження теоретичних концепцій монархічних та республіканських держав, які можуть бути втілені в сучасну політичну практику.

Виклад основного матеріалу. Форма правління – базовий елемент форми держави. Справедливою є думка про те, що за «чистої» абсолютної монархії досягнення демократичного політичного режиму фактично неможливе. Така форма правління також буде важко сумісною з федеративним устроєм держави. Звичайно, з цього правила існують винятки у вигляді ОАЕ, Малайзії, однак такий підхід концептуально підтверджується практикою [1, с. 89]. Розглядаючи республіку, слід зазначити протилежні тенденції. Республіканська форма правління у багатьох працях дослідників ХХ-ХХІ ст. розуміється як синонім демократичного політичного режиму та сумісності різних адміністративно-територіальних устроїв.

Політичну, економічну, соціальну та правову сфери можна поєднати у дві рівнозначні групи. Через близькість політичної та правової сфер перша група іменуватиметься політико-правові чинники, а друга група – соціально-економічні. Розрізняючи політико-правові фактори, до них варто відносити:

- правосвідомість (правову ментальність) населення;
- політичний режим;
- сформовані форми правління сусідніх держав, їх досвід;
- вплив політико-правових ідей та навчань;
- втручання у правовій чи військовій формі сторонніх держав.

Оцінюючи правосвідомість як чинник впливу становлення форми правління держави, необхідно звернутися до праць І. А. Ільїна. Саме вітчизняний політичний діяч був одним із перших, хто висловив думку про залежність форм правління від рівня правосвідомості. Суспільство, що у стані дефіциту правосвідомості, бо як його кінцевої форми – правової культури, неспроможна реально впливати на що відбуваються у державі процеси організації верховної влади [2, с. 26]. Під час розгляду правосвідомості слід приділити особливу увагу правової ментальності народу. На думку А. Ю. Мордовцева, правова ментальність - це основа формування національної правосвідомості, що визначає неповторний колорит та специфіку змісту останнього, характер його проявів.

Висновок. Виявлені закономірності впливу факторів політико-правової групи на становлення форми державного правління однозначно показують, що цей процес не є стихійним, а зумовленим тими чи іншими обставинами. У конкретний історичний період кожна держава зазнає змін в організації верховної влади, що залежить від тих факторів, які найбільше впливають на правовідносини.

Список використаних джерел

1. Процюк І. Форма державного правління: до питання про співвідношення форми і змісту. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук, праць / редкол.: Ю. Барабаш та ін. Харків: Право, 2013. Вип. 25. С. 3-14.
2. Рабінович П. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник. Київ: Атіка, 2001. 176 с.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

Вероніка Стефанишин

студентка 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Повага та ефективний захист прав і свобод людини є невід'ємною частиною верховенства права та демократії. Питання дотримання, забезпечення, ефективного забезпечення та захисту основних прав і свобод людини було предметом неодноразового дослідження багатьох науковців. Відповідно до ч. 2 ст. Стаття 3 Конституції України «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і напрям діяльності держави. Держава відповідає перед народом за свою діяльність. Заохочення та захист прав і свобод людини є першочерговим обов'язком держави». Держава». Глава II Конституції України присвячена правам, свободі та відповідальності людини. Президент України визнаний гарантом прав і свобод людини.

Мета. Пригадати та зрозуміти основні положення забезпечень основних прав і свобод людини.

Виклад основного матеріалу. Основні права і свободи – це гарантовані державою права громадян. Ці права і свободи вважаються найважливішими в державі, і вони визначають зміст інших прав і свобод громадян.

Основні права і свободи тісно пов'язані з поняттям прав людини. У свою чергу, загальне поняття прав людини знаходить своє філософське коріння в понятті природних прав. Права людини вважаються природними, а не створеними законодавством [1, с. 143].

Сьогодні громадяни мають певну правову основу для ефективної реалізації Конституції України, яка надає їм право звертатися до органів влади, у тому числі щодо рішень, дій чи бездіяльності органів влади та їх посадових осіб.

Держава виконує правоохоронні функції, створює систему судових і правоохоронних органів, дає можливість людям глибше усвідомлювати державно-правові явища, усвідомлювати механізми захисту прав людини і громадянина від протиправних порушень, формувати ідеологічну концепцію [2, с. 19].

Тому, саме права людини мають стати найголовнішою метою перетворень, які покликані принципово змінити відносини між державою і людиною шляхом послідовної демократизації багатоманітних взаємовідносин громадян з органами державної влади та посадовими особами.

Висновок. Більшість людей вважають, що світі погано дотримуються забезпечення основних прав і свобод через відсутність належних механізмів правозастосування. У багатьох випадках реальні гарантії прав окремої особи або групи осіб залежать від тиску міжнародного співтовариства і значною мірою – від роботи неурядових організацій. Це менше, ніж достатній стан справ, оскільки може сплинути надто багато часу від факту порушення прав людини до звернення до ООН чи Ради Європи.

Будь-яка особа повинна мати можливість вільно обрати спосіб захисту своїх порушених прав. Також вона має бути впевнена, що держава гарантує рівну можливість для будь-якого, незалежно від віри, раси, місця проживання, матеріального становища, віку і статі, скористатися цими способами захисту. В протилежному випадку прагнення сучасної держави до демократії, законності, свободи, рівності, гуманізму, правової держави, виражене в конституційних нормах і принципах, залишиться лише декларацією про наміри.

Список використаних джерел і літератури

1. Опольська Наталія. Механізм забезпечення прав і свобод людини в динамічному вимірі. «Право України», 2019-№4, с. 17-22.
2. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: підручник. Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 305 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Владислав Майструк

студент 2 курсу спеціальності «Право».

Науковий керівник – Малиновська І.В.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність теми. З 2014 року в нашій державі почалось запровадження адміністративно-територіальної реформи. В результаті реформування територіальної організації влади в Україні очікуються сприятливі умови для стабілізації в соціально-економічній сфері, налагодженні співпраці влади із суспільством та гарантування кожній людині реальне додержання та захист її прав та свобод.

Мета. Розглянути проблеми організації влади в Україні.

Виклад основного матеріалу. Одна з найбільш важливих проблем у процесі конституційного регулювання в будь-якій державі світу – це досягнення оптимальної моделі організації державної влади [1].

Провівши моніторинг реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади можна виділити наступні проблеми:

- нестача необхідної інформації щодо нового порядку отримання послуг, які надають органи влади. Шляхи вирішення: облаштування у місцях прийому суб'єктів звернень інформаційних стендів із зразками відповідних документів та інформації, розширення спектру послуг в Додатку Дія;
- відсутність комп'ютерного забезпечення та якісного підключення до мережі Інтернет. Шляхи вирішення: розроблення рекомендацій щодо забезпечення надання якісних освітніх інноваційних послуг у територіальних громадах, особливо для малозабезпеченого населення у віддалених населених пунктах;
- розбіжності у нормативних документах, які можуть призводити до складнощів у взаємодії між різними органами влади під час надання певних

адміністративних послуг. Шляхи вирішення: усунення колізій та прогалин в законодавстві;

- нестача кваліфікованих кадрів. Шляхи вирішення: створення умов для збереження кадрового потенціалу, підвищення кваліфікації працівників та мотивація трудових мігрантів повертатись в Україну;

- відсутність конституційного закріплення реформи децентралізації. З політичних причин не вдалося ухвалити необхідні зміни до Конституції, тому децентралізацію було вирішено впроваджувати через ухвалення нових та шляхом зміни існуючих нормативно-правових актів;

- зростання протиріч між центром і регіонами та політизація діяльності органів місцевого самоврядування. Якщо раніше місцеві еліти йшли на вибори за списками, переважно, парламентських партій, то в 2020 році вони надавали перевагу участі у позапарламентських і навіть де-факто місцевих політичних проектах;

- війна з Росією – одна з найбільших і актуальних проблем сьогодення. Шляхи вирішення: запровадження жорстких санкцій проти країни – агресора [2, с. 256].

Висновок. За роки впровадження децентралізації влади в Україні вже можна виділити як певні досягнення, так і проблеми, які ще потребують свого вирішення. Враховуючи важливість та актуальність процесів децентралізації влади для долі нашої державності, важкі умови її реалізації, не дивно, що процеси реформування регіональної політики відбувалися доволі складно, а часом і неоднозначно. Більшість із цих проблем потребують належного законодавчого врегулювання та наявності політичної волі з боку керівництва держави. Їх успішне вирішення вимагає проведення громадських обговорень, консультацій з експертами, науковцями і, звичайно, широкого залучення до вирішення цих проблем мешканців самих громад.

Список використаних джерел:

1. [Концепція про реформування місцевого самоврядування і територіальну організацію влади в Україні від 1 квітня 2014 р. № 333-р.](#)
2. Лазор О.Д., Лазор О.Я. Служба в органах місцевого самоврядування: Науково-практичний коментар: Навчальний посібник. 2-е видання. – К.: Дакор, 2017. – 424 с.

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»
Проблема: «ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ
І ЇЇ ТУРИСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ»

8 квітня 2022 року о 13:00

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/fjx-arzm-ikz>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки (спеціальність «Готельно-ресторанна справа»), кандидат географічних наук, спеціаліст вищої категорії С. М. ПАВЛЮК.

СЕКРЕТАР – спеціаліст першої категорії Н. М. МАКСИМ'ЮК.

ПОЧАТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.
СТАРІ ТУРИСТИЧНІ ПРИТУЛКИ НА ЧОРНОГОРІ

Марина Дуленчук

студентка 2 курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Науковий керівник – Максим'юк Н.М., спеціаліст першої категорії.

Актуальність проблеми. Початком активного туризму у наших горах можна вважати середину ХІХ століття, саме тоді як свідчать рекламні та інформаційні брошури того часу, туризм набув масового характеру. Перший описаний туристичний похід датується 1858 роком, коли М. Романовський з Космача через гори Рокиту, Гордю, Шекелівку та Синяк добрався до Чорногори, а назад повертався через Микуличин. Завдяки популяризації походів в той період, у Карпатах почали будувати туристичні притулки, високо в горах, для розміщення туристів. Тому дуже важливо пам'ятати і досліджувати туристичні притулки, які були побудовані і надавали туристичні послуги сто років тому.

*«Ось, кажуть, подорож – найкращий засіб просвітити себе у всьому:
правда, точно правда! Як багато чому тут навчишся»*

Микола Чернишевський

Мета моєї студентсько-наукової конференції охарактеризувати «Початок туризму в Українських Карпатах. Старі туристичні притулки на Чорногорі, що дасть можливість краще пізнати регіон з туристичної сторони, познайомитися з туристичними притулками, які будувалися в Карпатах 100 років тому, хто допомагав у будівництві і як їх будували.

Виклад основного матеріалу. Будівництво туристичних притулків у Карпатах розпочалося наприкінці XIX століття силами Польського Товариства Татранського через його східно-карпатські відділення. Перший гірський притулок був закладений ще у 1878 році на полонині Гаджина в Чорногорі.

У 1881 році Станіславським відділенням були зведені ще 2 притулки – на Заросляку та на полонині Завоєля. Всього напередодні II Світової війни із 78 притулків для туристів у Польщі 47 знаходились на теренах Східних Карпат.

1. Туристичний притулок на полонині Гаджина: Туристичний притулок Польського Товариства Татранського імені Яна Грегоровича на полонині Гаджина. Збудований притулок у 1878 році на замовлення Чорногірського відділу ПТТ (м. Коломия) на полонині Гаджина. Будинок відпочинку Карля Годена на полонині Гаджина. Писати про те хто ж такий Кароль Годен це окрема стаття, а все що нам про нього треба знати так це те, що він був менеджером туристичного притулку на Заросляку до 1935 року. Тоді набравшись досвіду ведення цієї справи, він купує землю на полонині Гаджина та за допомогою гуцулів у 1934 починає будівництво свого притулку. Завершується будівництво 1938 року і одразу притулок набуває популярності серед туристів.

2. Туристичний притулок на Заросляку. Перша колиба на Заросляку була збудована у 1876 році, тоді ще не як притулок, а скромний будиночок пастухів, які облюбували собі гарне місце неподалік Говерли, трішки нижче злиття двох струмків Прутець Заросляцький та Прутець Козьмеский.

Через два роки у 1878 Станіславський відділом Товариства Татранського взяту в оренду цю галявину для побудови притулку, і вже 1881 році тут постає "Притулок в Чорних Горах під Говерлюю".

3. Туристичний притулок під Піп-Іваном. Першу згадку про притулок в цих околицях ми знаходимо в щоденнику №8 Товариства Татранського за 1882 рік, що під Попом-Іваном збудований притулок, окрім цієї короткої згадки більше ніякої інформації. В щоденнику №9 за 1883 рік знаходимо трішки більше інформації, а саме про те, що притулок розташований над Шибенем і він разом з притулком на Гаджині мають відігравати ключову роль в мережі схрониськ на Чорногорі. Барбара Бартош у своїй праці пише, що притулок на полонині Гропа під Попом-Іваном збудовано 1883 році Чорногірським відділом Товариства Татранського. А у щоденнику №10 за 1894 рік пише, що серед дороговказів які встановило товариство на Чорногорі є ті які ведуть до притулку на Гропі.

4. Дворек Чорногірський в Жаб'є або притулок в Верховині. 28 липня 1892 року Чорногірським відділом ТТ у Жаб'є (нині Верховина) відкривається Дворек Чорногірський в Жаб'є.

5. Туристичний притулок на Яблуницькому перевалі. Почали будівництво схрониська на Татарському перевалі за сприянням Станіславського відділу Польського Товариства Татранського (ПТТ) в 1932 році. Урочисте відкриття схроніска відбулось 2 лютого 1934 р.

6. Туристичний притулок під Кукулем. Почали будівництво навесні 1937 року, для будівництва було прокладено дорогу з Ворохти для транспортування матеріалів. Відкриття будинку відбулось 23 грудня 1938 року і офіційне освячення 6 січня 1939 року.

7. Гарцерський притулок на Костричій. Будівництво схроніска на Костричі розпочалось в травні 1934 року, проте слід відзначити, що ідея збудувати тут притулок з'явилась 1933 року. Троє гарцерів (скаутів), мандруючи до Говерли, зупинились на південних схилах Кострича. Це місце їм дуже сподобалось, тож з'явилась ідея створення тут притулку, а вже через

рік будівництво розпочалось. 16 грудня 1935 року, відбулося офіційне відкриття та освячення нового притулку. Це був сучасний популярний притулок, з електрикою, гарячою та холодною водою, каналізацією та телефоном.

8. Притулок під Смотричем. Будівництво почалось 1932 року і тривало аж до 1939, хоч приймати відвідувачів почали вже у 1934 році. Схроніско під Смотричем (*Schronisko AZS pod Smotrcem*) або як його ще називали "на Погорілці" було збудовано за кошт Нартярської (лижної) Секції Академічного Союзу Спортивного з Варшави.

9. Туристичний притулок на Маришевській. Протягом 1935 року велися будівничі роботи і за рік вони були закінчені. В лютому 1936 року будинок вже почав приймати перших туристів, хоч офіційне відкриття та освячення відбулось в січні 1937 року. Притулку надано ім'я Зігмунта Клемецевича, заслуженого діяча асоціації.

Висновок. Розвиток туризму в Карпатах зумовлений будівництвом перших туристичних притулків, яке розпочалося наприкінці XIX століття. Почали з'являтися перші туристи, які відігравали значну роль на розвиток цілого краю. На жаль, під час Другої світової війни майже всі притулки були зруйновані, розвиток краю зупинився, почався занепад туризму в Карпатах.

Список використаних джерел

1. <http://kapnatu.blogspot.com/2020/10/blog-post.html>
2. https://gazeta.ua/articles/history/_akimi-buli-turistichni-pritulki-u-karpatah-100-rokiv-tomu/818223

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ВЕРХОВИНЩИНИ

Юрій Зеленчук

студент 3 курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Науковий керівник – Павлюк С.М., кандидат географічних наук, спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Верховинщина – одна з територій, де є великий потенціал розвитку різноманітних видів туризму (пізнавального, оздоровчого, гірського пішохідного та лижного, сільського зеленого, екологічного, сталого, фестивального). Туристично-рекреаційна сфера – це саме та сфера, яка зможе в близькому майбутньому допомагати триматися на стабільному розвитку Верховинському району. Тому дуже важливо виявити ресурсну базу для цієї сфери, напрямки розвитку та умови для подальшого залучення інвестицій.

Мета. Охарактеризувати «Сучасний стан та перспективи розвитку туризму Верховинщини».

Виклад основного матеріалу. Одним з основних природних туристичних ресурсів Верховинщини є рельєф, зумовлений знаходженням регіону у гірській місцевості. На території виділяють п'ять орографічних областей: Чорногірський хребет, Чивчинський масив, Гринявські гори, хребет Кострича та Покутсько-Буковинські Карпати. На території ОТГ Верховинського району присутні ресурси для розвитку гірськолижного туризму, придатних для розвитку зимових видів відпочинку. Гірськолижний туризм належить до спеціальних видів туризму, адже є комбінованим видом. Гірськолижному туризму притаманна яскраво виражена сезонність. Туристи-водники облюбували береги цих річок ще на початку сімдесятих років. Їх привабляли тут пороги і шивери Чорного Черемоша, які пізніше дістали від них власні назви: “Дземброня”, “Білий кінь”, “Гуки”. Річка Чорний Черемош був, є і ще надовго залишиться “меккою” до якого щорічно приїжджають на її

береги, щоб пройти складними водними маршрутами третьої категорії складності (всього є п'ять), щоб позмагатися в своїй майстерності, щоб випробувати все нові і нові види катамаранів, щоб випробувати себе в даному туризмі [2, С.87]. В межах 3 ОТГ, які сформувалися на території Верховинського району можна виділити основні курортні місця: Буркут з мінеральною водою та ландшафтами Карпат надають шанс використовувати кліматолікування. Враховуючи специфіку регіону, вирішення проблем громад регіону неможливе без прискореного розвитку економіки і особливо його основної галузі – сільського туризму. Заповідні території, які є природною базою для комплексного оздоровлення відпочиваючих. Відносна ізольованість Верховинщини від шкідливого антропогенного впливу та добра збереженість природи, природне різноманіття виводить територію на Європейський рівень розвитку сталого та екологічного туризму [1, с. 26-29].

Сприяє розвитку рекреаційно-туристичної сфери віддаленість від промислових центрів, у самому районі немає підприємств – забруднювачів навколишнього середовища, сусідство ОТГ району з малонаселеними екологічно-стабільними гірськими територіями Румунії, Закарпаття, Буковини та Івано-Франківщини зокрема, різноманітність гірських ландшафтів, наявність двотисячників, сприятливі природні ресурси [2, С.85].

Висновки. Аналізуючи наявні рекреаційно-туристичні ресурси та стан розвитку рекреаційно-туристичної сфери, можемо стверджувати, що Верховинщина залишатиметься однією з найперспективніших в цій сфері, що в свою чергу доводить, що за сучасних умов, і в майбутньому потрібно дані ресурси використовувати з оптимальною раціоналізацією.

Список використаних джерел

1. Аналітичне дослідження з вивчення стану і тенденцій розвитку туризму в сільських громадах Карпатського регіону / Матеріали програми прикордонного співробітництва Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна. – м. Івано-Франківськ, 2021 р. – 36 с.
2. Гаврилюк О.В. Проблеми і перспективи раціонального використання рекреаційних ресурсів Івано-Франківської області // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. – вип. 15. – 2008. – С. 85-91.

СЕКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»

Проблема: «СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ І СВІТІ»

8 квітня 2022 року о 14:45

Посилання на відеозустріч у Google meet <https://meet.google.com/zat-jchv-kvh>

КЕРІВНИК – голова циклової комісії дисциплін професійної та практичної підготовки (спеціальність «Туризм»), спеціаліст вищої категорії
Е.М. ВОЛЬВИН.

СЕКРЕТАР – спеціаліст першої категорії М.Я. РУДЕЙЧУК-КОБЗЄВА

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇН СВІТУ

Наталія Королик

студентка 2 курсу, спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Вольвин Е.М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Туристична сфера систематично зростала та розширювалась, виступаючи в якості однієї найбільших динамічних галузей світової економіки. Найбільшого удару розвитку економіки країн світу з 2019 року завдано обмеженнями пов'язаними з пандемією, що призвело до масового скасування або перенесення поїздок по всьому світу. Не тільки пандемія зупинила міжнародні потоки і поступлення від міжнародного туризму: це також терористичні акти, збройні конфлікти всередині держави та зовнішні між країнами. Всі фактори в сукупності створили негативний фон для розвитку міжнародного туризму в світі.

Мета. Вивчити причинно-наслідкові зв'язки, динаміку розвитку і вплив міжнародного туризму на економіку країн світової спільноти, в тому числі України. Проаналізувати фактори негативної дії (період 2019 – початок 2022 рр.) в розрізі наслідків пандемії, збройних конфліктів і терористичних актів в країнах Європи і Азії.

Виклад основного матеріалу. До 2019 року індустрія туризму виступала однією із форм міжнародної торгівлі послугами, що динамічно розвивалася. За останні 20 років темпи збільшення кількості прибулих іноземців у світі становили – 5,1 %, валютних надходжень – 14 %. Згідно з даними ВТО кількість туристичних прибутків у 2019 р. становила 1,5 млрд. (приріст 54 млн порівняно з 2018 р) [2]. Найбільше заробили на туризмі у 2019 р. США – 264,6 млрд. дол., на другому місці Іспанія – 81,4 млрд. дол., на третьому місці Франція – 72,9 млрд. дол., Україна – 1,99 млрд. дол. [2].

Водночас з 2019 року показники динаміки міжнародного туризму сповільнилися на фоні певних факторів: наслідки пандемії, глобальний економічний спад, геополітична і соціальна напруженість у суспільстві деяких країн, терористичні акти і збройні конфлікти.

Незважаючи на це, туристична галузь у розвинених країнах світу є одним із джерел надходжень для підвищення економічних показників держави. Міжнародний туризм виступає для кожної країни:

1. важливим джерелом надходжень і поповнення бюджетів і формування ВВП;
2. формує галузі, що обслуговують індустрію туризму;
3. позитивно впливає на збільшення доходів населення і підвищення добробуту загалом.

На Україні з її надзвичайно багатим ресурсно-бальнеологічним потенціалом міжнародний туризм розвивається повільніше. Частка туристичної індустрії в загальній економіці України – 4 %, що є нищим показником порівняно з світовим – 10 % [2]. Причини цього також пов'язані з внутрішніми проблемами в країні і геополітичними тенденціями світу:

1. нестабільність економіки, через збройний конфлікт на сході України; який у 2022 році переріс у повномасштабну російсько -Українську війну;
2. анексія Кримського півострова;
3. недостатньо розвинена інфраструктура туристичних об'єктів і доріг;
4. недостатньо конкурентний туристичний продукт;

5. недостатня промоційність бренду України, як держави.

Систематизувавши результати досліджень туристичної індустрії визначено такі тенденції розвитку міжнародного туризму в майбутньому:

1. підвищення якості туристичного продукту і збільшення гарантій безпеки подорожі,

2. збереження і відновлення здоров'я, а також стан навколишнього середовища, що стане домінуючим чинником у залученні туристів для відпочинку у сільські райони,

3. значна комп'ютеризація і поява нових систем бронювання [1].

Висновки. Міжнародний туризм – важлива складова економіки країн світу. Незважаючи на негативні чинники сьогодення: пандемія 2019 року, терористичні акти, збройні конфлікти і війни, природні катаклізми; туризм обновляється, пристосовується до змін. Завжди шукає нові форми розвитку і інвестиції в глобалізованому світі, де подорожі – невід'ємна складова життя людини.

Список використаних джерел

1. Кудінова І. П. Туризм як фактор соціально-економічного розвитку та його інноваційні напрями. *Bioeconomics and agrarian business*. 2019. URL: [hΣp://doi.org/10.31548/bioeconomy2019.01.050](http://doi.org/10.31548/bioeconomy2019.01.050)

2. Пробоїв О.А. Вплив міжнародного туризму на економічну політику країни в умовах пандемії COVID -19. / *Приазовський економічний вісник*. - 2021.- № 1(24).- С.22-29.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ

Анна Гринів

студентка 2 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Вольвин Е.М.,

спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день ми розглядаємо активний туризм як перспективний напрямок розвитку туризму. Процеси урбанізації та пришвидшення темпу життя збільшують потребу активного відпочинку.

Розвиток нових напрямів активного туризму – екстремального, пригодницького, наддалеких вітрильних та інших подорожей, проведення комбінованих за видами туризму подорожей з використання наявних природно-рекреаційних, історико-культурних та кадрових ресурсів країни не тільки створює умови для залучення населення до активних занять туризмом, а й має стимулюючий вплив на розвиток міжнародного та зарубіжного туризму, сприяє загальному розвитку туристичної галузі як високорентабельної галузі економіки України та світу.

Мета. Дослідити стан та тенденції розвитку активного виду туризму в Україні та світі.

Виклад основного матеріалу. Активний туризм – це вид туризму, що передбачає певні фізичні навантаження з використанням активних засобів пересування переважно на територіях з унікальним ландшафтом та збереженим природним середовищем [2].

Аналіз регіонального розвитку активного туризму в Україні показав, що практично в усіх куточках країни є умови для його розвитку, проте в кожному з них є переваги для активізації якогось певного виду: для гірськолижного туризму – Карпати (Буковель, Яблуниця, Славське, Драгобрат, Боржавські полонини, Вишків та ін.); для вітрильного туризму – береги Дніпра і узбережжя Азовського та Чорного морів; для спелеологічного – Поділля,

Буковина, Причорномор'я та Гірський Крим. Для пішохідного і велосипедного туризму умови існують практично всюди [1].

Розвитку міжнародного спортивно-оздоровчого туризму в Західній Європі сприяють природні фактори: мозаїчність ландшафтів, сполучення прибережних регіонів і гірських пейзажів. Аналізуючи розвиток активного туризму в країнах Америки, можна виділити Центральноамериканський та Південноамериканський макрорайони. До пляжного відпочинку в острівних країнах додається безліч активних розваг: від сафарі у джунглях до відвідування карстових печер. Австралія та Океанія є лідируючим макрорегіоном світу з розвитку водного туризму. В Азійському макрорегіоні слід виділити Китай, який має ідеальні умови для розвитку усіх видів активного туризму в цьому регіоні: пішохідного, лижного, водного і, особливо, – гірського.

Висновки. Важливою складовою розвитку туризму останніх років є напрямок активного туризму, зважаючи на сприятливі умови і ресурсний потенціал для його розвитку у світі та Україні. Цей напрямок туристичної діяльності є вагомим складовою світового туризму як за кількісними, так і за економічними показниками. У багатьох країнах світу він динамічно розвивається в силу своєї соціальної затребуваності і набуває геопросторових масштабів.

Список використаних джерел

1. Волкова І. «Розвиток спортивно-оздоровчого туризму в Україні» / Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.-2014.- № 1144.
2. Ячнюк М.Ю. «Теоретичні засади використання засобів активного туризму в рекреаційній діяльності студентської молоді» / Молодий вчений.-2017.- № 3.1 (43.1).

ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ В УМОВАХ COVID-19

Марія Данилюк

студентка 3 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Рудейчук-Кобзєва М.Я.,
спеціаліст першої категорії.

Актуальність проблеми. Поширення загрози COVID-19 у всьому світі змінило діяльність усіх суб'єктів господарювання. Сфера туризму постраждала найбільше, адже цей вид діяльності спрямований на безпосередній контакт із людьми.

Мета. Метою дослідження є аналіз впливу пандемії COVID-19 на стан світової індустрії туризму та вивчення особливостей цього впливу.

Виклад основного матеріалу. Висвітленню стану туристичної індустрії у цілому в умовах пандемії COVID-19 і її похідних – готельного чи ресторанного бізнесу присвячують останнім часом багато науковців і практиків. Основою їх публікацій є надання рекомендаційних заходів, які необхідно провести для відновлення економічного, соціального та екологічного впливу туризму на розвиток окремих територій [4].

Найболючіше відчуває вплив пандемії найбільш вразлива галузь економіки — туризм. Поширення пандемії COVID-19 стало чинником форсажору, який миттєво змінив всю туристичну галузь.

Принциповою відмінністю цієї пандемії від тих, з якими людство вже стикалося раніше (пандемія чуми, «іспанки» тощо), є одночасне виникнення так званої «пандемії страху», пов'язаної зі стрімким розвитком інформаційних технологій і миттєвим поширенням інформації в сучасному світі [3].

Всесвітня туристична організація (UNWTO) зазначає, що з врахуванням минулорічних результатів клопіткої роботи, внаслідок Covid - 19 індустрія туризму затримається в розвитку мінімум на п'ять – сім років [2].

У їх розробленні рекомендацій щодо пом'якшення соціально-економічного впливу пандемії на сферу туризму брали участь Всесвітня

організація охорони здоров'я (WHO), Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO), Міжнародна рада аеропортів (ACI), Міжнародна асоціація круїзних ліній (CLIA), Міжнародна асоціація повітряного транспорту (IATA), Всесвітня рада з туризму і подорожей (WTTC) та багато інших. Дані рекомендації можна розділити на три окремих блоки: управління кризою та пом'якшення її наслідків; стимулювання прискореного відновлення туризму; підготовка до майбутнього [1].

Висновки. Криза пов'язана з пандемією COVID-19, змусила туристичний бізнес вийти із зони комфорту та шукати інноваційні шляхи розвитку та діяльності.

Список використаних джерел

1. Daily electronic newspaper of the Russian Union of Travel Industry (electronic journal). Available at: https://ratanews.ru/news/news_6042020_6.stm (accessed 21 April 2020).
2. International tourist arrivals could fall by 20-30% in 2020: [Електронний ресурс]. URL: <https://www.unwto.org/news/international-tourism-arrivals-could-fall-in-2020>
3. Даниленко-Кульчицька В. А. Вплив пандемії Covid-19 на туристичний ринок світу та України. Причорноморські економічні студії. 2020. №58. С. 120 – 124.
4. Стойко І.І., Зарихта Д.А. Індустрія туризму: проблеми і перспективи відновлення і оновлення готельного бізнесу після пандемії коронавірусу [Електронний ресурс] / І.І. Стойко, Д.А. Зарихта // Соціально-економічні проблеми і держава. 2021. Вип. 2(25). С.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Уляна Клим'юк

студентка 3 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Вольвин Е.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Із початком повномасштабного вторгнення росії на територію України, життя змінилося кардинально і внесло корективи у всі сфери життя населення. Війна спричинила низку важких ситуацій, які для різних верств населення стали стресовими, кризовими, травмуючими. Людям, які пережили воєнні дії, важко адаптуватися до нових складних обставин, нелегко і в повсякденному житті, тому стає вкрай необхідно відновити як фізичний так і психологічний стан.

Мета. Охарактеризувати психологічний туризм як надійний спосіб відновлення психологічного і фізичного стану людини після війни.

Виклад основного матеріалу. Психологічний напрям в туризмі є досить поширеним у багатьох країнах світу і часто трактується як тревел-терапія чи психо-туризм. В Україні психологічний туризм є відносно новим напрямом. Найбільший його розвиток розпочався з 2015 року, тобто від початку бойових дій в східних областях України. Саме в цей період постала гостра необхідність у відновленні не лише фізичного, але і психологічного стану учасників АТО [3].

Під час ведення активних бойових дій у військовослужбовців виникають різного виду порушення як фізичного так і психічного стану. У 75% військових можуть розвиватися короточасні психологічні стресові реакції, супроводжувані частковою або повною втратою боєздатності і працездатності. Саме тому, надання психологічної допомоги військовослужбовцям має бути у пріоритеті наряду із фізичною реабілітацією.

Андрій Фоменко – психолог Центру ресоціалізації військових “Коловорот” місто Кропивницький, з 2016 року організовує і координує

психологічні тури для військових та членів їхніх родин. Він розробив спеціальну методику, де кожен охочий може приєднатися до походу в гори та отримати необхідну йому психологічну допомогу [1].

Психологічний туризм не тільки передбачає поєднання туризму з психологічною роботою за допомогою психологічних прийомів, але й передбачає побудову цілісного ситуаційного простору, в якому індивіди та групи розвиваються в результаті соціокультурних і природних факторів середовища. Цей тур поєднує в собі задоволення та корисність: відпочинок і набуття саморегуляції, розвиток вміння розпоряджатися особистим часом, підвищувати навички ефективного спілкування і відновлення фізичних сил організму.

Висновки. Психологічний туризм позитивно впливає на психо-емоційний стан людини, після правильно підбраного курсу людина відчуває прилив енергії, сил, емоційно, фізично і духовно оновлюється, наповнюється свіжими ідеями і готовністю творити і досягати нових цілей.

Список використаних джерел

1. Кропивницький психолог – про пси-туризм. <https://suspilne.media/208883-gori-kolektiv-taborove-zitta-treningovi-vpravi-kropivnickij-psiholog-pro-psi-turizm/>
2. Ланберг О. А. Психологический туризм. Портал психол. услуг. 2017. URL: <http://www.lanberg.ru/tours/baliwoman/>.
3. Психологічний туризм. URL: http://www.travelagent.kiev.ua/info_168

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Олеся Когуч

студентка 3 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Вольвин Е.М.,
спеціаліст вищої категорії.

Актуальність проблеми. Сьогодні інновації є головною рисою сучасної економіки. Стійкий і ефективний розвиток підприємств у різних сферах бізнесу в сучасних умовах господарювання досягається завдяки використанню ними інновацій, які забезпечують стратегічні конкурентні переваги на ринку.

Головною особливістю готельно-ресторанного бізнесу є те, що його зростання не припиняється навіть під час економічної кризи. Саме інноваційні технології і визначають перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу.

Мета. Дослідити сучасний стан та перспективи розвитку інноваційної діяльності готельно-ресторанного бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Інновацію у готельному бізнесі можна визначити як нововведення, реалізоване на практиці у вигляді нового або удосконаленого продукту, процесу або методу, створене в результаті впровадження нових ідей задля кращого задоволення потреб клієнтів готельного підприємства [2]. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу важливим є надання послуг максимально високої якості. Застосування новітніх технологій готельного бізнесу дозволяють готельєрам підвищити ефективність свого господарства, знаходити нові резерви підвищення якості обслуговування, ефективної охорони номерів і майна гостей, надання нових послуг.

Одним з основних напрямків інноваційних технологій в готельному бізнесі є впровадження мультимедійних технологій, зокрема довідників, буклетів, каталогів. Використання мультимедійних технологій дає можливість оперативно надавати потенційному гостю інформацію про готель і, тим самим,

дозволяє швидко і безпомилково вибрати той готельний продукт, якого потребує гість [1].

У сучасному світі, при плануванні і побудові готельно-ресторанних комплексів основну увагу приділяють збереженню часу, грошей та енергії. Для збереження енергії створюють екологічні інноваційні технології.

Крім електронного управління, сучасні готелі також потребують нововведень в ресторанній сфері. Це не тільки саме управління рестораном – коли він перетворюється фактично в окрему «державу» на території готелю. Це ще й безліч зручностей для клієнтів. А саме – інтерактивне меню (відвідувачі користуються екраном, вбудованим в стіл, вибираючи з його допомогою страви і замовляють), екрани-планшети на столах (поки замовлення готується, відвідувач може почитати свіжі новини, дізнатися про ресторани побільше, замовити таксі), сенсорні дисплеї встановлені в холі.

Висновки. В умовах змін інновації стають основним чинником, що сприяє динамічному розвитку і підвищенню результативності функціонування підприємств готельно-ресторанного господарства. Міжнародний досвід діяльності підприємств готельного господарства свідчить, що безальтернативний шлях виживання в умовах конкуренції побудований на інноваційній основі при активному використанні сучасних науково-технічних досягнень, а також готовності готелів до інновацій та нововведень.

Список використаних джерел

1. Грицюк В. "Інноваційні можливості у сфері готельного господарства України", Кафедра міжнародного туризму та країнознавства. 2021.
2. Черномазюк А.Г. "Інновації у сфері готельно-ресторанного бізнесу" / Вісник Хмельницького національного університету /. 2014.- С.269-272.

ГІГІЄНА ТА САНІТАРІЯ ЯК СКЛАДОВА КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

В'ячеслав-Василь Кукурудз

студент 3 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Рудейчук-Кобзєва М.Я.,
спеціаліст першої категорії.

Актуальність проблеми. Гігієна у галузі туризму є першочерговою вимогою до працівників та надання послуг підприємством. Незважаючи на те, що гігієна повинна бути у будь-якій галузі, необхідно ретельну увагу приділити саме сфері обслуговування, оскільки вона включає в себе послуги проживання та харчування.

Мета. Довести, що працівник сфери обслуговування є ключовим носієм інформації щодо гігієни та санітарії в цій галузі, визначити кваліфікаційні вимоги до працівників сфери обслуговування.

Виклад основного матеріалу. Гігієна гостинності, у широкому сенсі, висвітлює екологічну спрямованість діяльності готельєрів, успіх якої базується на професійному навчанні і підвищенні кваліфікації як працівників, так і керівного персоналу [3].

Особлива увага приділяється санітарним вимогам до утримання території та приміщень підприємств готельно-ресторанного господарства; особистій гігієні, гігієні праці працівників підприємств готельно-ресторанного господарства; гігієнічному значенню регулярного догляду за шкірою рук; санітарному одягу; профілактичному медичному обстеженню; захворюванням і бактеріоносінню; особистій санітарній книжці працівника. Загалом розглядаються санітарні вимоги до транспортування та прийому харчових продуктів; санітарно-гігієнічні умови та терміни.

Основу благополуччя безпеки проживання гарантують: санітарно-епідеміологічні вимоги до облаштування, обладнання та утримання об'єкта розміщення людей, вимоги охорони навколишнього середовища, вимоги до гарантування якості та безпеки харчових продуктів. [1].

Упровадження інноваційних технологій і нових підходів до прибирання приміщень службою готельного господарства показує гостям високу якість надання послуг на підприємстві, адже клієнт може оцінити лише рівень зовнішнього боку продукту. Гості сприймають тільки те, з чим безпосередньо контактують, передусім номери. Позитивний гігієнічний стан житлових і громадських зон готелів стає психологічним інструментом збільшення продажів і підвищення лояльності клієнтів до бренду [2].

Працівники готелів-ресторанів повинні обов'язково проходити гігієнічну підготовку із заліком за встановленими терміном і програмою. Не допускають до роботи або підлягають тимчасовому відстороненню від роботи працівники, що становлять загрозу в епідемічному відношенні через хворобу (бактеріоносійство) та в інших випадках, які передбачені чинним законодавством. Усі працівники готелів-ресторанів повинні мати особисту медичну книжку встановленого зразка.

Висновки. Значення санітарії та гігієни для готельно-ресторанного бізнесу та і для галузі туризму загалом має велике значення. Відпочинок має бути комфортним, але насамперед він має бути безпечним для життя та здоров'я, як відпочиваючих так і для персоналу.

Список використаних джерел

1. Байлик С. І. Готельне господарство, організація, управління, обслуговування / С.І. Байлик.– Киев, 2006.– 285 с.
2. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навч. посібник / Л. І. Нечаюк, Н.О. Нечаюк.– 3-тє вид.– Київ : Центр навчальної літератури, 2009.– 344 с.
3. Технологія готельної справи: навч. посібник / С.М. Журавльова, В.Д. Біляченко, Т.С. Кукліна, Д.Д. Гурова, О.Л. Зайцева.– Запоріжжя : ТОВ ЛПС ЛТД, 2010.– 124 с.

ВАЖЛИВІСТЬ ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

Ольга Рак

студентка 1 курсу спеціальності «Туризм».

Науковий керівник – Гушул Р. В.,

викладач, спеціаліст.

Актуальність проблеми. На сучасному етапі розвитку туристичного ринку в Україні, знання англійської мови стало справді невід’ємною складовою успішного туристичного маркетингу. Все більше іноземців прагнуть відвідати наші мальовничі краї та отримати хороше та якісне обслуговування, а це неможливо без знання іноземної мови та зокрема англійських термінів в галузі туризму.

Мета. Висвітлити важливість знання та вивчення англійської термінології як один із найважливіших аспектів сфери туризму.

Виклад основного матеріалу. Туризм є основною складовою розвитку міжнародних відносин, а також найглобальнішою індустрією, в якій кожен бажаючий зможе знайти для себе заняття мрії. Із входженням України у світовий економічний і культурний простір звичайними стали ділові й туристичні поїздки за кордон представників різних соціальних і вікових груп. В свою чергу, англійська мова як найбільш “об’єднуюча” – одержала статус офіційної мови міжнародного спілкування [2, с. 71-72].

Професійний успіх багато в чому залежить і від успішного оволодіння термінологічною системою [1]. У туристичному бізнесі терміносистема розвивалась на основі певних базових компонентів: в українській мові це терміни «тур» «туризм», «турист», в англійській – tour, tourism, tourist [1]. Значна кількість похідних термінів обох мов була утворена беручи за основу саме такі базові компоненти. Сюди ж можна віднести такі терміни, як: guide - «гід», ecotourism – «екотуризм»; hotel – «готель»; camping – «кемпінг» [3]. Як бачимо, ця лексика обслуговує не тільки фахівців в галузі туризму, а й людей, які користуються її послугами.

Розглянемо детальніше терміни, що існували в Україні, проте через престижність та моду були замінені англійськими відповідниками. Сюди можна віднести такі категорії: готельні номери – standard room (номер середніх розмірів з основними зручностями); economy room (номер «економ класу»); deluxe (номер «люкс»), cottage (окремий будинок для оренди); розміри ліжка – king size (трьохспальне), queen size (двоспальне); системи харчування – all inclusive (система «все включено»), bed and breakfast/BB (у вартість включено сніданок); професії – administrator/receptionist (адміністратор), tour operator (туроператор) [3]. Даній лексиці притаманний міжнародний характер з огляду на надзвичайну поширеність англійської мови в туристичній сфері.

Висновки. Туризм – одна із сфер, в якій знання англійської мови є обов'язковою вимогою, без якої не можливо влаштуватися на престижну роботу. Потрібно зазначити, що важливі не тільки загальні знання мови, проте й професійна лексика, яка є фактом масової комунікації, а її вивчення – найважливіша умова успішної професійної діяльності та організації подорожей.

Список використаних джерел

1. Біян Н. Лексико-семантична та структурна класифікація термінів у галузі туризму в англійській мові / Н. Біян // Збірник наукових праць «Іноземна філологія» // Український науковий збірник, 2009. Вип. 121. С. 142-149.
2. Кудрик К. О. Англійська мова та міжнародний туризм: сучасні тенденції розвитку та взаємодії [Електронний ресурс] / Збірник наукових праць, 2015. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24401/Kudrik.pdf?sequence=1>.
3. Longman Dictionary of Contemporary English Online. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ldoceonline.com>.